
Tilinpäätös 2022

Kihniön kunta

Sisällys

JOHDANTO	3
TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT	3
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS	3
I TOIMINTAKERTOMUS	5
1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa	5
1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuodelta 2022	5
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	9
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	11
1.4 Kihniön kunnan talous, olennaiset muutokset ja toimintaympäristö	15
1.5 Kihniön kunnan henkilöstö	18
1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	20
1.7 Ympäristöasiat	22
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	22
1.9. Pandemian vaikutukset kuntatalouteen ja toimintaan	23
2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	24
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	26
3.2 Toiminnan rahoitus	27
4 Rahoitusasema ja sen muutokset	28
5 Kunnan kokonaistulot- ja menot	30
6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	31
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	31
6.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	31
6.3 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	31
6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	32
6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	33
7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	37
7.1 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	37
7.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet	37
8 Seurantaa koskeva sääntely ja tavoitteiden toteutuminen	39
9 Käyttötalouden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	39
tehtäväalueittain	39
9.1 Yleishallinnon päävastuualue	39
9.1.1 Luottamushenkilöhallinto	39
9.1.2 Yleishallinto	42
9.1.3 Talouden ja hallinnon tukipalvelut	43
9.1.4 Yhteistoimintapalvelut	43
9.1.5 Maksusuudet valtiolle ja verotulot	45
9.1.6 Sosiaali- ja terveystoimi	46
9.1.7 Elinkeinoelämän yleinen edistäminen	58
9.1.8 Maaseututoimen hallinto	60
Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet kunnanhallituksen tulosalueelle	60
Hyvinvointia edistävät toimenpiteet	62
Investointien toteutuminen – Kunnanhallitus	63
9.2 Sivistystoimen päävastuualue	64
9.2.1 Varhaiskasvatuksen (päivähoidon) tehtäväalue	64
9.2.2 Esi- ja perusopetuksen tehtäväalue	65
9.2.3 Sivistystoimen tukipalvelut	67
9.2.4 Toisen asteen koulutus	68
9.2.5 Kirjastopalvelut	69
9.2.6 Vapaa-aikapalvelut	71

9.2.7 Muut sivistyspalvelut.....	73
Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueelle.....	74
Hyvinvointia edistävät toimenpiteet sivistystoimessa	74
9.3 Teknisen toimen päävastuualue	77
9.3.1 Maankäytön suunnittelu	77
9.3.2 Ympäristönsuojelu.....	78
9.3.3 Palo ja pelastustoimi	78
9.3.4 Liikenneväylät ja yleiset alueet.....	79
9.3.5 Kiinteistöt	79
9.3.6 Tekniset palvelut	80
Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet teknisen lautakunnan tulosalueelle.....	81
Hyvinvointia edistävät toimenpiteet teknisessä toimessa	82
Investointien toteutuminen	83
10 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	84
10.1 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen	84
10.2 Investointien toteutuminen	86
10.3. Rahoitusosan toteutuminen.....	88
III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	89
Tuloslaskelma (ulkoinen).....	89
Rahoituslaskelma	90
Tase	91
Konsernilaskelmat	93
IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	97
Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	97
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	98
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	99
Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	100
Tasetta koskevat liitetiedot	102
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	107
Konsernitilinpäätöstä koskevat liitetiedot	109
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	111
Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välinen liiketoiminta	112
Muut eriytetyt laskelmat	112
ALLEKIRJOITUKSET.....	115
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	116

Johdanto

Tilinpäätösasiakirjat

Tilinpäätöksen muodostavat tasekirja ja tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat, jotka ovat tase-erittely ja liitetietojen erittelyt. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Tilinpäätöksen käsittelyssä laaditaan lisäksi tarkastusasiakirjat eli tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

Kirjanpitolain mukaan tilinpäätökseen kuuluvien asiakirjojen on oltava selkeitä ja tilinpäätöksen on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus. Kirjanpitolain 3 luvun 3 §:n mukaan tilinpäätöstä laadittaessa ja tilinavausta tehtäessä on noudatettava seuraavia periaatteita:

1. oletus kirjanpitovelvollisen toiminnan jatkuvuudesta;
2. johdonmukaisuus laatimisperiaatteiden ja –menetelmien soveltamisesta tilikaudesta toiseen;
3. huomion kiinnittäminen liiketapahtumien tosiasialliseen sisältöön eikä yksinomaan niiden oikeudelliseen muotoon (sisältöpainotteisuus);
4. tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus
5. tilinavauksen perustuminen edellisen tilikauden päättäneeseen taseeseen;
6. tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen huomioonottaminen riippumatta niihin perustuvien maksujen suorituspäivästä;
7. sekä kunkin hyödykkeen ja muun tase-eriin merkittävän erän erillisarvostus.

8. nettoamiskielto
9. yleisistä tilinpäätösperiaatteista poikkeaminen
10. tilinpäätöksen tarkastaminen ja hyväksyminen
11. tilinpäätöksen julkistaminen
12. tilinpäätöksen säilyttäminen

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

I Toimintakertomus

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuodelta 2022

Vuoden 2022 tilinpäätös oli hivenen parempi kuin mitä talousarvio osoitti, sillä vuodelle 2022 oli budjetoitu lisätalousarvio mukaan luettuna noin 144.000 euron alijäämä. Vuosikate muodostui noin 491.000 euroa positiiviseksi (n. 277 € / asukas). Vuoden 2022 tulos ja laskennallinen ylijäämä oli noin 79.800 euroa.

Edellisiltä vuosilta taseeseen on muodostunut noin 2.445.521 euroa laskennallista ylijäämää, kun mukaan lasketaan vuoden 2022 ylijäämät. Laskennalliseksi ylijäämäksi kunnan taseeseen muodostuu 2.525.318 euroa. Asukaskohtainen ylijäämä on nyt noin 1.423 euroa.

Valtakunnallisissa tilinpäätösarvioissa menokehitys raportoidaan kululajeittain. Kulujen kasvu oli ripeää. Kunnissa kulut kasvoivat vajaat 5 prosenttia ja kuntayhtymissä vajaat 2 prosenttia. Kuntien menoja kasvattaa muun muassa sote-uudistuksen voimaanspanoon liittyvä velvollisuus kattaa kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä ennen sen siirtymistä hyvinvointialueelle. Kuntien toimintatulot laskivat noin 1,9 %. Verotuloissa kuntien keskimääräinen kasvu oli vuonna 2022 noin 5,3 % ja valtionosuuksissa 6,5 %.

Kihniön kunta hoiti sosiaali- ja terveydenhuoltonsa itse 30.4.2015 saakka. 1.5.2015 alkaen toimiala on hoidettu yhteistoiminta-alueen kautta, jossa vastuukuntana on Parkanon kaupunki ja palveluntuottajana on Pihlajalinnan Terveys Oy:n ja Parkanon kaupungin omistama yhteisyritys Kolmostien Terveys Oy. vuoden 2017 osalta sosiaali- ja terveysmenot on kirjattu kunnanhallituksen alle ostopalveluihin.

Käyttötalousmenojen kehitys vuonna 2022 kasvoi nettomääräisenä noin 6,3 % (802.527 €) edellisvuoteen nähden, josta koronakulut 144.535 euroa. Korona-avustusten osuus oli 125.557 euroa eli lähes realisoituneiden koronakulujen mukaiset. Vuosi 2021 oli ensimmäinen vuosi, kun taloutta tarkastellaan kirjanpitolain mukaisesti nettobudjetoitina.

Henkilöstökulujen kehitys oli 2,6 % kasvava ja euroissa se teki 77.886 euroa vrt. TP 2021. Keskimääräisesti palkat ja palkkiot kasvoivat kunnissa vuonna 2022 sivukulut huomioiden noin 3 %.

Kokonaisverotulot olivat Kihniössä vuonna 2022 6.712.325 euroa. Verotulot kasvoivat edellisestä vuodesta noin 154.511 euroa ja prosentissa 2,3 pitkälti tuloverojen ja väliaikaisen yhteisöverojen jako-osuuden muutoksen kautta. Budjettiin nähden verotulot kehittyivät noin 444.000 euroa yli odotusten.

Verotulot ovat nousseet muutaman vuoden toivoa herättävästi. Toivoa sopii, että verotulojen negatiivinen kehitys olisi takana päin, sillä kiinteät kulut pysyvät ja nousevat takuuvarmasti myös jatkossa. Suurin kysymys on, miten niitä pystyttäisiin merkittävästi hillitsemään. Voidaankin todeta, että juuri kunnan verotulojen heikohko kehitys on ollut yksi keskeisimpiä tekijöitä kunnan taloushaasteille yhdessä raskaan sote- sektorin rahoituksen kanssa.

Valtionosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 123.777 euroa eli n. 1,7 % ja olivat 2022 osalta 7.258.606 €. Kihniön kunta haki harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuodelle 2022, mutta ei sitä saanut.

Valtionosuudet kasvoivat valtakunnallisesti noin 6,5 % verran.

Vuoden 2022 investoinnit olivat 691.438,88 euroa.

Suurimpia investointimenoja vuonna 2022 olivat:

Maa-alueen osto (Uusi Viilmanni)	20.260,00 €
Valokuituyhteyksien rakentaminen	54.957,44 €
Koivikon rivitalo B peruskorjauksen jatkaminen	264.284,82 €
Kirjaston valaistuksen uusiminen	9.889,49 €
Pyhäniementien teollisuusalueen asemakaavan teko	4.185,04 €
Paavontien rakentaminen	26.774,82 €
Liikuntapuiston rakentaminen	311.087,27 €
brutto – rahoitusosuudet 268.400,00 € = kustannukset 42.687,27 € netto	

Vuonna 2022 lainakantaa vähennettiin 641.502 euroa. Uutta lainaa ei nostettu. Kokonaisvelkamäärä vuoden 2022 lopussa oli 6.723.671 euroa eli asukasta kohden noin 3.790 euroa.

Kunnissa keskimääräinen lainakanta (ennakkotieto) vuonna 2022 oli 3.444 euroa asukasta kohti.

Sote:

Sosiaali- ja terveystoimen ulkoistuksen nettokokonaiskustannukset vuodelta 2022 olivat 8.781.067 euroa. Sote-ulkoistuksen osuus edellisellä vuodella oli 8.434.413 euroa.

Sote- ulkoistuksen ulkopuolelle jäivät: mm kiinteistökulut (255.645 euroa), ympäristöterveydenhuolto ja erilaiset avustukset sekä eläkevastuut oman aikakauden sotesta. Koko soten nettokustannukset edelliset huomioiden oli vuonna 2022 yhteensä 9.191.510 euroa. Pandemian kustannuspaikalle kirjattiin yhteensä 144.535 euron kulut.

Sosiaali- ja terveystoimessa vuonna 2019 ajauduttiin sopimusriitaan Parkanon kaupungin kanssa. Neuvotte- lujen kariuduttua Kihniön kunta nosti kanteen 29.11.2019 Parkanon kaupunkia vastaan sopimusrikkomuk- sesta. Kihniön kunta katsoo, ettei se ole saanut palvelusopimuksen mukaisia Kihniön kunnan alueella tuotet- tuja lähipalveluja siinä laajuudessa, kun kunta on niistä maksanut. Lisäksi loppuvuodesta 2022 Parkano il- moitti kohonneista lastensuojelukustannuksista, mikä heidän mukaansa ylitti sopimuksen mukaisen 3 % ta- son, asia on selvityksessä.

Tekninen toimi:

Kustannukset kasvoivat teknisessä toimessa noin 16,9 % eli noin 303.537 euroa edelliseen vuoteen verrat- tuna. Teknisen toimen menot 1.797.194 euroa ovat lähellä vuoden 2012 tasoa, jolloin teknisen toimen menot olivat korkeat. Budjetin nettotarkastelussa kulut olivat 482.774 euroa josta edelliseen vuoteen (390.814 €) korotusta oli 23,5 % ja euroissa 91.960.

Kuluissa merkittävimmät nousut kohdistuivat öljyn, sähkön, lämmön ja veden hintojen nousuun. Myös au- raus- ja hiekoituskustannukset nousivat lumisen talven vuoksi. Latujen kunnossapitokustannukset myös nou- sivat pitkään jatkuneen hiihtokauden vuoksi.

Teknisenä johtajana toimi Tarmo Oraluoma 27.6. saakka. Tämä jälkeen väliaikaisena teknisenä johtajana toimi Johanna Kujansuu. Henna Ala-Kurki aloitti teknisenä johtajana 7.12.2022.

Teknisen toimen hallinnossa toimi tekninen johtaja ja toimistoinsinööri. Laitosmiespalveluissa toimi kolme vakituista laitosmiestä sekä yksi tilapäinen työntekijä. Lisäksi teknisen hallinnon alle kuului kaksi osa-ai- kaista siistijää.

Teollisuusalueen kaavoituksen ajantasaistaminen jatkui edelleen vuonna 2022, kun Pyhäniementien varrella olevan alueen kaavoitus aloitettiin.

Kihniön Vesi ja Lämpö aloitti toimintansa 2021.

Talous- ja hallintotoimi:

Osastolla työskentelee 5 henkilöä. Kunnanhallituksen alaisen toiminnan nettokustannukset kasvoivat sote mukaan luettuna edellisvuodesta 5,49 %.

Taloushallinnon ohjelman ja talousraportoinnin käyttöönotto jatkui.

Hyvinvointialueen valmistelu lisäsi myös taloushallinnon tehtäviä.

Tietohallintopalvelut ostettiin Ikaalisten-Parkanon Puhelin Oy:ltä.

Kunnan vesi- ja lämpölaitoksen yhtiöittäminen ja yhtiön toiminnan aloittaminen on työllistänyt olennaisesti myös talous- ja hallinto-osastoa.

Sivistys:

Sivistystoimessa toimintakulut kasvoivat nettona 6,8 % eli 196.626 € nettokulujen ollessa yhteensä 3.073.869 euroa.

Sivistyspuolella alkuvuoden toimintaa leimasi vielä koronapandemia. Kevätpuolella toiminta palasi suunnitteen normaaliin. Isoimpia lisäkuluja sivistystoimessa aiheutti uusien järjestelmien käyttöönotto ja koulutus, valmistavan opetuksen järjestäminen sekä sisäisten vuokrien ja inflaation aiheuttamat huomattavat hintojen korotukset.

Etsivän nuorisotyön toiminta alkoi elokuussa 2018, ja toiminta jatkui vuonna 2022. Etsivään nuorisotyöhön on saatu valtionrahoitusta.

Elinkeinotoimi:

Elinvoimatoimikunta kokoontui vuoden 2022 koronapandemiavuoden aikana 5 kertaa.

Toimenpiteet elinvoiman edistämiseksi 2022:

- Teollisuusalueen kaavaprosessin jatkaminen Pyhäniementien varressa.
- Aitonevan kehittämishankkeen jatkaminen (OKM saatiin noin 30.000 € > 98 % tuki)
- Laajakaistahankkeet Etelä- ja Pohjois- Kihniö ovat saaneet myönteiset rahoituspäätökset
- Pyhäniemen kehittämisen osalta suoritettiin arkeologinen tarkkuusinventointi ns. leirikeskukseen ja Pyhäniementien toisella puolella olevalle perustettavalle caravan alueelle. Jatkoneuvottelut museovieraston kanssa suunniteltujen toimenpiteiden osalta.
- Liikuntareitin perusparantaminen ja Käskyvuoren esteetön rakentaminen saatettiin loppuun.
- Ojaniemen alueen lähiliikuntapaikkarakentaminen jatkui. Ely-keskuksen avustus hankkeelle on 148.000 €
- Kunnanjohtaja mukana turpeesta luopumisen JTF- tukiprosessissa, Pirkanmaalta mukana 4 kuntaa. Valtakunnallinen päätös, että Pirkanmaa saa noin 4 miljoonaa euroa. Ongelmana asian etenemisen hitaus eikä selvää suuntaa siitä, mihin avustusta voi käyttää. Tarkkoja linjauksia odotellaan yhä.
- Yrittäjältä sekä useita yrityskäyntejä.
- Tuulivoimakaavoituksen eteneminen ja edistäminen sekä yleisötilaisuudet
- Kunnan osaomistama elinkeinoyhtiö Kehitys-Parkki antaa asiantuntevaa yritysneuvontaa ja koulutusta yrityksille yrittäjyyden kaikissa vaiheissa. Yhtiön palkkalistoilla on 3 työntekijää.

Lähivuosina Kihniön kunnan haasteena ovat edelleen mittavat investointipaineet: mm terveyskeskuksen saneerauksen jatkaminen, mikäli toimintaa rakennukseen löytyy, haja-asutusalueen jätevesirakentaminen sekä myös puhtaan veden putkistot tulisi suurelta osin uusiksi. Edellä mainituista raskaista taloudellisista panostuksista johtuen, kustannusten kasvun hillintään joudutaan paneutumaan jatkossakin. Kunnan liikkumavara säästöjen hakemiseen alkaa olla jo todella pieni, koska toimintaa on sopeutettu jatkuvasti.

Sivistystoimen tulee toteuttaa Kuntamaiseman vuonna 2019 tekemää kustannus selvitystä ja sen toimenpidesuosituksia. Lapsiluvun vähentyessä tärkeää on reagoida ajallisesti oikein myös kustannusten osalta. Maakunnallisten hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alusta tulee sivistystoimesta kunnan suurin hallintokunta. Kihniön kunnan on syytä sopeuttaa sivistystoimen menot siten, että sijoittuisimme samankokoisten kuntien sivistystoimen kustannusvertailussa noin keskikastiin. Pieni oppilasmäärä lisää oppilaskohtaisia kustannuksia. Uusi Kuntamaiseman kustannusanalyysi toteutettiin sivistystoimessa vuoden 2022 keväällä.

Myös palveluiden ulkoistamisen / osa-ulkoistamisen mahdollisuus kustannusvaikutuksineen olisi tutkittava ennen henkilökunnan lisäämistä. Ulkoistaminen ei ole itsetarkoitus, vaan se soveltuu joskus paremmin ja joskus huonommin vallitsevaan tilanteeseen.

Niin sanottua toivomuskaihoa ei ole, vaan joudumme itse vastaamaan itsenäisenä kuntana koituneista kustannuksista ja otetusta velasta.

Valtakunnallinen sote- ja maakuntauudistus Sanna Marinin hallituksen toimesta eteni maakuntavetoisesti maaliin saakka. Tämä kuitenkin niin, että Uusimaa on jakautumassa viideksi eri itsehallintoalueeksi. Hallituksen sote-uudistuksen aikataulutuksessa sote-lait hyväksyttiin eduskunnassa 23.6.2021 Sote-alueet käynnistyivät syksyllä 2022 maakuntavaalien jälkeen. Tässä välissä sote-alueita luotsasi väliaikaishallinto, jonka tehtävänä oli valmistella sote-alueiden käynnistämistä. Varsinaiset hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023. Ympäristöterveydenhuolto ei ole nyt tällä kertaa valmistelussa mukana. Sen sijaan palo- ja pelastustoimi kuuluu maakunta-soten piiriin.

Oikeastaan hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa voisi kysyä, että miten palvelut turvataan koko maassa tasapuolisesti, mikäli lähes kaikilla kustannukset lähitulevaisuudessa lisääntyvät huomattavasti. Onko kuitenkin tarkoitus hakea säästöjä keskittämällä palveluita ts. lakkauttamalla palveluita siellä, missä väkeä on vähemmän.? Tämä jää nähtäväksi.

Hallituksen kuntapolitiikan tavoitteena on turvata laadukkaat ja yhdenvertaiset kunnalliset palvelut asiakaslähtöisesti koko maassa, luoda edellytykset kuntien taloutta vahvistavalle kehittämistoiminnalle ja yhdyskuntarakenteen eheyttämiseksi sekä vahvistaa kunnallista itsehallintoa ja paikallista demokratiaa. Vuoden 2022 osalta kuntauudistus eli hiljaiseloan ja päähuomio keskittyi sote- ja maakuntauudistukseen. ”Sote- ja maakuntauudistus on tavallaan jo ottanut kuntauudistuksen paikan” ja ko. uudistuksella aiotaan ikään kuin ratkaista molemmat asiat.

Kuntauudistuksesta ja sen lainsäädännöstä ei ole kuitenkaan luovuttu. Voimassa oleva lainsäädäntö sisältää yhä kuntaliitosselvityspakon. Kuntauudistus on koko maan laajuinen ja sen tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne.

Seutukunnallisesti voidaan todeta vuoden 2022 osalta, että mitään liikehdintää lakimääräisten selvitysten osalta ei tapahtunut.

Kaikki kunnan työntekijät ovat ansainneet suuren kiitoksen vuodesta 2022.

Vuodesta 2022 kiitos kuuluu myös paikallisille yrityksille ja yhdistyksille sekä kunnan luottamushenkilöille. Yhteistyötä ja vastuullista todellisiin faktoihin perustuvaa päätöksentekoa tulemme tarvitsemaan myös jatkossa.

Kihniössä 16. maaliskuuta 2023.

Petri Liukku, kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Johtavat viranhaltijat

Kunnanjohtaja Petri Liukku

Hallinto- ja talousosasto

Talous- ja hallintojohtaja Kristiina Mäkelä

Sivistysosasto

Sivistystoimenjohtaja ja yhtenäiskoulun rehtori ja vt. Matti Sillanpää
Rehtorin ja sivistystoimenjohtajan virat eriytettiin
Rehtorin virkaan valittiin Tarja Männikkö-Tarsia (aloitus keväällä 2023)
Perustettiin hyvinvointijohtajan virka, virka laitettiin avoimeksi
virkaan valittiin Vilja Lankinen, aloitus 13.3.2023 alkaen

Tekninen osasto

Tekninen johtaja Tarmo Oraluoma -27.6.2022
Johanna Kujansuu vt. tekninen johtaja 28.6.-6.12.2022
Henna Ala-Kurki 7.12.2022-

Muu luottamushenkilöhallinto (ks. myös 9.1.1)

Keskusvaalilautakunta

Varsinaiset jäsenet 2021-2025	Puolue	Varajäsenet 2021-2025	Puolue
Kaikkonen Sirpa pj.	PS	1. Tarsia Matti	PS
Hellgren, Jussi, vpj.	KD	2. Kohtala Paavo	KD
Alkkiomäki Mervi	KOK	3. Markkola Roosa- 14.11. Aho Timo	PS
Marttila Salme	KESK	4. Aho Marja-Leena	SDP
Talasoja Timo	SDP	5. Erkkilä Marja	KOK
		6. Joensuu Mirikka	PS

Sivistyslautakunta

Varsinaiset jäsenet 2021-2025	Puolue	Varajäsenet 2021-2025	Puolue
Törmä Leila	KESK	Soininen Kalle	KESK
Nevanperä Mikko	PS	Joensuu Mirikka	PS
Kaikkonen Sirpa	PS	Vierre Ulla	PS
Koskinen Jari	PS	Leinonen-Jokioja Sami	PS
Malin Marketta	KESK	Myllyniemi Tuula	KESK
Yli-Kärkelä Amalia -14.11. Toroskainen Maarit	KESK	Markkola Roosa -14.11. Jyttilä Kirsi	KESK
Oksanen Silja	KD	Annala Taija	KD
Koivukoski Mikael	KD	Kohtala Paavo	KD
Haapamäki Arsi	SDP	Korkiakoski Mika	SDP

Tekninen lautakunta

Varsinaiset jäsenet 2021-2025	Puolue	Varajäsenet 2021-2025	Puolue
Wiinamäki Petteri pj.	PS	Leinonen-Jokioja Sami	PS
Sillanpää Niina vpj.	KD	Annala Taija	KD
Jokioja Tiina	PS	Rahkola Jaana	PS
Kivioja Antti	PS	Koivisto Juha	PS
Vierre Ulla	PS	Kaikkonen Sirpa	PS
Shemeikka Mika	KESK	Soininen Kalle	KESK
Silvennoinen Erja	KESK	Jytilä Kirsi	KESK
Aho Timo	KESK	Peltomäki Jarkko	KESK
Kuusela Rami -14.11 Korkiakoski Mika	SDP	Korkiakoski Mika 14.11. Toivonen Katri	SDP

Tarkastuslautakunta

Varsinaiset jäsenet 2021-2025	Puolue	Varajäsenet 2021-2025	Puolue
Koivisto Juha	PS	Saarnio Kirsti	PS
Kärkelä Pilvi	KESK	Niemelä Matti	KESK
Hellgren Jussi	KD	Korhonen Annamaria	KD
Ojala Teemu	SDP	Korkiakoski Mika	SDP
Risku Mailis	KOK	Lepistö Meri	KOK

Kihniön ja Parkanon yhteisen perusturvalautakunnan Kihniön edustajat

Varsinaiset jäsenet 2021-2025	Varajäsenet 2021-2025
Kärkelä Pilvi vpj.	Yli-Kärkelä Amalia -14.11 Törmä Leila
Mäkinen Heikki	Leinonen-Jokioja Sami
Alkkiojärvi Jari	Pystykoski Tero -14.11. Risku Tapani

Kunnanhallituksen alaisuudessa toimivat yhdistetty vammais- ja vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto, henkilöstöjaosto sekä elinvoimatoimikunta.

Tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat

Tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Hallintosäännön mukaan tilivelvolliset viranhaltijat ovat:

Osastopäälliköt

Talous- ja hallinto-osasto	talous- ja hallintojohtaja
Sivistysosasto	sivistystoimenjohtaja
Tekninen osasto	tekninen johtaja

Johtavat viranhaltijat

Päivähoito	päiväkodin johtaja
Kirjasto	kirjastotoimenjohtaja
Koulu	rehtori
Rakennustarkastus	tekninen johtaja
Ympäristönsuojelu	tekninen johtaja

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Maailmantalouden näkymät

Maailmantalouden näkymät ovat synkät Venäjän hyökkäyssodan ja Euroopan energiakriisin jatkuessa. Myös inflaatio jatkuu nopeana, joskin hieman hidastuneena Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Kuluttajien luottamus on erittäin heikkoa huolimatta hyvästä työllisyystilanteesta monessa maassa. Maailmantalouden kasvu hidastuu vuoden 2022 2,9 prosentista 1,9 prosenttiin vuonna 2023, mutta elpyy 3 prosentin kasvuun vuonna 2024.

Yhdysvaltojen talous elpyi vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä alkuvuoden supistumisen jälkeen. Inflaatio on hidastunut kesän huippulukemista nopeasti tiukentuneen rahapolitiikan ansiosta. Työmarkkinat ovat erittäin tiukat, ja palkat ovatkin nousseet nopeasti. Vahvistunut dollari haittaa viennin näkymiä. Talouskasvu hidastuu 0,8 prosenttiin vuonna 2023. Kasvu elpyy 2,2 prosenttiin vuonna 2024.

Kiinan talousnäkymiä varjostaa heikko kotimainen kysyntä sekä kiinteistösektorin ongelmat. Tiukasta koronapolitiikasta on luovuttu. Ennakoivat indikaattorit viittaavat vaimeaan kasvuun. Talous kasvaa 3,5 prosenttia vuonna 2023 ja kasvu kiihtyy 4,5 prosenttiin vuonna 2024.

Euroalueen näkymät ovat vaikeat energiakriisin ja kuluttajien ennätysellisen heikon luottamuksen takia. Useimmat ennakoivat indikaattorit viittaavat kasvun hidastumiseen. Vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä talous on teknisessä taantumassa. Kasvu kuitenkin elpyy ja on 0,2 prosenttia vuonna 2023. Kasvu elpyy 1,5 prosenttiin vuonna 2024.

Epävakaa tilanne kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla jatkuu. Etenkin Euroopan osalta on ilmassa pessimismä, riskinottohalukkuus on vähentynyt ja pääoma on hakeutunut turvasatamiin. Osakemarkkinoilla on ollut myönteistä kehitystä kesän jälkeen, mutta kurssit ovat edelleen viime vuodenvaihteen tasoa alempana. Valtionlainojen pitkät korot ovat syksyllä kääntyneet laskuun ja euroalueella ns. periferiamaiden valtionlainojen korkoerot suhteessa Saksaan ovat hieman kaventuneet.

Energiamarkkinoiden kehitys on hieman rauhoittunut levottoman vuoden jälkeen. Raakaöljyn hinta on alentunut kesästä lähtien. Myös maakaasun hinta on laskenut nopeasti. Sähkön hinnassa ennakoidaan huipputasoa alkuvuonna 2023. Teollisuuden raaka-aineiden hinta on alentunut nopeasti kevään 2022 huippulukemista.

(Lähde: VM, Taloudellinen katsaus talvi 2022)

Kansantalous

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2022-2025

Helmikuussa 2022 alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan jatkuu yhä ja varjostaa talouden näkymiä. Talouskasvu hidastui ja inflaatio nopeutui aiemmin ennakoitua enemmän. Suomen bruttokansantuote (bkt) kasvoi 1,9 prosenttia vuonna 2022. Sen arvioidaan kasvavan 0,5 prosenttia vuonna 2023 ja 1,4 prosenttia vuonna 2024.

Yksityinen kulutus vähenee, kun hintojen nopea nousu heikentää kotitalouksien reaalisia käytettävissä olevia tuloja. BKT:n kasvu toipuu vuonna 2024 1,2 prosenttiin, kun inflaatio hidastuu ja tulojen kasvu nopeutuu. Vuoden 2023 työllisyyden lievistä laskusta huolimatta työllisyystilanne säilyy hyvänä ja työllisyysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 74,4 prosenttiin.

Vuosina 2025–2027 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 prosenttia vuosittain. Julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut reippaasti nopean nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun vetämänä. Alijäämä alkaa kasvaa uudelleen vuonna 2023, kun talouskasvu ja siten verotulojen kasvu hiipuvat, minkä lisäksi mm. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet ja kohonneet velanhoitokustannukset kasvattavat erityisesti valtion menoja. Kasvavien alijäämien ja hidastuvan nimelliskasvun myötä viime vuosina supistunut julkinen velkasuhde alkaa uudelleen kasvaa vuonna 2023. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla lähitulevaisuudessa.

Inflaatio on kiihtynyt vuonna 2022. Sodan vuoksi energian saatavuus on aikaisempaa heikompaa, ja se on nostanut sähkön ja polttoaineiden hintoja tuntuvasti. Nopea inflaatio heikentää kuluttajien ostovoimaa sekä kuluttajien ja yritysten luottamusta talouteen. Suuren taloudellisen epävarmuuden, heikkojen talousnäkymien ja rahoituksen kallistumisen vuoksi yritykset ovat varovaisia investointipäätöksissään.

Raaka-aine- ja komponenttipula sekä kansainvälisen rahtiliikenteen häiriöt helpottuvat vähitellen. Inflaatio hidastuu 5 prosenttiin vuonna 2023, ja vuosina 2024–2025 inflaatio jää jo 2 prosentin tuntumaan.

Työmarkkinoiden huippuvire on tasoittumassa. Hyvä työllisyystilanne ja korona-aikana kertyneet säästöt ovat toistaiseksi tukeneet kotitalouksien asemaa. Varsinkin palvelualojen yritykset ovat palkanneet paljon uutta työvoimaa. Monella toimialalla yritykset kärsivät ammattitaitoisen työvoiman puutteesta, joten ne haluavat myös pitää kiinni työntekijöistään. Työllisyysaste notkahtaa BKT:n tavoin väliaikaisesti vuonna 2023, mutta alkaa sen jälkeen taas nousta.

(Lähde: VM, Suomen Pankki)

Kansantalouden keskeisten tunnuslukujen kehitys ja ennuste

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BKT (muutos, %)	-2,2	3,0	1,9	-0,2	1,2	1,4
Yksityinen kulu- tus (muutos, %)	-4,0	3,7	2,3	-0,5	1,3	2,0
Yksityiset investoin- nit (muutos, %)	-3,2	4,7	2,8	-2,1	3,0	0,3
Vienti (määrän muutos, %)	-7,8	5,4	2,9	1,1	3,6	4,2
Ansiotasoindeksi (muutos, %)	1,9	2,4	2,6	4,0	3,0	3,0
Kuluttajahintain- deksi (muutos, %)	0,3	2,2	7,0	4,0	1,9	1,7
Työllisyysaste (%)	70,7	72,3	74,2	73,9	74,1	74,4
Työttömyysaste (%)	7,7	7,7	6,8	7,0	6,9	6,7

(Lähde: VM)

Kuntatalous

Kuntatalous oli vuonna 2022 juuri ja juuri tasapainossa. Noin 300 miljoonan euron alijäämään asettunut toiminnan ja investointien rahavirta ja muut kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvioiden tunnusluvut vuodelta 2022 julkistettiin helmikuun 2023 alussa. Tilinpäätösarvioihin vaikuttivat kuitenkin sekä miljarditasolle nousseet omaisuuden kirjanpidolliset myyntivoitot että myös HKL:n yhtiöittäminen. Ilman näitä kertaluonteisia erii rahoitusjäämä olisi ollut tuntuvasti alijäämäinen. Tilikauden tulos ylsi 1,3 miljardiin eroon, mutta oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Tiedot ovat ennakkollisia ja ne tarkentuvat vielä.

Jo etukäteen tiedettiin, että verokehitys oli viime vuonna niin kunnissa kuin valtiolla vahvaa. Yhteisöveron tuotto kasvoi peräti 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia. Jos kuntien yhteisöveron jako-osuus olisi pysynyt vuoden 2021 korotetulla tasolla niin yhteisövero olisi lisääntynyt kunnissa noin 25 prosenttia. Myös peruspalvelujen valtionosuudet kasvoivat sote-uudistuksen alla reilulla kuudella prosentilla.

Kulujen kasvu oli ripeää. Kunnissa kulut kasvoivat vajaat 5 prosenttia ja kuntayhtymissä vajaat 2 prosenttia. Palveluiden ostot lisääntyivät viime vuosien tapaan kuntataloudessa erittäin nopeasti: noin 12 prosenttia. Sen sijaan kuntien ja kuntayhtymien palkkakulujen kasvu oli yllättävän vaimeaa: vain noin 2 prosenttia. Palkkojen kahden prosentin nousuvauhti on vain 0,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien palkkasopimusten vuosikeskiarvon muutos viime vuonna. Niukka kuntien palkkasumman kasvu saattaa olla merkki huomattavista vaikeuksista saada avoimiin työpaikkoihin ammattitaitoista työvoimaa. Työvoimaa on liukunut myös muun muassa hyvinvointialueiden valmisteluun.

Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut, muun muassa sähkö, kaasu ja lämmitys, nousivat viime vuonna ripeästi. Energiakulut lisääntyivät edellisvuodesta noin 8 % ja aiheuttivat kuntatalouteen viime vuonna noin miljardin euron kulut. Hintatason nousu tulee välittymään ruuan, ostopalvelujen ja esimerkiksi korkojen kustannuksiin vielä pitkään.

Vuonna 2022 kuntien kustannusten nousu Venäjän sotatoimien vuoksi pysyi kuitenkin melko maltillisena. Keskeisenä tekijänä olivat kuntien korkosuojaukset ja ostoihin liittyvät pitkät sopimuskaudet.

Kuntien eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Vuosikate heikkeni kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta pudotus oli isoissa kaupungeissa muita kuntakokoryhmiä vähäisempää. Suurin pudotus oli kuitenkin 40 000–100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Kuntien talous eriytyi myös alueellisesti. Vahvimmat tilikauden tulokset tehtiin muutamassa kaupungissa, muu kuntakenttä oli nollan tuntumassa tai miinuksella esimerkiksi Kymenlaaksossa tai Pohjois-Karjalassa. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 90 kunnassa.

Kuntakenttä eriytyi myös investointien ja velkaantumisen suhteen. Investointimenot kasvoivat kuntayhtymissä erittäin voimakkaasti, mutta kunnissa maltillisemmin. Suurimpien kaupunkien investoinnit ja lainakanta pysyivät lähes aikaisempien vuosien tasolla, mutta lainakanta väheni viime vuonna 188 kunnassa. Kunnat ottivat viime vuonna syömävelkaa vain noin 12 miljoonaa euroa.

Viime vuosi oli monella tapaa hyvin poikkeuksellinen, sillä sitä hämmensi niin korona, sota Ukrainassa kuin sotevalmistautuminen. Vuoden alussa asetettiin vielä lukuisia koronarajoitustoimia muun muassa ravintoloiden ja liikuntapalveluiden toiminnalle, eikä koronapandemia ole hävinnyt yhteiskunnastamme sen jälkeenkään. Kuntien sote-palvelut toimivat koronan ennaltaehkäisyssä, testaamisessa ja potilaiden hoidossa varsin ketterästi muun muassa valtion koronatuen avustamana.

Helmikuussa käynnistynyt sota Euroopassa aloitti puolestaan ennätysellisen pakolaisaallon, varautumistoimet ja mullisti markkinahintoja sekä yritysten toimintaedellytyksiä. Kustannukset nousivat budjetoitua enemmän, mutta toistaiseksi kuntien palvelut ovat toimineet hyvin myös tässä kriisissä. Voimakkaimmin viime vuoden tilinpäätösarvioita heilauttivat kuitenkin poikkeukselliset myyntivoitot muun muassa sote-kiinteistöistä. Satunnaiserät väistyvät tulevina vuosina, mutta niiden mukana väistyvät myös kuntien, pl. Helsinki, sote-paineet. Tulevina vuosina kuntien talous ja palveluiden järjestäminen on ennustettavampaa.

Yhteenveto

Vuosikate heikkeni -11,6 %

Vuosikate heikkeni edellisvuodesta mutta kattoi edelleen poistot

Toimintakate heikkeni -7,4 %

Toimintakulut kasvoivat 5,0 %

- Energian markkinahinnat nousivat merkittävästi vuoden 2022 aikana. Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut nousivat edellisvuodesta noin 8 %
- Väestön ikärakenteen muutos lisäsi peruspalveluiden palvelutarvetta noin 0,3 %-yksikköä.
- Vuoden 2022 sopimuskorotukset +2,55 % (noin +450 milj. euroa)
- Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut -0,40 %-yksikköä (-70 milj. euroa)

- Sanna Marinin hallituksen tehtävien laajennukset +120 milj. euroa vuonna 2022. Yhteensä Sannan Marinin hallitus kasvatti kuntien menoja arviolta 1 300 milj. eurolla (tasomuutos vuoden 2022 loppuun mennessä)
- Kuntien työmarkkinatuen kustannukset -9,0 prosenttia (-53 milj. euroa)
- Koronapandemia vaikutti kuntien kustannuksiin alkuvuoden lukuisten rajoitustoimien, covid-19-pandemian ennaltaehkäisemisen, testauksen ja tautitapausten hoitokustannusten kautta.
- Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen lisäsi kuntien kustannuksia erityisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Toimintatulot laskivat -1,9 %

- Sote-valmisteluun ja muihin Sanna Marinin hallituksen kehityshankkeisiin kohdistettiin yhä merkittävä summa valtionavustuksia (1,3 mrd. euroa). Osa niiden rahoituksesta tuli mm. EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä.
- Kunnat saivat koronatukea valtionavustuksina 540 milj. euroa. Summa pieneni edellisestä vuodesta -65 %.
- Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen 1.8.2021 pienensi maksutuottoja yhä vuonna 2022

Verotulot kasvoivat 5,3 %

- Kunnallisverotulot nousivat 5,0 % (noin 1 035 milj. €) työllisyys kasvatti palkkasummaa, veroperustemuutokset.
- Kuntien yhteisöverotulot kasvoivat 6,6 % (noin 190 milj. €). Kunnille kertyi vuoden 2021 koronatuken (yhteisöveron jako-osuuden korotus) häntiä vielä vuonna 2022. Varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensointi.
- Kiinteistöverot kasvoivat 6,2 % (noin 120 milj. €). Rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus nostivat kiinteistöveron verotusarvoja. Kiinteistöveroprosenttien muutosten vaikutus verotuloon oli hyvin pieni.

Valtionosuudet kasvoivat 6,5 %

- Sanna Marinin hallituksen valtionosuusleikkaus -564 milj. euroa (kustannustenjaon tarkistus leikattiin) ja erillinen +246 milj. euron korotus. Kiky-vähennys, -234 milj. euroa, muutettiin pysyväksi leikkaukseksi.
- Tehtävien laajennukset lisäsivät valtionosuutta +120 miljoonaa euroa.
- Peruspalvelujen valtionosuuden indeksitarkistus +188 milj. euroa (+2,5 %)
- OKM:n valtionosuuksien indeksitarkistus +18 milj. euroa, kustannustenjaon tarkistus +13 milj. euroa
- Verotulomenetysten kompensatio +300 milj. eurolla

Investoinnit kasvoivat 8,0 %

Omaisuuksien myyntitulot kasvoivat 100 %.

- Omaisuuksien myyntivoitot paransivat tilikauden tulosta lähes 900 miljoonalla, • Ilman myyntivoittoja tulos olisi noin 400 miljoonaa

Kunnat saivat valtiolta koronatukea yhteensä noin 770 miljoonaa euroa vuonna 2022

(Lähde: Kuntaliitto)

Sodan vaikutukset Suomen kuntatalouteen

Sodalla on valtavasti vaikutuskanavia Suomen kansantalouteen. Hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa myös julkisen sektorin menoihin ja tuloihin sekä kuntatalouteen. Ensimmäiseksi vaikutukset näkyvät menopaineina lähinnä valtiontaloudessa: uusina puolustustoimintaan, turvallisuuteen, varautumiseen ja maahanmuuttoon liittyvinä määrärahatarpeina.

Kuntien huoltovarmuuteen, häiriöihin ja hybridi-vaikuttamiseen liittyviin varautumistoimintaan on kulunut taloudellisia resursseja. Kunnille on aiheutunut menopaineita myös ukrainalaisten turvapaikanhakijoiden tai tilapäisen suojelun direktiivin perusteella maahan tulleiden henkilöiden palveluiden, kuten terveystaloudellisten, varhaiskasvatuksen tai opetuksen, järjestämisestä. Jos Venäjän sota Ukrainassa pitkittyy ja nostaa Suomessa työttömyyttä, kunnille aiheutuu työttömyyden hoidosta lisäkustannuksia niin sosiaaliturvan kuin työttömien palveluiden muodossa. Työttömyyteen liittyvät kustannukset keskittyvät tyypillisesti suurille kaupungeille.

Venäjän hyökkäyksellä on väistämättä vaikutuksia myös julkisen sektorin verokertymiin. Kuntatalous ei ole kuitenkaan verovaikutusten etulinjassa, vaan ensimmäiset vaikutukset aiheutunevat kulutusveroihin. Myös yhteisöveroon välittyvät vaikutukset kohdistuvat voimakkaammin valtioon, sillä kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on pienempi kuin valtiolla. Kuntien merkittävin vero on kunnallisvero. Kunnallisveroa maksetaan myös etuuksista, mikä tasaa kunnallisverotuottoihin kohdistuvia heilahteluja. Sodalla ei ole juuri vaikutusta kiinteistöverotuksen tuottoon. Inflaatio on kiihtynyt vuonna 2022. Sodan vuoksi energian saatavuus on aikaisempaa heikompaa, ja se on nostanut sähkön ja polttoaineiden hintoja tuntuvasti. Nopea inflaatio heikentää kuluttajien ostovoimaa sekä kuluttajien ja yritysten luottamusta talouteen.

(Lähde: Kuntaliitto)

1.4 Kihniön kunnan talous, olennaiset muutokset ja toimintaympäristö

Talousarvio vuodelle 2022, lisämääräraha ja poistot mukaan lukien, oli alijäämäinen -144.000 euroa ja vuosikate 278.169 euroa. Talous toteutui noin 213.000 euroa parempana kuin oli arvioitu. Vuosikate nousi positiiviseksi 490.750 euroa ja tilikauden ylijäämäksi muodostui 79.780 euroa.

Muutoksia arvioituun talousarvioon olivat verotulojen toteutuminen ennakoitua parempana.

Verotuloja arvioitiin kertyvän yhteensä 6.268.000 euroa. Kunnallisveroa arvioitiin kertyväksi alkuperäisen talousarvion mukaan 4.942.000 euroa ja sitä kertyi 5.000.000 euroa eli 58.000 euroa talousarviota enemmän. Yhteisöveron osuus toteutui 359.824 euroa parempana kuin talousarviossa. Kiinteistövero toteutui 26.000 euroa parempana kuin alkuperäinen arvio. Verotulot olivat yhteensä 444.324,84 € enemmän kuin oli arvioitu.

Valtionosuudet toteutuivat hieman budjetoitua parempana. Valtionosuuksia arvioitiin kertyvän 7.192.498 euroa. Valtionosuuksia kertyi lopulta 7.258.606 eli 66.108 euroa enemmän kuin talousarviossa ja 123.777 euroa enemmän kuin vuonna 2021.

Kunnan talousarvioasetelmaa muutettiin vuonna 2021. Taloustiedot eivät ole vertailtavissa kaikilta osin muutoksista vuoksi.

Kihniön kunta on vähentänyt Parkanon kaupungin sote-laskuista kuluneen vuoden aikana 66.184,40 ja edeltävinä vuosina yhteensä noin 278.403 euroa. Kihniön kunta on sovintoneuvottelujen kariuduttua nostanut 29.11.2019 Parkanoa vastaan kanteen, jossa Kihniö vaatii mm.

-oikeutta vahvistamaan, että Parkanon on palattava sopimusten mukaisten sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamiseen Kihniölle

-oikeutta velvoittamaan Parkanoa alentamaan Kihniölle tuottamiensa palvelujen hintaa taannehtivasti vajaaksi jääneestä ja vastedes vajaaksi jäävästä palvelutuotannosta

-oikeutta velvoittamaan Parkanoa kuittaamaan jo erääntyneet hinnanalennukset ja vastaisuudessa erääntyvät hinnanalennukset Kihniön Parkanolle kuukausittain maksettavista kuukausittaisista sosiaali- ja terveystalvelulas-kuista.

Asian käsittely on kesken tuomioistuimessa.

Parkanon kaupunki on esittänyt lisävaatimuksia palvelun tuottamisesta Kihniön kunnalle vuosilta 2020-2022. Neuvottelut ovat tältä osin vielä kesken. Mahdollisia lisäkustannuksia varten tehtiin varaus 197.465 euroa. Sairaanhoidopiirin omaisuuden siirryttyä hyvinvointialueelle 1.1.2023 kunnilta perittiin toimeenpanolain mukaisesti alijäämän kattamisesta maksu peruspääoman suhteessa. Kihniön osalta se on 43 502,52 euroa. Laskua ei ole vielä maksettu, varaus tehty.

Sote-uudistus on Suomen historian yksi merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista. Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Poikkeuksena on Helsingin kaupunki, jolla säilyy sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Lisäksi HUS-yhtymällä on erikseen säädetty järjestämisvastuu erikoissairaanhoidon liittyvistä tehtävistä omalla alueellaan.

Tavoitteena on:

- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut hyvinvointialueella asuville
- parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta
- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti
- vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Se vaikuttaa muun muassa kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin sekä henkilöstöön.

Kunnallisveroprosentit muuttuvat vuoden 2023 alussa historiallisesti. Sote-uudistuksen rahoituslaki määrää, että Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentit laskevat 12,64 prosenttiyksikköä vuonna 2023 ja vastaava summa siirtyy valtion verotukseen. Kihniön kunnan veroprosentiksi tuli 8,86 % vuodelle 2023.

Käyttötalouden menot kasvoivat talousarvioon nähden 6,12 % eli 956.817 euroa. Merkittävimmät menolisäykset olivat henkilöstömenot 108.822 euroa, palvelujen ostot 391.294 euroa sekä aineet /tarvikkeet 109.656 euroa. Toimintatuotot kasvoivat koko kunnan osalta 681.901 euroa arvioidusta. Toimintakate oli 274.916 euroa heikompi kuin oli budjetoitu. Kunnan nettomenot ylittyivät edelliseen vuoteen nähden 802.530 euroa. Sivistyslautakunta ja tekninen lautakunta jäivät alle budjetoidusta (sitovuustaso valtuustoon nähden). Kunnan hallituksen tulosalueen nettomeno ylittyi 362.720 euroa lisämäärärahasta huolimatta. Tähän ylitykseen vaikuttivat erityisesti sairaanhoitopiirin alijäämän kattaminen ja sote-ulkoistukseen tehty varaus.

Covid-19 pandemiasta aiheutuneet kulut olivat yhteensä 144.535,04 euroa. STM:n myöntämää tukea saatiin 125.557 euroa.

Toimintaympäristö

Kihniön kunta on perustettu vuonna 1920. Kunnan kokonaispinta-ala on 390,50 km², josta maata on 357,11 km² ja vettä 33,39 km². Vesistöjen rantaviivan pituus on noin 174 km.

Kihniön kunta rajoittuu Parkanon, Virtain, Ylöjärven, Seinäjoen ja Kurikan kaupunkeihin. Liikenteellisesti Kihniö sijaitsee valtatie 23:n (Järvi-Suomen tie) varrella ja valtatie nro 3 kulkee 13 km:n päässä Kihniön keskustasta. Kihniön kautta kulkee myös Tampere - Seinäjoki rata, jonka lähin asema on Parkano.

Hallinnollinen asema

Pirkanmaan käräjäoikeus, Tampereen maistraatti, Sisä-Suomen veroviraston Pirkanmaan verotoimisto, Tampereen vakuutuspiiri (Kela). Lisäksi Kihniön kunta kuuluu Pirkanmaan liittoon (Luoteis-Pirkanmaan seutukunta) ja Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin.

Kihniön kunta kuuluu Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueeseen (ELY). Muita valtionhallinnon alueita, joihin kunta kuuluu, ovat mm. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (AVI).

Väestö

Asukasluku vuodenvaihteessa 2023 oli 1.774 ja vastaavana aikana vuosi sitten 1.808. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna on 34 henkeä. Kunnan asukastiheys on 4,54 asukasta / maakm². Väestöstä miehiä oli 911 ja naisia 863 henkeä.

Asukasluvun kehitys on ollut seuraava (vuoden alun tilanne):

Vuosi	Asukasta	Vuosi	Asukasta
1960	4.177		
1970	3.405	2015	2.081
1980	2.898	2016	2.042
1990	2.766	2017	1.994
2000	2.455	2018	1.967
2010	2.257	2019	1.910
2012	2.229	2020	1.867
2013	2.141	2021	1 821
2014	2.107	2022	1 808
		2023	1.774

Tilastokeskuksen vuoden 2021 väestöennusteiden mukaan Kihniössä on asukkaita:

Vuosi	Asukasta
2025	1.638
2030	1.487
2035	1.364
2040	1.275

Väestön ikärakenteen kehitys vuoden lopun tilanteen mukaan:

Ikäryhmät	1995	2000	2010	2015	2019	2020	2021	2022
0-14 -vuotiaat	18,7	16,0	13,0	13,9	12,4	12	12	12
15-64 -vuotiaat	62,0	63,4	62,5	57,8	55,0	53	52	51
65 -	19,0	20,6	24,4	28,3	32,6	35	36	37
yht. väkiluku	2.626	2.433	2.226	2.038	1867	1821	1808	1774

Ennakollinen väkiluku vuoden 2022 lopussa

Työllinen työvoima

	2010	%	2018	%	2020	%	2021	%	2022	%
Työllinen työvoima yht.	848	88,9	777	91,8	712	88,7	712	92,5	711	92,5
Työttömät	106	11,1	70	8,2	91	11,3	58	7,5	58	7,5
Työvoima yhteensä	954	100,0	847	100,0	803	100	770	100	769	100

Työpaikkojen määrä oli 730/2014, 670/2015, 650/2016, 666/2017 659/2018 628/2019 587/2020

Kihniön suurimmat työnantajat 12/2022

Kolmostien terveys	98
Kihniön kunta	62
Kankarin Kaluste Oy	70
Nerkoon Höyläämö Oy	45
Riikonen Group Oy	36

Lisäksi useita kymmenen molemmin puolin työllistäviä yrityksiä. Toimivia yrityksiä noin 160 kappaletta. Uusia yrityksiä perustettiin 3 vuonna 2022. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta:

Vuosi	Työttömyys % Kihniö	Pirkanmaa %	Koko maa %
1990	8,6		3,2
1995	23,6		15,4
2000	14,8		9,7
2006	10,2	9,9	9,7
2010	10,5	11,8	10,1
2015	12,5	15,2	13,4
2016	14,2	15,4	13,2
2017	11,8	12,2	11,5
2018	8,2	9,5	9,6
2019	8,3	9,9	9,8
2020	11,3	13,4	13,6
2021	7,5	9,6	10,5
2022	7,5	8,7	9,9

Lähde: TEM, joulukuun tilanteen mukaan

Asuminen

Vuoden aikana myönnettiin rakennuslupia seuraavasti: vapaa-ajan asuinrakennukset 2 kpl, vapaa-ajan rakennuksen peruskorjaus tai laajennus 6 kpl, asuinrakennuksen peruskorjaus ja/tai laajennus 1 kpl poikkeamis päätös 3 kpl, saunarakennukset 9 kpl, muut 31 kpl.

Rakennus, maisema- ja toimenpidelupia myönnettiin toteumavuonna yhteensä 52 kappaletta.

Valtion lainoittamissa vuokrataloissa on kunnan alueella yhteensä 141 asuntoa. Näistä Kihniön Vanhustentaloyhdistyksen omistuksessa on 40 asuntoa, Asunto Oy Kihunan omistuksessa 8 asuntoa ja Kiinteistö Oy Kihniön Suutarinpihan ja Asunto Oy Ohtolanpään omistuksessa 11 asuntoa. Loput ovat kunnan suoraan omistamia. Koivikko B-talon remontti alkoi ja jatkuu vuonna 2022. Tehostetun palveluasumisen yksikkö Suutarin Pihlaja, jossa on 30 asukaspaikkaa, toimii välivuokrausmenetelmällä. Kihniön kunta maksaa vuosivuokraa kiinteistöosakeyhtiö Artun Hoiva-asunnoille ja laskuttaa vuokran asukkailta. Siirtyi vuoden 2023 alusta Pirkanmaan hyvinvointialueelle.

Vuonna 2020 Kihniön kunnan alueella oli noin 907 loma-asuntoa (Tilastokeskus). Ulkopaikkakuntalaisten omistamia loma-asunnoista on reilut 613. Kesäasukkaita vuonna 2020 oli 1173 eli 64,4 kesäasukasta / 100 kunnan asukasta kohden.

1.5 Kihniön kunnan henkilöstö

Henkilöstön lukumäärä (vakinaiset + määräaikaiset) yhteensä (31.12.2022)	62 (87 sis.sijaiset)
Henkilöstön lukumäärä (31.12.2021)	69
Henkilöstön lukumäärä (31.12.2020)	65
Henkilöstökulut yhteensä 2022	3.060.111,60
Henkilöstökulut yhteensä 2021	2.982.225,34
Henkilöstökulut yhteensä 2020	2.829.067,69
Henkilöstökulut yhteensä 2019	3.009.580,61

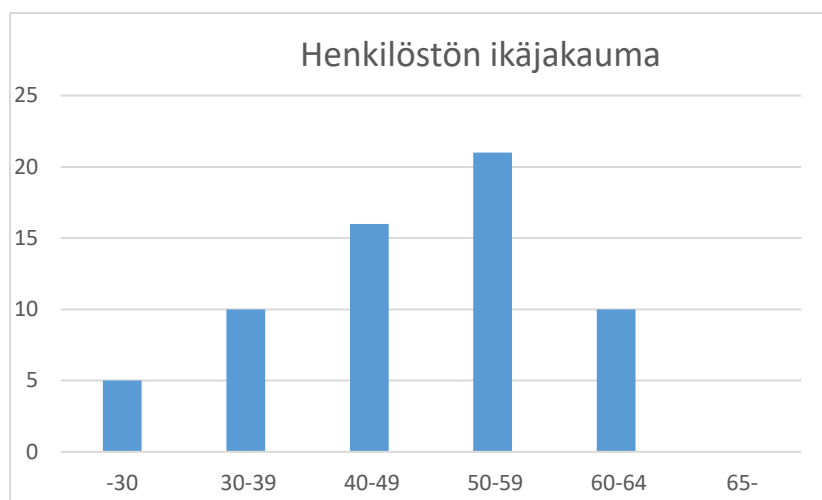
Henkilöstön lukumäärä 31.12.2022

62

	Työntekijöitä	Vakinaiset	Määräaik.	Kokoaik.	Osa-aik.	Miehiä	Naisia
Yleishallinto	7	6	1	6	1	1	6
Sivistystoimi	48	34	14	37	11	9	39
Tekninen toimi	8	6	1	5	2	3	4
Kunta yhteensä	63	46	16	48	14	13	49

Opettajien määrä koko henkilöstöstä	17	11	6	16	1	5	12
-------------------------------------	----	----	---	----	---	---	----

Keskiarvo-ikä 47 vuotta

Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön keskiarvoikä 48v

Kunnassa on henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Kunnan henkilöstön työterveyshuolosta vastaa Pihlajalinnan työterveys. Henkilöstön työterveyshuolto käsittää lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi terveydenhoitajan ja lääkärin antamat sairaanhoitopalvelut. Henki-

löstöllä on käytössä Smartumin 60 euron henkilökohtainen liikunta – ja kulttuuriseteli. Etuuden piiriin kuuluvat vakituinen henkilöstö, yli vuoden sijaisuuksia tekevät ja ne määräaikaiset työntekijät, joilla sijaisuuksia vuoden aikana kertyy yli 6 kk. Smartum-etuutta luovutettiin yhteensä 59 henkilölle kertomusvuonna.

Korona-ajan joustavuuden palkkiona työntekijöille myönnettiin 60 euron oikeus kihniöläisten hieronta- ja jalkahoitopalveluiden käyttöön vuoden 2022 aikana. Sitä käytti yhteensä 53 työntekijää.

Kunnassa on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Kehityskeskustelut ovat käytössä osastoittain. Työntekijöiden merkkipäivät huomioidaan kunnan merkkipäiväohjeen mukaisesti.

Yhteistyösuojelutoimikunta toimii yhteistoimintamenettelyn mukaisena toimielimenä ja työsuojelutoimikuntana. Siihen kuuluu työntekijöiden edustajina kolme työsuojeluvaltuutettua ja kolme pääsopijajärjestöjen edustajien nimeämää muuta jäsentä sekä kaksi työnantajan edustajaa. Lisäksi toimikuntaan kuuluu työterveyslääkäri ja –hoitaja. Sihteerinä toimii kunnan työsuojelupäällikkö, joka toimii myös esittelijänä työsuojeluasioissa. Muissa asioissa esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Työsuojeluvälit toimitettiin sopuvaaleina.

Yhteistyösuojelutoimikunta piti 4 kokousta kertomusvuonna. Toimikunnassa käsiteltiin mm. tilinpäätöstä, lomarahojen vaihtoa vapaaseen, työsuojelun, työterveyshuollon asioita, järjestelyvaraerän jakamista ja koronalisän myöntämistä työntekijöille.

Henkilöstön työterveyshuolto käsittää lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi terveydenhoitajan ja lääkärin antamat sairaanhoitopalvelut. Kunnan henkilöstölle suoritettiin vuoden aikana terveystarkastuksia 10 (10 vuonna 2021). Sairaanhoitokäyntejä tehtiin lääkärin vastaanotolle 125 (139) kertaa ja terveydenhoitajan vastaanotolle 12 (22) kertaa, yhteensä 137 (161). Laboratoriotutkimuksia suoritettiin yhteensä 135 (103). Kunnan oman

henkilöstön työterveyshuollon kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 25.855 € (2021/ 22.360 e). Lisäksi muut (ei kelakorvattavat) 3.128 €

Työterveyskätejiä tehtiin sivistystoimessa 230 kpl, yleishallinnossa 48 kpl ja teknisessä toimessa 19 kpl. Sairauspoissaolojen määrä lisääntyi edellisvuoteen nähden. Lyhytaikaisten poissaolojen määrä tuplaantui.

1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävin riski on taloudellisen tilanteen heikkeneminen ja sen vaikutukset kunnan talouteen. Palvelutoiminnan sujuvuuteen kohdistuu henkilöstöön liittyviä riskejä. Vähäisestä henkilöstömäärästä johtuen riskinä on mm. riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä. Myös palveluiden riippuvuus tietotekniikasta, tietoturvasuusriskit ja alttius mahdollisille toimintahäiriöille kasvavat.

Taloudelliset riskit

Huomattavana riskinä ja epävarmuustekijänä voidaan pitää huonoa kunnallisveron kertymää sekä kunnan velkaantumista. Konsernin osalta myös Kihniön Vesi ja Lämpö Oy toiminnan vakauttaminen vaatii seuranta. Vuosina 2021-2022 ei nostettu lainaa eikä vuosina 2018-2019. Vuonna 2020 nostettiin. Kunta sain koronataukea 125.557 euroa vuonna 2022. Velanhoito muodostaa haasteita tulevaisuudessa.

Hallintokunnat ovat etsineet säästökohteita ja/tai muutoksia oman hallintokuntansa tehtäväalueilta. Saatu säästö on ollut kuitenkin vähäinen verrattuna kasvaviin menoihin. Sosiaali- ja terveystalvelujen siirtyminen aluehallinnolle 2023 muuttaa taloutemme rakennetta.

Epävarmuus kuntakentän rakenteesta sekä valtion asettamat taloudelliset haasteet ovat johtaneet siihen, että tulevaisuuden suunnittelu ja investoinnit sisältävät kenties enemmän epävarmuutta kuin koskaan aiemmin. Korkea inflaatio on nostanut ostojen kustannuksia.

Vaikeutunut tilanne kunnan sosiaali- ja terveystalvelujen tuottajan kanssa luonut epävarmuutta kustannusten kehitykseen.

Toiminnalliset riskit

Vähäisen henkilöstömäärän vuoksi riskinä on mm. riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä. Merkittävä henkilöstöriski toiminnan kannalta on asioiden liiallinen keskittyminen yhdelle henkilölle sekä se, että varahenkilöitä ei ole määrätty ja/tai perehdytetty keskeisiin tehtäviin.

Työsuojelun toimintaohjelmassa vuosille 2018-2021 on kirjaus riskien arvioinnin päivittämistarpeesta kunnassa. Kunnalle on hankittu Riski-Arvi ohjelma, jonka avulla osastot voivat päivittää työturvallisuuteen liittyvät riskit.

Vahinkoriskit

Vakuutuksilla varaudutaan vahinkoriskeihin.

Vahinkotapahtumia ei vuonna 2022 ollut.

It-toimintoihin kohdistuvat riskit

Tietokoneiden, palvelinten ja suojaohjelmien toimivuudesta ja ajantasaisuudesta huolehtii IPP Oy, joka vastaa kunnan tietohallinnosta. Tietohallinto kartoittaa minkälaisia ICT-laitteita ja ohjelmistoja voidaan ottaa turvallisesti käyttöön ja kuinka ICT-laitteet voidaan mahdollisesti kytkeä verkkoon, vaarantamatta muita toimintoja. Keväällä 2021 käyttöön otetun M365 ohjelmistoon otettiin vuoden 2022 aikana kaikille käyttäjille MFA käyttäjien autentikointi käyttöön, turvaamaan käyttäjiä tietojenkalasteluyrityksiltä.

Tietohallinto myös valvoo, että ICT-laitteissa on ajantasaiset varusohjelmien päivitykset. Tietohallinto on vuonna 2022 jatkanut näkyvyyden parantamista ICT-laitteiden ja varusohjelmistojen osalta erilaisilla ohjelmistoilla ja laitteilla. Kaikkia kunnan Windows työasemien ja palvelimien ohjelmistojen ajantasaisuutta, oh-

jelmistojen ja laitteiden toimintaa valvotaan proaktiivisesti kotimaisella analysointityökalulla, joka auttaa parantamaan työntekijöiden tuottavuutta, tehokkuutta, IT-käyttökokemusta ja tietoturva- ja valmiuksia ICT-laitteiden osalta.

Kunnan tietokoneilla ja palvelimilla jatkettiin vuonna 2019 käyttöön otettua uuden sukupolven päätelaitesuojaohjelmistoa. Kunnan Internetpalomuurille, lähiverkkojen ja etäyhteyksien liikenteiden reitityksien suojaamiseksi jatkettiin uuden sukupolven palomuurin käyttöä, jossa on mukana myös sovellustason suoja ja globaali uhkatietopilvi.

Arviot Ukrainan sodasta tietoverkoille aiheutuvista palvelunestohyökkäyksistä tai muusta tietoliikenteen häirinnästä eivät konkretisoituneet vuoden aikana. Myös etukäteen arvioiduilta sähköenergian toimituksen rajoituksilta säästyttiin.

Laitteiden saatavuus vuoden 2022 aikana oli edellistäkin vuotta heikompi johtuen COVID-19-pandemian aiheuttamasta komponenttipulasta. Laittevalmistajat ilmoittivat esimerkiksi kannettavien tietokoneiden toimitusajoiksi pahimmillaan 6-12 kuukautta.

Osastokohtaiset riskit

Sivistystoimi

Sivistystoimen hallinnossa suurimpana riskinä on asioiden keskittyminen yhdelle viranhaltijalle. Tulevaisuudessa pitäisi kehittää jonkinlainen varahenkilöjärjestelmä.

Muulla sivistystoimessa riskejä ovat turvallisuus ja työntekijöiden jaksaminen vaatimusten kiristyessä sekä määrärahojen vähentyessä. Perusopetuksessa riskinä on erityisesti erityisopetuksen tarpeen lisääntyminen tulevina vuosina integrointien ja inklusion myötä. Hallinnon osalta kunnanhallitus teki vuoden 2022 aikana päätöksen, jossa hallinnon keskittyminen yhdelle viranhaltijalle osittain purettiin. Tämä vähentää riskiä huomattavasti.

Tekninen toimi

Teknisessä toimessa kiinnitetään huomiota urakoitsijoiden, materiaalitoimittajien sekä muiden yhteistyökumppaneiden sopimusten hallintaan sekä tilaajavastuulain mukaisten selvitysten tarkistamisiin, joilla voidaan vähentää taloudellista riskiä.

Kihniön kunta on liittynyt Hanselin järjestämään sähkönhankinta- ja salkunhoito-puitejärjestelyyn, mikä on osaltaan parantanut energiamaksujen ennustettavuutta. Lisäksi hintasuojauksella on hallittu taloudellista riskiä energian hintamarkkinoiden kuumentuneessa tilanteessa. Energianhankintaa tehdään jatkossakin hintasuojattuna ja suojausstrategia valitaan riskienhallinnan kannalta tarkoituksenmukaisimpana painottaen ennustettavuutta ja kustannusraamia.

Teknisen toimen henkilöstömäärä on sekä hallinnossa että operatiivisessa toiminnassa vähäinen, mikä lisää toiminnallisia riskejä ja laatu- ja poissaolotapauksissa. Varahenkilö- ja varallaolojärjestelmää pyritään edelleen kehittämään, jotta vähintään kriittiset toiminnot saadaan matalan tason riskin piiriin.

Kunnan kiinteistöjen kunnonhallintaa ja ylläpitostrategiaa kehitetään edelleen. Toiminnan kannalta tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan kiinteistökehityksen, myynnin tai purkamisen kautta. Kiinteistöstrategiaan perustuvat peruskorjaukset ja -parannukset kohdennetaan oikein, millä vähennetään ylläpitokustannuksiin ja korjausvelkaan sidonnaista taloudellista riskiä. Huomiota kiinnitetään myös vihreään siirtymään, joka ensimmäisessä vaiheessa keskittyy öljylämmöstä luopumiseen ja energiaremontteihin kunnan kiinteistöissä. Hankkeissa hyödynnetään ARA-rahoitusta.

Yleishallinto

Merkittävin riski on taloudellisen tilanteen heikkeneminen ja sen vaikutukset kunnan talouteen.

Alijäämä saatiin katettua v. 2020.

Väestökehitys asettaa suuren haasteen kunnan kehittymiselle, kehittämiselle ja palvelujen turvaamiselle. Asukasluku on koko 2010 –luvun ollut vuosittain aleneva.

Taloushallinnossa riskinä on asioiden keskittyminen yhdelle viranhaltijalle. Varahenkilöjärjestelmän tärkeys korostuu.

Konsernimaisen toimintatavan vakiinnuttaminen ja konserniyhtiöiden hallitusten riittävä osaaminen korostuvat erityisesti kunnan sataprosenttisesti omistaman Kihniön Vesi ja Lämpö Oy:n vuoden 2021 alkaneessa toiminnassa.

1.7 Ympäristöasiat

Kihniön kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii tekninen lautakunta. Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluvat ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain lupa- ja valvonta-asiat sekä vesi- ja vesihuoltolaissa ympäristönsuojeluviranomaiselle määrätyt tehtävät. Lisäksi tehtäviin kuuluvat mm. jätehuollon valvonta sekä kunnalle maasto- ja vesiliikennelaissa ja luonnonsuojelulaissa määrätyt tehtävät. Viranhaltijapalvelut hoidetaan Parkanon kaupungin kanssa tehdyllä yhteistyösopimuksella, jonka mukaan kunta ostaa ympäristötarkastajan palveluita yhden päivän viikossa. Ympäristötarkastajan vuosikustannus on n. 12 000 euroa.

Ympäristönsuojelun valvontaa jatkettiin lautakunnan hyväksymän valvontaohjelman mukaisesti. Lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintivelvollisia yrityksiä on kunnassa noin 10 kohdetta. Vuonna 2022 pääpaino valvonnassa oli jätteenkäsittelylaitosten ja maa-aineslupien valvonnassa. Lupa-asioina käsiteltiin yksi ympäristölupahakemus ampumaradalle ja yksi maa-aineslupan muutoshakemus. Ympäristönsuojelun rekisteri (YLVA-tietojärjestelmä) saatettiin ajan tasalle Kihniön kohteiden osalta. Valvontaohjelman lisäksi keskeisiä valvontakohteita olivat jätehuollon valvontaan liittyvät toimet. Jätehuoltoon liittyvät viranomaistehtävät Kihniön kunnan alueella hoitaa Lakeuden jätelautakunta ja varsinaisen jätehuollon hoitaa Lakeuden Etappi Oy.

Muut ei-taloudelliset asiat

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on vahva kunnan toimintaa ohjaava periaate. Toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä. Korruption ja lahjonnan torjumiseksi on annettu esteellisyyttä koskeva ohjeistus. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruption tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Lähivuosina Kihniön kunnan haasteena ovat edelleen investointitarpeita mm. yritystilan rakentamisessa varsinkin uusille aloittaville yrityksille. Viime vuosien asuntojen saneerauksien seurauksena kunnan velkataakka on kasvanut, mutta myös hyvä- ja kohtuukuntoisten asuntojen kysyntä ja tarjonta alkavat kohdata toisensa. Koivikon alueen rivitalojen peruskorjaus on saatu tehtyä. Vuokra-asuntoja remontoidaan tarpeen mukaan.

Perustetulla Kihniö Vesi ja Lämpö Oy:llä on lähitulevaisuudessa laajamittaisia investointitarpeita mm. haja-asutusalueen jätevesirakentaminen sekä myös puhtaan veden putkistot tulisi suurelta osin uusiksi. Edellä mainituista raskaista taloudellisista panostuksista johtuen kustannusten kasvun hillintään joudutaan paneutumaan jatkossakin.

Kunnan liikkumavara säästöjen hakemiseen alkaa olla todella pieni, koska toimintaa on sopeutettu jatkuvasti. Sote-kustannukset siirtyivät maakunnallisten hyvinvointialueiden vastuulle vuoden 2023 alusta lukien. Tämä

tulee vähentämään merkittävästi kunnan valtionosuustuloja ja verotuloja. Suoritettavalla valtionosuusuudistuksella on suuri vaikutus kuntien tulevaisuuden valtionosuuksien tasolle. Suurin huoli kohdistuu siihen pysyvätkö kunnat hoitamaan niille jäävät vastuut tulevaisuudessa. Kuntien vastuiden määrän kasvulle ei näy loppua. Vuoden 2025 alusta on määrä toteuttaa valtakunnallinen TE- uudistus, jolloin kaikki nykyiset TE- palvelut siirtyvät kunnille.

Kunnan tulevaisuuden kannalta sivistystoimen kustannusten kehityksellä on merkittävä osa kunnan taloudessa. Suurimpana hallintokuntana se joutuu kantamaan päävastuun kaikessa talouden sopeuttamisessa. Edellisen vuoksi Kihniön kunnan täytyy saada sivistystoimensa kustannustehokkaaksi vertailussa suhteessa samankokoisiin kuntiin. Ei tarvitse olla halvin, mutta keskivaiheilla tulee kulurakenteessa olla.

Mikäli merkittäviä investointeja toteutetaan, joudutaan ne kattamaan lainarahalla. Asukaskohtainen lainamäärä oli 3.717 €/asukas tilinpäätösvoonna. Lainoja on pystytty lyhentämään suunnitellusti.

Kunnan konserniveikatakaan hillitsemiseksi on investointeja syytä kohtuullistaa lähivuosina. Investoinnit on syytä painottaa tulevaisuuden kasvun ja elinvoiman tukemiseen eikä niiden taso voi ylittää vuosikatteen määrää tai olla edes ihan vuosikatteen suuruiseksi, koska vuosikatteen tulisi kattaa myös lainan lyhennykset.

Vuosikate on kehittynyt parempaan suuntaan viimeisen parin vuoden aikana. Taloutta on rasittanut taseeseen kertynyt alijäämä, joka saatiin katettua vuoden 2020 tilinpäätöksessä.

1.9. Pandemian vaikutukset kuntatalouteen ja toimintaan

Kevättalvella 2020 puhjennut maailmanlaajuinen koronaviruspandemia on tuonut lukuisia haasteita yhteiskunnallemme. Kuntatalousvaikutusten suuruuteen vaikuttaa täysin se, missä laajuudessa ja kuinka kauan poikkeusolot kestävät. Vuoden 2022 alussa asetettiin vielä lukuisia koronarajoitustoimia muun muassa ravintoloiden ja liikuntapalveluiden toiminnalle, eikä koronapandemia ole hävinnyt yhteiskunnastamme sen jälkeenkään. Koronarajoitusten purkamisen myötä talous on elpynyt, kulutus lisääntynyt ja kasvaneet palkkasummat ovat kasvattaneet verokertymää.

Vuonna 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin liittyvät korvaukset kunnille, kuntayhtymille ja Ahvenanmaan maakunnalle toteutettiin valtionavustuksilla. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi valtionavustuksia testauksesta, rokottamisesta ja hoidosta aiheutuneisiin lisäkustannuksiin sekä muihin välittömiin kustannuksiin. Kuntatalous onkin selvinnyt kriisistä hyvin valtion tukitoimista johtuen.

Vuodelle 2022 erillistä koronatukea maksettiin 125.557 €. Pandemian kustannukset yhteensä olivat 144.535 €.

Pandemian vaikutus kuntamme talouteen oli edelleen positiivinen. Verotuloja kertyi 444.324 euroa enemmän, kuin oli budjetoitu. Valtionosuudet kasvoivat 123.777 euroa edellisvuoteen nähden ja 66.000 euroa budjettiin nähden.

Toiminnallisesti vuoden aikana järjestettiin sote-palveluntuottajan kanssa koronarokotukset, testaukset, jäljitykset, informointi ja sairaanhoito. Koronakustannukset eivät kuulu sote-ulkoistuksen kustannuksiin vaan kuuluvan kunnan kustannettavaksi.

Parkanon ja Kihniön yhteinen pandemian johtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Koronarajoitusten poistuttua ryhmä ei ole kokoontunut. Koronarajoitukset purettiin kesään 2022 mennessä.

Koronapandemia on vaikuttanut esi-, erityis- ja perusopetuksen toimintaan alkuvuonna 2022, jolloin maskit olivat vielä käytössä. Vähitellen kevätlukukauden aikana palattiin normaaliin. Koronapandemian seurauksena on tehostettu siivousta, käytetty käsineitä, porrastettu ruokailuita, rajoitettu oppilasryhmien kokoa, jätetty tekemättä vierailuita ja ottamatta vastaan vierailijoita sekä käytetty maskeja vielä alkuvuonna yläkoululaisilla.

Oppilaiden maskien käytöstä aiheutuneet kustannukset kirjattiin pandemian kustannuspaikalle.

Pandemian vaikutukset kunnan omassa toiminnassa koskettavat eniten sivistystoimea (varhaiskasvatus ja perusopetus):

Vähennykset tuloissa

- ei vaikutusta

Lisäykset menoissa

- tarvittavat hoitotarvikkeet suojautumiseen
- rokotukset, testaaminen, jäljittäminen
- sairauspoissaolot

Erillistuet

Koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen vuosille 2023-2024, 32.000 euroa (95 %) (sivistystoimi)

STM:n myöntämä Covid-19 avustus 125.557 € pandemian kuluihin.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toimintakertomuksessa on annettava tietoja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1). Kunnanhallituksen on annettava tiedot:

- miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty
- onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja
- miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Kihniön kunnanvaltuusto hyväksyi 15.12.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Kihniön kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista ja tehokasta. Tätä seurataan talousarviovuoden aikana tytäryhtiöiden selonteossa merkittävistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun aineistoon. Kunnanhallitus antaa ohjeet selontekojen laatimiseen. Kunnan konserniohje ja uusi hallintosääntö otettiin käyttöön 1.1.2018.

Hallitus- ja lautakuntatyöskentelyä ohjaa hallintosääntö ja päätökset tehdään esittelyyn pohjautuen. Toimielinten päätökset ovat nähtävillä kunnan verkkosivuilla ja kunnanvirastossa toimielimittäin määriteltynä aikana. Säännöllinen kunnanjohtajan ja osastopäälliköiden johtoryhmätyöskentely edesauttaa sisäistä valvontaa. Tehtävät, vastuut ja velvollisuudet on määriteltävä hallintosäännössä. Tilivelvollisia ovat toimielinten lisäksi johtavat viranhaltijat. Dokumentoitua aineistoa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen ja toteutumisen osalta on niukasti.

Taloudellisia riskejä valvotaan mm. tarkastelemalla talousarvion toteutumaa eri osastojen osavuositarkastuksien kautta sekä kunnanhallitukselle ja lautakunnille esitettävillä toteutuma-tiedoilla. Osastojen riskienhallinnasta vastaavat osastopäälliköt. Johtavan viranhaltijan tehtävänä on toiminnan, prosessien ja toimintatapojen ohjeistaminen sekä toiminnan ja talouden seuranta. Ostolaskujen vastaanottajat ja hyväksyjät on määriteltävä osastoittain.

Vakuutuksilla varaudutaan vahinkoriskeihin. Vakuutuksia tarkastellaan säännöllisesti yhdessä vakuutusyhtiön edustajan / vakuutusmeklarin kanssa.

Kunnan lainojen korkoriski on pyritty varautumaan pitkällä ja keskipitkällä takaisinmaksuajalla ja kiinteällä korolla.

Rahavarojen tarkastusta suoritetaan pistokokein ja niistä laaditaan tarkastuskertomukset. Kunnanjohtaja, osastopäälliköt ja taloushallinto suorittavat jatkuvasti sisäistä tarkkailua ja tarvittaessa puututaan toimintaan ja ohjeistetaan eri toimijoita.

Työsuojelun toimintaohjelmassa vuosille 2018-2021 on kirjaus riskien arvioinnin päivittämistarpeesta kunnassa. Kunnalle on hankittu Riski-Arvi ohjelma, jonka avulla osastot voivat päivittää työturvallisuuteen liittyvät riskit.

Toimintavuoden aikana ei havaittu väärinkäytöksiä.

Kihniön kunnan tietoturva- ja tietosuoja

Osana lakisääteistä tilintarkastusohjelmaa tehtiin kunnan tietoturva- ja tietosuoja-asioitten kartoitus syksyllä 2017. Suoritettu kartoitus painottui hallinnollisen tietoturvallisuuden arviointiin. Myös teknisiä ympäristöjä tarkastettiin, tehtiin mm. katselmus palvelintilaan. Käyttöoikeuksien osalta katsottiin mm. kirjanpidon, ostojen ja myyntireskontran sekä maksuliikenteen osalta käytössä olevat tunnukset ja käyttövaltuudet.

Tarkastuksen pohjalta voitiin todeta, että mitään merkittäviä puutteita tai hallitsemattomia riskejä tietoturva-kartoituksessa ei löytynyt hallinnollisen tietoturvallisuuden osalta eikä myöskään It-riskien hallinnan osalta (teknisen tietoturvallisuuden osalta). Tietoturva- ja tietosuojaytöitä koordinoimaan perustettiin tietoturva-ryhmä keväällä 2018. Työryhmälle asetettiin tehtäväksi tietosuoja-asioitten kartoittaminen ja sen ohjeistuksen uusiminen. Kunnanhallitus hyväksyi uuden tietoturva- ja tietosuojan politiikan 1.10.2018. Tietosuojaytöryhmä kokoontui vuonna 2022 kolme kertaa.

Kunnan teknistä tietoturvaa parannettiin vuonna 2019 CheckPointin päätelaitesuojuksella, jolla saatiin saman valmistajan päätelaitesuojaus kaikkiin laitteisiin, koulun Chromebookeista kunnan käyttäjien mobiilipäätelaitteisiin asti. Teknisen tietoturvan parantamista jatkettiin 2020 palomuurin uusinnalla, vanha Ciscon palomuuuri vaihdettiin PaloAlton NGFW palomuuuriin, jolla saatiin parempi näkyvyys kunnan lähiverkkoon, sekä ajantasainen haittaliikenteen suodatus verkkoliikenteestä. Palomuuuri on tarkoitus uusida taas uudempaan versioon vuoden 2023 keväällä.

Vuonna 2021 julkaistu kunnan tiedonhallintamallin päivitystyö aloitettiin loppuvuodesta 2022, päivitetty versio saadaan julkaistua keväällä 2023. Tietosuoja- ja tietoturvasta huolehdittiin osastoittain it-toimijan johdolla.

Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus on tullut voimaan toukokuussa 2016 ja sitä sovelletaan kansallisesti 25.5.2018 alkaen. Tietosuoja-asetusta sovelletaan automaattiseen henkilötietojen käsittelyyn. Asetusta sovelletaan myös muussa kuin automaattisessa muodossa tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn silloin, kun käsiteltävät henkilötiedot muodostavat rekisterin osan. Henkilötietojen asianmukainen käsittely vahvistaa rekisteröidyn henkilön oikeuksia sekä lisää avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Vuonna 2022 osastot jatkoivat tietosuojaytöitä saamallaan ohjeilla. Koko kunnan henkilöstön tietoturvatietoisuuden ajan tasalla pitämistä jatkettiin vuosittaisilla tietoturvan verkkokoulutuksilla, vuonna 2022 käytettiin Digi- ja väestötietoviraston Digturvallinen työelämä verkkokoulutuksen jatkokoulutusta, joka sisälsi myös testin koulutuksen jälkeen.

Ukrainan sodan alkaessa keväällä 2022, arvioitiin sodan näkyvä nopeasti myös tietoverkoissa, lisääntyvinä verkkohyökkäyksinä, mutta tällaisia hyökkäyksiä ei ole näkynyt Kihniön kunnan verkkoliikenteessä. Aluevaalien alla, talvella 2022, oli nähtävissä kalasteluposteja, joilla mahdollisesti pyrittiin häiritsemään vaalitoimintaa.

Tarkempi selvitys hallintokunnittain löytyy sivistystoimen osalta sivu 65 ja teknisen toimen sivu 79

Sisäisen valvonnan kehittäminen

Kunnanhallituksen hyväksymässä talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa ohjeistetaan hallintokuntia. Talousarviossa hallintokunnille määriteltujen tavoitteiden toteutumisen raportointi tapahtuu 30.6. osavuosisikatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Raportointi velvollisuus koskee myös kunnan tytäryhtiöitä. Tytäryhtiöille annetaan raportoitavat asiat tiedoksi 30.6. mennessä.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteutuminen raportoidaan samassa yhteydessä.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	1 299	1 494
Toimintakulut	-14 739	-14 132
Toimintakate	-13 440	-12 638
Verotulot	6 712	6 558
Valtionosuudet	7 259	7 135
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	1
Muut rahoitustuotot	52	58
Korkokulut	-93	-96
Vuosikate	491	1 018
Poistot ja arvonalentumiset	-411	-397
Tilikauden tulos	80	621
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	80	621

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	8,8	10,6
Vuosikate/Poistot, %	119	256
Vuosikate, euroa/asukas	277	563
Asukasmäärä	1774	1808

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Tilikauden tulos on tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä.

Toimintatuotot/Toimintakulut, % -tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katettua muilla kuin verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate/Poistot, %. Kun luvun arvo on 100, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	491	1 018
Tulorahoituksen korjaukset	196	-16
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-696	-453
Rahoitusosuudet investointeihin	308	35
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2	22
Toiminnan ja investointien rahavirta	301	606
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-88
Antolainasaamisten vähennykset	167	153
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-641	-641
Muut maksuvalmiuden muutokset	-22	176
Rahoituksen rahavirta	-496	-400
Rahavarojen muutos	-195	206
Rahavarat 31.12.	1 823	2 018
Rahavarat 1.1.	2 018	1 811

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta , €	4547	3835
Investointien tulorahoitus, %	126,7	243,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,1
Kassan riittävyys, pv	41	48
Asukasmäärä	1774	1808

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	15 375	15 566	A OMA PÄÄOMA	9 563	9 483
Aineettomat hyödykkeet	99	28	Peruspääoma	7 037	7 037
Aineettomat oikeudet	8	28	Edell. tilikausien yli-/alijäämä	2 446	1 825
Muut pitkävaikutteiset menot	91		Tilikauden yli-/alijäämä	80	621
Aineelliset hyödykkeet	9 160	9 255	C PAKOLLISET VARAUKSET	197	
Maa- ja vesialueet	1 485	1 465	Muut pakolliset varaukset	197	
Rakennukset	6 784	7 075	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	34	187
Kiinteät rakenteet ja laitteet	212	210	Lahjoitusrahastojen pääomat	34	187
Koneet ja kalusto	10	51	E VIERAS PÄÄOMA	7 896	8 530
Ennakkomaksut ja keskener.hank	669	454	I Pitkäaikainen	6 112	6 750
Sijoitukset	6 116	6 283	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	6 085	6 704
Osakkeet ja osuudet	3 206	3 205	Lainat julkisyhteisöiltä		19
Muut lainasaamiset	2 890	3 058	Liittymismaksut ja muut velat	27	26
Muut saamiset	20	20	II Lyhytaikainen	1 784	1 781
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	32	185	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	619	619
Lahjoitusrahastojen varat	32	185	Lainat julkisyhteisöiltä	19	22
Muut toimeksiantojen varat			Saadut ennakot	3	4
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 283	2 449	Ostovelat	421	463
Saamiset	460	431	Liittymismaksut ja muut velat	59	54
Pitkäaikaiset saamiset	168	168	Siirtovelat	663	618
Muut saamiset	168	168	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>17 690</u>	<u>18 200</u>
Lyhytaikaiset saamiset	292	263	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Myyntisaamiset	123	121	Omavaraisuusaste, %	54,06	52,12
Muut saamiset	154	96	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51,7	56,1
Siirtosaamiset	15	47	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2525	2446
Rahat ja pankkisaamiset	1 823	2 018	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1424	1353
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>17 690</u>	<u>18 200</u>	Lainakanta 31.12., 1000 €	6724	7365
			Lainakanta 31.12., €/asukas	3790	4074
			Lainat ja vastuut, 31.12., 1000 €	6 780	9 159
			Lainat ja vastuut, €/asukas	3 822	5 066
			Lainasaamiset, 1000 €	2891	3058
			Asukasmäärä	1774	1808

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

5 Kunnan kokonaistulot- ja menot

TULOT	1 000 €
Toiminta	
Toimintatuotot	1 494
Verotulot	6 558
Valtionosuudet	7 135
Korkotuotot	1
Muut rahoitustuotot	58
Satunnaiset tuotot	
Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-16
- Pakolliset varaukset	
Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	35
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	22
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	153
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	
Oman pääoman lisäykset	
Kokonaistulot yhteensä	15 440
MENOT	
Toiminta	
Toimintakulut	14 132
- Valmistus omaan käyttöön	
Korkokulut	96
Muut rahoituskulut	
Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät	
Pakollisen varauksen muutos	
-Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	
-Pysyvien vastaavien	
hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit	
Investointimenot	453
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten lisäykset	88
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	641
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman vähennykset	
Kokonaismenot yhteensä	15 410

6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	1	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt	1	
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt		
Yhteensä	9	

Kunnan tytäryhteisöjä ovat seuraavat yhtiöt:

		Määräysvalta
Asunto Oy Kihniön Ohtolanpää	100 %	
Asunto Oy Kihuna		100 %
Kiinteistö Oy Kihniön Suutarinpiha	100 %	
Kihniön Vesi ja Lämpö Oy		100 %

Kunta kuuluu seuraaviin kuntayhtymiin:

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	0,53 %
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	1,35 %
Satakunnan koulutusyhtymä	0,75 %
Pirkanmaan liitto	0,43 %

Kunnan osakkuusyhteisö:

Kehitys-parkki Oy, omistusosuus	25 %
---------------------------------	------

6.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vähennys Sastamalan koulutuskuntayhtymään johtuu Hämeenkyrön ja Kokemäen pääoman lisäyksestä.

Sosiaali- ja terveystalouden vastuukuntana toimi Parkanon kaupunki. Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin välillä on ollut erilaiset näkemykset palvelusopimuksen sisällöstä ja toteuttamisesta. Kihniön kunta jätti haastehakemuksen Pirkanmaan käräjäoikeudelle 29.11.2019. Kihniön kunta katsoo, ettei se ole saanut palveluja siinä laajuudessa lähipalveluna, kun sopimuksessa on määriteltä, vaikka on maksanut niistä sopimuksen mukaisesti. Asian käsittely siirtyi korkeimman oikeuden päätöksen mukaan hallinto-oikeuteen.

Kihniön vesi- ja lämpölaitos yhtiöitettiin 2020. Liiketoimintakauppa tehtiin 30.12.2020. Kihniön kunta perusti tytäryhteisön nimeltään Kihniön Vesi ja Lämpö Oy, ja merkitsi kaikki sen osakkeet 875 000 euroa. Kihniön Vesi ja Lämpö yhtiön heikon taloudellisen tilanteen ja maksuvalmiuden helpottamiseksi kunta myönsi lainanohjelman muutoksen; tasalyhenteisen lainan lainalyhennykseen maksuvapautuksen kuluva vuodesta alkaen 31.12.2026 saakka. (ei koske kassalainaa). Lisäksi kunta ei peri korkoja annetuista lainoista.

6.3 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vesi- ja lämpölaitoksen yhtiöittämisselvitys ja yhtiöittäminen tehtiin vuonna 2020. Yhtiön tuloksellinen toiminta asettaa haasteita tulevaisuudessa.

Yhteistyön vaikeutuminen sosiaali- ja terveystalvelujen vastuukunnan kanssa loi edelleen epävarmuutta.

Aluehallintouudistus sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen osalta astui voimaan 2023. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä purkautui vuoden 2023 alussa ja menetimme omistusosuutemme hyvinvointialueelle. Vaikutukset käytännön toimintaan ovat osin vielä avoimna. Te-palvelut siirtyvät takaisin kunnille järjestettäväksi vuonna 2025.

6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kihniön kunnanvaltuusto hyväksyi 15.12.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Kihniön kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista ja tehokasta. Tätä seurataan talousarviovuoden aikana tytäryhtiöiden selonteossa merkittävistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun aineistoon. Kunnanhallitus antaa ohjeet selontekojen laatimiseen.

Kunnanhallitus valitsee kunnan edustajat tytäryhtiöihin. Kunnanjohtaja johtaa konsernia. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ohjeistavat tytäryhtiöitä toiminnan ja talouden kehittämiseksi. Tytäryhtiöiden isännöitsijänä toimi kunnan tekninen johtaja. Kihniön Vesi ja Lämpö Oy:n toimitusjohtajaksi valittiin Henna Ala-Kurki.

Tytäryhtiöille on annettu toiminnan tavoitteet. Tavoitteeksi on asetettu:

- Yhtiöiden talouden hoitaminen niin, että yhtiöt pystyvät toimimaan pitkällä aikavälillä itsenäisesti ja taloudellisesti
- Asunto- ja yritystilojen kuntotason ylläpitäminen vuosittaisin toimenpitein ja tarpeen vaatiessa peruskorjausmenettelyn kautta
- Vuokrattavien asuntojen ja yritystilojen käyttöaste vähintään 90 %

Tavoitteiden toteutumista seurataan taloyhtiöiden hallituksen ja yhtiökokouksen kautta sekä osavuositarkastuksessa. Vuokrattavien asuntojen käyttöaste oli noin 88 % (asumiskäytössä 101 asuntoa, luvussa kaikki kunnan ja sen yhtiöiden asunnot). Suutarin Pihlajan (tehpä) yksikön käyttöaste on käytössä olevissa asunnoissa 98,7 %. Välivuokraus siirtyi 1.1.2023 Pirkanmaan hyvinvointialueelle.

Tytäryhtiöiden toiminnan ja omaisuuden vahinkoihin on varauduttu palo- ym. vakuutuksilla.

Konsernivalvonnan kehittäminen

Kuntalain 47 §:n mukaan ”Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.” Kunnan konserniohje on päivitetty uusi kuntalaki huomioon. Toimintatietojen raportointia kehitetään.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa on ohjeistettu hallintokuntia niille määriteltyjen tavoitteiden toteutumisen raportointia 30.6.osavuositarkastuksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Raportointivelvollisuus koskee myös kunnan tytäryhtiöitä. Tytäryhtiöille annetaan raportoitavat asiat tiedoksi 30.6. mennessä. Tytäryhteisöille annettavaan ohjaukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Luottamushenkilöille pyritään järjestämään koulutusta aiheesta.

Kunnan tytäryhteisön Kihniön Vesi- ja Lämpö Oy:n hallituksen kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus aina myös kutsutuilla asiantuntijajäsenillä sekä käsiteltävän asian tarpeen mukaan Kihniön kunnan kunnanjohtajalla sekä teknisestä toimesta tai taloudesta ja hallinnosta vastaavalla viranhaltijalla. Kihniön Vesi- ja Lämpö Oy raportoi taloudestaan säännöllisesti kunnanhallitukselle.

6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	7 583	8 106
Toimintakulut	-21 139	-20 718
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	21	14
Toimintakate	-13 535	-12 598
Verotulot	6 708	6 554
Valtionosuudet	7 984	7 879
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5	2
Muut rahoitustuotot	62	61
Korkokulut	-114	-127
Muut rahoituskulut	-31	-14
Vuosikate	1 079	1 757
Poistot ja arvonalentumiset	-885	-895
Suunnitelman mukaiset poistot	-885	-892
Arvonalentumiset		-3
Tilikauden tulos	194	862
Tilinpäätössiirrot		2
Tilikauden verot	-18	-42
Laskennalliset verot	-2	-5
Vähemmistöosuudet	-33	-81
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	141	736

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,87	39,13
Vuosikate/Poistot, %	122	196
Vuosikate, euroa/asukas	608	972
Asukasmäärä	1774	1808

Toimintatuotot/Toimintakulut, % -tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katettua muilla kuin verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate/Poistot, %. Kun luvun arvo on 100, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 079	1 757
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-18	-41
Tulorahoituksen korjauserät	163	-12
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 256	-927
Rahoitusosuudet investointimenoihin	308	38
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	68	18
Toiminnan ja investointien rahavirta	344	833
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-88
Antolainasaamisten vähennykset	168	81
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	441	329
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 006	-761
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-11	
Oman pääoman muutokset	8	-43
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1	
Vaihto-omaisuuden muutos	-9	-3
Saamisten muutokset	-139	-64
Korottomien velkojen muutokset	-4	295
Rahoituksen rahavirta	-553	-254
Rahavarojen muutos	-209	579
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 119	3 328
Rahavarat 1.1.	3 328	2 749
	-209	579

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	113,85	197,64
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	1,5
Kassan riittävyys	48	53

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita
Yli 2 = hyvä. 1-2 = tyydyttävä. Alle 1 = heikko.

Kassan riittävyys (pv) tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2022 1 000 €	2021 1 000 €	VASTATTAVAA	2022 1 000 €	2021 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	15 836	16 116	OMA PÄÄOMA	7 885	7 744
Aineettomat hyödykkeet	232	246	Peruspääoma	7 037	7 037
Aineettomat oikeudet	62	50	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	1	1
Muut pitkävaikutteiset menot	169	172	Arvonkorotusrahasto	2	2
Ennakkomaksut	1	24	Muut omat rahastot	29	29
Aineelliset hyödykkeet	14 897	15 062	Edellisten tilikausien alijäämä	675	-61
Maa- ja vesialueet	1 637	1 612	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	141	736
Rakennukset	10 193	10 632	VÄHEMMISTÖOSUUDET	76	179
Kiinteät rakenteet ja laitteet	434	471	PAKOLLISET VARAUKSET	339	156
Koneet ja kalusto	329	386	Muut pakolliset varaukset	339	156
Muut aineelliset hyödykkeet	1 078	1 160	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	82	244
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 226	801	VIERAS PÄÄOMA	12 035	12 675
Sijoitukset	707	808	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	8 572	9 146
Osakkuusyhteisöosuudet	155	71	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	93	98
Osakkeet ja osuudet	305	323	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	857	863
Muut lainasaamiset	221	388	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 513	2 568
Muut saamiset	26	26			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	67	227	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>20 417</u>	<u>20 998</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 514	4 655			
Vaihto-omaisuus	71	85			
Saamiset	1 324	1 241			
Pitkäaikaiset saamiset	181	174			
Lyhytaikaiset saamiset	1 143	1 067			
Rahoitusarvopaperit	134	119			
Rahat ja pankkisaamiset	2 985	3 210			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>20 417</u>	<u>20 998</u>			

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	38,99	37,73
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	54,03	56,24
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	816	675
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas	460	373
Konsernin lainat, €/asukas	5315	5536
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	9429	10009
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	10370	12788
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5846	7073
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	221	388

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 50 %:n omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävä velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

(KuntaL 115 §)

7.1 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vuoden 2022 tuloslaskelman tulos on 79.797,41 euroa.

Kunnanhallitus esittää tilikauden 79.797,41 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tilikauden ylijäämä 79.797,41 euroa siirretään taseen edellisten kausien yli- / alijäämä –tilille.

Edellisten vuosien ylijäämää on taseessa tämän jälkeen 2 525 317,67 euroa.

7.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Talousarvio vuodelle 2022 lisämääräraha ja poistot mukaan lukien, oli alijäämäinen – 143.738 euroa ja vuosikate 278.169 euroa. Talous toteutui noin 212.581 euroa parempana kuin oli arvioitu. Vuosikate nousi positiiviseksi 490.750,50 euroa ja tilikauden ylijäämäksi muodostui 79.797,41 euroa. Hallintokunnat ovat toimineet edelleen tiukalla budjetilla. Hinnat nousivat inflaation myötä ennätyksellisesti mikä nosti kustannuksia.

Kunnanvaltuusto on päättänyt 11.11.2020 Kihniön kunnan talouden tasapainottamistoimenpiteistä:

Vuonna 2021

Koillis-Satakunnan Sähkö Oy: n osakkeiden myynti vuonna 2021

Kihniön kunta omistaa 1.620 kappaletta yhtiön osaketta. osakkeiden myynnin on estänyt yhtiön alkuperäinen yhtiöjärjestys vuodelta 1948 sillä perusteella, että yhtiötä omistava suurin taho ei ole ollut halukas tähän asti

muuttamaan sitä nykylainsäädäntöä vastaavaksi. Neuvottelut jatkuvat. Osakkeiden markkina –arvo on noin 2 miljoonaa euroa. Asiaa selvitetään edelleen.

Kuntamaiseman raportin esityksen mukainen vähennys sivistystoimelle 123.000 € (TA 2021). Menot vähenivät 112.843 €, tulot kasvoivat 86.687 €, toimintakatteen vähennys yht. 199.531 €

Vuosittainen kaikkien taksojen tarkastelu

Vertailukohtana pidetään lähialueen kuntia sekä muita samankokoisia kuntia. Taksojen tarkastelu on kunnan jatkuvaa toimintaa.

Kunnan omistamien kiinteistöjen myynti- / purkuselvitys. Toimintaa jatketaan edelleen. Tavoitteena on joko myydä tai purkaa epäkelpoa ja tarpeetonta kiinteistökapasiteettia ja saavuttaa noin 100.000 euron myyntitulon ja / tai kulusäästön vuonna 2021. Selvitystä on jatkettu.

Kiinteistöjen vähentämisestä on odotettavissa alaskirjauksia kunnan taseeseen. Ei vielä toteutunut.

Salomaan perinnön rahavarojen käyttö investointeihin. Käytetään vuonna 2022.

Salomaan perinnön rahavaroja käytetään ulkoliikuntapaikkojen investointeihin vuonna 2021 noin 100.000 euroa. Ko. rahasumma pienentää kunnan velanottoa mainitun summan verran. Käytettiin 10.000 €, koska toteutuminen siirtyy pääosin vuodelle 2022. Käytettiin 150.000 euroa.

Sote- kustannusten alentaminen

Kihniön kunta on kokonaisulkoistanut sote- toiminnot 1.5.2015. Toiminnot eivät kuitenkaan tällä hetkellä vastaa tietyiltä osin tehtyjen sopimusten sisältöä ja tasoa. Kihniön kunta pyrkii oikeusteitse kohtuullistamaan sote- kustannuksiaan. Oikeusprosessi käynnissä. Tavoitellut säästöt noin 200.000-400.000 euroa / vuosi.

Kunnassa sijaitsevien rakennettujen kiinteistöjen selvityshanke

Selvitystyössä käydään läpi kunnan alueella sijaitsevat ilman rakennuslupaa olevat rakennukset / laajennukset. Taloudellisesti hanke on merkittävä, joka vaikuttaa lupamaksu- ja kiinteistöverokertymään. Lupamaksujen osalta varovainen arvio 5.000-10.000 €. Jatkuu vuodelle 2022.

Vuonna 2022

Tulo- ja kiinteistöverojen korotukset. Veroprosentteja ei korotettu.

Kihniön kunnan strategiassa mainitaan, että verotuksessa pyritään kulkemaan maakunnallisella keskitasolla. Mainittakoon, että tulovero 21.50 % on 4 % maakunnan keskiarvon yläpuolella ja kiinteistöverot ovat maakunnan keskitason välittömässä läheisyydessä.

Kuntamaiseman raportin esityksen mukainen vähennys sivistystoimelle 48.000 €. Toimintakate kasvoi edellisestä vuodesta 196.626 euroa.

Sote- kustannusten aleneminen, tavoitellut säästöt 200-400.000 €. Ei toteutunut

Kunnassa sijaitsevien rakennettujen kiinteistöjen selvityshanke jatkuu. Jatkui.

Kihniön kunta on tietoinen Kuntal 110 § 3 momentin säädöksestä ”Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee tulevassa taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, jolla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan”.

Kunnan taseessa ei ole alijäämää.

II Talousarvion toteutuminen

– myös sisäiset erät mukana

8 Seurantaa koskeva sääntely ja tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5§). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.

Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan toimintakertomuksen toteutumisvertailuosassa.

9 Käyttötalouden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen tehtäväalueittain

Seuraavilla sivuilla 41 - 83 on esitetty tehtäväalueittain talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja niiden yhteydessä myös käyttötalouden osan toteutumisvertailu.

9.1 Yleishallinnon päävastuualue

Kunnanhallituksen tehtävä/tulosalueen kokonaismenot olivat -10.612.030 (-10.298/2021) euroa. Nettomenot olivat -9.883.723 (-9.369.781 euroa/2021), eli 73,5 % koko kunnan käyttötalouden nettomenoista. Sosiaali- ja terveystoimen ostopalvelut kirjataan yleishallinnon päävastuualueelle. Nettomeno oli -9.191.510 (-8.805.976) euroa, mikä on 68 % koko kunnan nettomenoista.

9.1.1 Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinnon alla käsitellään kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen menot sekä tilintarkastus ja vaaleista aiheutuva toiminta.

Vaalit

Toimintavuonna järjestettiin Aluevaalit tammikuussa.

Kunnanvaltuusto

Kihniön kunnanvaltuuston paikkajakauma toimikaudella 2021-2025

Perussuomalaiset r.p.	8
Suomen Keskusta r.p.	7
Suomen Kristillisdemokraattinen Puolue r.p.	3
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	2
Kansallinen Kokoomus r.p.	1
Yhteensä	21

Kunnanvaltuuston kokoukset ovat julkisia ja ne on pidetty pääosin Puumilan Taitotalossa. Vuonna 2022 kunnanvaltuusto kokoontui 4 kertaa ja käsitteli yhteensä 43 asiaa. Kuntalaisille avoimia tilaisuuksia järjestettiin kaksi. Kunnan uuden strategian työpaja/seminaareja järjestettiin kolme.

Puheenjohtaja

Markkola Juha-Matti, verkostoasiantuntija, metsänhoitaja KESK

I varapuheenjohtaja

Wiinamäki Petteri, pelastusmestari PS

II varapuheenjohtaja

Pusa Leila, palveluvastaava, sairaanhoitaja

KD

III varapuheenjohtaja

Alkkiomäki Jari, suunnitteluasiantuntija

KOK

Kunnanvaltuusto 2021-2025

Varsinaiset jäsenet	Asema	Puolue
Hannu Koivistoinen	jäsen	PS
Kirsi Jytilä	jäsen	KESK
Janne Ojala	jäsen	PS
Mika Shemeikka	jäsen	KESK
Marjo Niemi	jäsen	KD
Petteri Wiinamäki	1 vpj.	PS
Juha-Matti Markkola	pj.	KESK
Katri Toivonen	jäsen	SDP
Severi Ala-Katara	jäsen	PS
Leila Törmä	jäsen	KESK
Antti Kivioja	jäsen	PS
Antti Tarsia -9/21 Matti Niemelä	jäsen	KESK
Leila Pusa	2.vpj	KD
Tiina Jokioja	jäsen	PS
Erja Silvennoinen	jäsen	KESK
Jari Alkkiomäki	3.vpj	KOK
Juha Koivisto	jäsen	PS
Pilvi Kärkelä	jäsen	KESK
Rami Kuusela -14.11. Arsi Haapamäki	jäsen	SDP
Jari Koskinen	jäsen	PS
Silja Oksanen	jäsen	KD

Kunnanhallitus

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kunnan henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kunnanhallitukseen kuuluu 9 jäsentä. Asioiden esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Kunnanhallituksen kokoukset pidettiin Puumilassa ja Terveyskeskuksen kokoushuoneessa ja niitä kertyi yhteensä 19 kpl. Käsiteltyjen asioiden lukumäärä oli 241.

Kunnanhallituksen kokoonpano vuonna 2021-2025**Puheenjohtaja**

Koivistoinen, Hannu, sairaanhoitaja

PS

Varapuheenjohtaja

Erja Silvennoinen, palkanlaskija

KESK

Varsinaiset jäsenet	Asema	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Hannu Koivistoinen	pj.	PS	Antti Kivioja	PS
Erja Silvennoinen	vpj.	KESK	Leila Törmä	KESK
Severi Ala-Katara	jäsen	PS	Mikko Nevanperä	PS
Kirsi Jytilä	jäsen	KESK	Marketta Malin	KESK
Nina Niemenmaa	jäsen	PS	Tiina Jokioja	PS
Marjo Niemi	jäsen	KD	Silja Oksanen	KD
Janne Ojala	jäsen	PS	Jari Koskinen	PS
Mika Shemeikka	jäsen	KESK	Kalle Soininen	KESK
Katri Toivonen	jäsen	SDP	Rami Kuusela -14.11. Arsi Haapamäki	SDP

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto vuonna 2021-2025

Puheenjohtaja Severi Ala-Katara, yrittäjä	PS
Varapuheenjohtaja Leila Törmä, palveluvastaava	KESK
Muut jäsenet: Mika Korkiakoski, yrittäjä	SDP
Marjo Niemi, erikoissairaanhoitaja	KD
Erja Silvennoinen, palkanlaskija	KESK

Kunnanhallituksen elinvoimatoimikunta 2021-2025

Kunnanhallitus perusti 27.9.2017 § 154 Kihniön kunnan elinvoiman parantamiseksi ja turvaamiseksi elinvoimatoimikunnan. Toimikunnan puheenjohtajana toimii kunnanjohtaja. Hallitus nimesi toimikuntaan seuraavat jäsenet:

Jarkko Peltomäki, Petteri Wiinamäki, Heikki Mäkinen, Annika Rajala, Pirjo Sirola ja Margit Hellgrén. Varapuheenjohtajaksi valittiin Petteri Wiinamäki. Elinvoimatoimikunta kokoontui 5 kertaa.

Vanhus- ja vammaisneuvosto 2021-2025

Yhdistys / organisaatio	Asema	Edustaja
Eläkeliiton Kihniön yhdistys	Jäsen	Kirsti Nieminen
Eläkeliiton Kihniön yhdistys	Jäsen	Leena Ojala
Parkanon Seudun Hengitysyhdistys	jäsen	Kosti Kuusisto
Parkanon Seudun Hengitysyhdistys	jäsen	Erkki Välimäki
Kihniön kunta	sihteeri	Kristiina Mäkelä
Kihniön kunta	pj.	Kirsi Jytilä
Kihniön kunta	vpj.	Nina Niemenmaa
Kolmostien Terveys	jäsen	Johanna Lintula
Kolmostien Terveys	jäsen	Mauri Kuivanen

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui kolme kertaa ja järjesti Vanhusten viikolla POP-Up tapahtuman 5.10.2022 Puumilassa. Neuvosto antoi lausunnon valmisteilla olleesta kuntastrategiasta.

Muu luottamushenkilöhallinto

Sivuilla 10-12 on esitetty muun luottamushenkilöhallinnon toimielinten jäsenet ja varajäsenet.

Tarkastustoimi

Tarkastustointa on hoitanut BDO Audiator Oy, jonka vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHTT Vesa Keso. Tarkastuslautakunta piti kertomusvuonna 5 kokousta.

Kuntalain 122.2 §:n mukaan kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö. Kunnan kokonaan omistamien tytäryhteisöjen tilintarkastus on tehty kuntalain mukaisesti.

Tavoitteiden toteutuminen:

Kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston tavoitteena oli järjestää luottamushenkilöille koulutusta kaksi kertaa vuoden aikana. Erillisiä koulutuksia ei järjestetty, koska valtuusto osallistui kuntastrategian valmisteluun työpajojen muodossa keväällä 2022 kolme kertaa. Uusi kuntastrategia hyväksyttiin 14.11.2022. Luottamushenkilöillä on ollut mahdollisuus osallistua kunnan koulutuslisenssillä Hallintoakatemian koulutuksiin. Koronaepidemian aikana on käytetty myös teams-kokouksia. Pöytäkirjat liitteineen ja esityslistat on julkaistu kunnan verkkosivuilla. Tulot muodostuvat KEHA-keskuksen ja valtion maksamista vaalikorvauksista.

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	2.490,95	2.171,40	1.500,00	8.826,01	-7.326,01	588,4
Menot	-111.951,70	-182.947,29	-211.209,00	-291.471,39	80.262,39	138
Netto	-109.460,75	-180.775,89	-209.709,00	-282.645,38	72.936,38	134,8

Määräraha (netto) ylittyi 72.936,38 euroa. Ylitys johtuu kohonneista luottamushenkilökuluista (kuntastrategian valmistelu, viranhaut aiheuttivat ylimääräisiä kokouksia), palvelun ostoista (asiantuntijapalvelut) ja sisäisistä vuokramenoista.

9.1.2 Yleishallinto

Tehtävälueelle kuuluvat kustannuspaikat yleisjohto, muu yleishallinto ja hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Yleisjohtoon kustannuspaikalle sisältyvät kunnanjohtajan palkkauskulut. Muu yleishallinto kustannuspaikalle kuuluvat eri yhteisöille myönnettävät avustukset, vauvaraha ja seurakunnan diakonin palkkausavustus. Talousarvioasetelman muutoksen jälkeen tälle kustannuspaikalle kuuluneet TYKY-toiminnan (Smartumin liikunta- ja kulttuuriseteli) kustannukset jaetaan suoraan hallintokunnille samoin kuin yhteistyösuojelutoimikunnan menot.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kustannuspaikalle sisältyvät hyvinvointikoordinaattorin palkkauskulut. Taloustiedot eivät ole vertailukelpoisia 2020-2021, koska talousarvioasetelmaa on muutettu.

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	138.133,08	110,82		281,25	-281,25	100
Menot	-442.565,92	-132.247,20	-157.292,00	-151.852,89	-5.439,11	96,5
Netto	-304.432,84	-132.136,28	-151.571,64	-151.571,64	-5.720,36	96,4

9.1.3 Talouden ja hallinnon tukipalvelut

Taloudenhallinnon tukipalveluihin kuuluvat talous- ja hallinto-osasto ja IT-palvelut. Hallinto-osastolta jaetaan taloushallintoon kohdistuvat palkkaus- ja yhteistoimintamenot tehtäviin käytetyn työajan suhteessa sisäisenä myyntinä eri hallinnonaloille.

Vuoden aikana kirjattiin tositteita **8.218 kpl (7.837 kpl / 2021)**. Ostolaskujen kirjaus ja maksu hoidettiin keskitetysti hallinto-osastolta. Laskutettavia vuokria oli **keskimäärin 127** joista asuntojen vuokria **noin 114 kpl/kk**. Palkanmaksutapahtumia henkilöittäin oli kertomusvuonna 1133 kpl (1102). Sovellettavana oli kolme eri työ- ja virkaehtosopimusta. Osastolla työskenteli 6,32 henkilöä.

Hallinto-osaston henkilöstö osallistui koulutuksiin 7 krt /hlö /vuosi.

Taloushallinnon ohjelman ja talousraportoinnin käyttöönotto jatkui.

Tietohallintopalvelut ostettiin Ikaalisten-Parkanon Puhelin Oy:ltä.

Tukipalvelut yhteensä

Taloushallinnon menojen jako eri hallinnonaloille sisäisenä myyntinä toteutui ennakoitua vähäisempänä, koska poistot toteutuivat ennakoitua pienempänä. Taloushallinnon ohjelman ja talousraportoinnin käyttöönotto jatkui.

Talous: Vertailutiedot vuodelta 2021, koska talousarvioasetelma on muutettu.

	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	392.575,74	406.781	399.734,33	8.769,53	100,5
Menot	-392.575,74	-406.781	399.734,33	8.769,53	100,5
Netto	0	0	0	0	0

9.1.4 Yhteistoimintapalvelut

Yhteistoimintapalveluihin kuuluvat kuntien välinen yhteistoiminta, työllisyyden edistäminen ja joukkoliikenne.

Seutuyhteistyötä tehdään Luoteis-Pirkanmaan seutukunnan kanssa. LEADER ohjelman toteutus tapahtuu Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry:n kautta.

Sasky - Kehittämisen- ja aikuiskoulutusyksikkö

Luoteis-Pirkanmaan kehittämissyksikön tehtäviä hoitaa Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymän Kehittäminen ja aikuiskoulutusyksikkö. Yksikkö toimii nykyisin Sastamalan koulutuskuntayhtymän alaisuudessa.

Kihniön kunta on mukana Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark-projektissa. Kaikilla Geoparkeilla on oma geologinen teemansa. Lauhanvuori – Hämeen kangas UNESCO Global Geoparkilla se on kehitys muinaisesta vuoristoseudusta laakeaksi suomaaksi.

Ammatillinen koulutus

Kunta kuuluu jäsenenä Satakunnan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymään (Sataedu) sekä Sastamalan koulutuskuntayhtymään (Sasky).

Muu yhteistoiminta

Kunta on jäsenenä Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry:ssä. Vuonna 2022 Leader-hankkeita haettiin Kihniössä 13 kappaletta ja tukea myönnettiin yhteensä 23.030 euroa. Näistä neljä oli Nuoriso Leadereita, kolme Startti-Leaderiä ja kaksi yleishyödyllistä hanketta. Hankkeiden vähäinen määrä johtuu määrärahojen loppumisesta uuden ohjelmakauden vaihtuessa. Elyn myöntämiä maaseudun yritystukia myönnettiin Kihniöön vuonna 2022 kolme kappaletta ja yhteissumma oli 35.043 euroa ja kokonaiskustannukset olivat 175.215 euroa.

Työllisyyden edistäminen

Kunta on mukana Pirkanmaan Työllisyyskokeiluhankkeessa. Kuntakokeilun tarkoituksena on selvittää, voidaanko työnhakijoiden palveluja parantaa järjestämällä työnhakijoiden palvelut kuntien kautta. Palvelujen kehittämisellä tavoitellaan entistä nopeampaa työllistymistä. Kuntakokeilu on käynnissä 1.3.2021-31.12.2024. Kokeilussa Parkanon kaupunki vastaa TE-palveluiden tuottamisesta myös kihniöläisille. Kihniössä toimii asiakasvastaanotto ajanvarauksella.

Kustannuspaikalle varattiin Pirkanmaan Työllisyyskokeilun määräraha 42.700 euroa sekä nuorten kesätyötukeen 5.000 euroa. Määrärahalla tavoiteltiin kesätyöpaikkaa noin 15 nuorelle. Kesätyötukea maksettiin vuonna 2022 yhteensä 19 nuoresta. Vanhoja eläkevastuita maksettiin 819 e. Valtion palkkatuella palkattaviin työntekijöihin on määrärahat asianomaisilla tulosalueilla. Työllisyyskokeilun kulut olivat 44.030 euroa, (31.898 /2021),

Nuorten kesätyötukea kunta maksoi 16 – 24 -vuotiaiden nuorten työllistämiseksi 10,00 euroa päivältä 1. 5. – 31. 8.2022 välisenä aikana enintään 30 työpäivältä / tukeen oikeutettu. Työsuhteen keston vähimmäisaika tuli olla kaksi viikkoa. Samalle yritykselle tukea maksettiin enintään viiden nuoren työllistämiseen. Tukea maksettiin yhteensä 4.690 euroa (5.190 € vuonna 2021).

Parkanolla ja Kihniöllä on yhteinen yhteistoimintapiste, joka sijaitsee Parkanossa. Avustavaa asiakaspalvelua Kelan sekä työ- ja elinkeinotoimistoon liittyvissä asioissa.

Kunta työllisti omissa yksiköissään vuonna 2021 valtion palkkatuella 2 henkeä teknisen toimen puolella yht. 9 kuukautta sekä hallinnon tukipalveluissa 1,5 kk. Menot ja tulot on kohdistettu sille tulosalueelle, jonka työssä henkilöt olivat.

Joukkoliikenne

Kustannuspaikalle kuuluu asiointiliikenteen / kutsutaksin kustannukset sekä ELY:n järjestämän joukkoliikenteen omaraahoitusosuus. Asiointiliikenteen käyttö VPL mukaisiin kuljetuksiin laskutettiin Parkanon kaupungilta.

Asiointiliikenne ja kutsutaksi on kulkenut kahtena päivänä viikossa. Molemmat päivät siirtyivät kutsutaksin muotoon syksyllä 2021. Joukkoliikenteen nettokustannukset yhteensä 10.966 €.

Yhteistoimintapalvelut yhteensä

Talous: Vertailutietoja vain 2021, koska talousarvioasetelma on muutettu

	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	1.508,64		1.922,14	-1.922,14	100
Menot	-100.510	-118.077,00	-116.892,44	-1.184,56	96,6
Netto	-52.801,84	-118.077,00	-114.006,30	-4.070,70	96,6

9.1.5 Maksusuudet valtiolle ja verotulot

Verotus

Kunnallisveron ja yhteisöveron määrät viimeisen ja edellisen valmistuneen verotuksen mukaan ovat seuraavat:

Verotusvuosi / €	2019	2020	2021	2022
Kunnallisveroa	4.492.814	4.585.844	4.861.236	5.000.494
Yhteisöveroa	682.373	780.180	1.151.696	1.153.824
Yhteensä	5.175.187	5.366.024	6.012.932	6.154.318

Vuodesta 2015 asti tuloveroprosentti on ollut 21.50 %
Toimintavuonna ei tehty muutoksia veroprosentteihin.

Kunnanvaltuuston vahvistamat kiinteistöveroprosentit olivat vuonna 2021

- Kiinteistövero Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 %
- Vakituinen asuinrakennus 0,55 %
- Muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,10%
- Yleishyödylliset yhteisöt 0%
- Voimalaitokset 2,85 %

Laskennallinen kiinteistövero

	2019	2020	2021	2022
vakituiset asuinrakennukset	196.782	194.790	190.973	195.397
muut kuin vakituiset asuinrakennukset	158.632	156.710	153.819	156.950
yleinen kiinteistövero (rakennukset)	82.980	80.930	96.871	83.403
yleishyödyllinen yhteisö	3.329	3.285	3.211	-
maatalouden tuotantolaitokset	17.635	14.529	14.718	13.461
maapohjat	98.423	98.860	99.284	99.840
Yhteensä	557.780	549.104	558.786	558.006
Josta toteutui	541.593	494.039	544.881	549.051

Osuutemme valtiolle verotuksen toimittamiskustannuksiin vuonna 2021 oli 37.594 (40.720/21) euroa.

Maksusuudet valtiolle yhteensä

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot						
Menot	-41.458	-40.720,55	-39.000	-37.594,81	-1.405,19	96,4
Netto	-41.458	-40.720,55	-39.000	-37.594,81	-1.405,19	96,4

9.1.6 Sosiaali- ja terveystoimi

Perusturvapalveluiden toiminta-ajatuksena on turvata yhteistyössä yksityisen palveluntuottajan ja Parkanon kaupungin kanssa kuntalaisille kunnan voimavaroja vastaavat laadukkaat sosiaali- ja terveystalvet niitä itse järjestämällä tai palveluja hankkimalla.

Parkano-Kihniön yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämis-, valmistelu- ja toimeenpanovastuu on yhteisellä perusturvalautakunnalla. Parkanon kaupunki vastuukuntana hoitaa yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystoimen kunnille kuuluvat viranomaistehtävät.

Perusturvalautakunta vastaa palveluista, jotka edistävät kuntalaisten terveyttä, sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä lain edellyttämällä tavalla. Palveluilla tuetaan erityisesti kuntalaisten omatoimisuuden säilymistä. Perusturvalautakunta vastaa hallinnonalansa palvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä, taloudesta sekä toiminnan ja talouden seurannasta. Lautakuntaan kuuluu viisi (5) jäsentä Parkanosta ja kolme (3) Kihniöstä. Esittelijänä toimii terveys- ja hyvinvointijohtaja. Perusturvalautakunta ytan kokouksia oli kertomusvuonna 8 kpl ja käsiteltäviä asioita 67 kpl.

Perusturvalautakunnalla on yksilöjaosto, joka käyttää sosiaalilainsäädännössä määrättyä ratkaisu- ja päätösvaltaa, jotka lainsäädännön mukaan kuuluvat yksilöasioissa sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle. yksilöjaostoon kuuluu kolme jäsentä; kaksi Parkanosta ja yksi Kihniöstä. Yksilöjaoston kokouksia oli 2 kpl ja käsiteltäviä asioita 8 kpl.

Palveluiden perustana on palvelusopimus. Sopimukseen sisältyy koko sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestäminen ja tuottaminen lukuun ottamatta ympäristöterveydenhuollon palveluja, jotka on jo aiemmin ulkoistettu lainvaatimusten mukaisesti ja niistä vastaa Sastamalan kaupunki. Sopimus Parkanon kanssa on voimassa 10-vuotta (+ 5 vuoden optio).

Kihniön kunta liittyi Parkano-Kihniö sote-yhteistoiminta-alueeseen 1.5.2015 alkaen. Parkanon kaupungilla on sopimuksen mukaisesti järjestämisvastuu Kihniön sote-palveluista. Kihniötä koskevasta sote-viranomais-toiminnasta vastaa Parkanon kaupunki. Parkanon kaupunki ja Pihlajalinna Terveys Oy ovat perustaneet Kolmostien Terveys Oy:n, joka on Pihlajalinna Terveys Oy:n tytäryhtiö. Kolmostien Terveys Oy tuottaa vuodesta 2016 lähtien Pihlajalinnan Terveys Oy:lle alihankintana Parkano-Kihniö sote-yhteistoiminta-alueen kunnalliset sosiaali- ja terveystalvet. Parkanon kaupungin ja Pihlajalinnan Terveys Oy:n välistä hankintasopimusta sovelletaan myös Kihniön sote-toimintaan. Kihniötä koskevasta sote-viranomais-toiminnasta vastaa Parkanon kaupunki, ja kustannukset vastaavasti sisältyvät Kihniön sotehintaan.

Sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevien tilojen käyttökustannukset ovat kaikki teknisen toimen talousarviossa. Eläke- ja varhaiseläkemenoperusteiset maksut jäivät Kihniön kunnan maksettavaksi. Aiemmin sosiaali- ja terveystoimen kuluissa olleet taloushallinnon ja tietohallinnon kulut eivät ole enää sosiaali- ja terveystoimen kuluissa mukana. Edelleen vauvaraha ja seurakunnan diakonin palkkausavustus jäivät Kihniön kunnan kuluiksi.

Kihniössä on viranhaltijoiden toimesta organisoitu poikkihallinnollinen työryhmä edistämään hyvinvointisuunnitelman toteutumista. Hyvinvointityöryhmään kuuluvat kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, tekninen johtaja, sivistystoimenjohtaja, hyvinvointikoordinaattori, nuoriso- ja vapaa-aika ohjaaja, etsivän nuorisotyön edustajan. Työryhmään on kutsuttu Parkanon kaupungin ja Kolmostien terveyden edustajat (2-3) sekä vanhus- ja vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston edustajat. Kihniön hyvinvointikoordinaattorina toimi Anne Perälä.

Sosiaali- ja terveystalvet siirtyivät 1.1.2023 Pirkanmaan hyvinvointialueen vastuulle. Kuntaan perustettiin hyvinvointijohtajan virka. Uusi hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin syksyllä 2022.

Kertomusvuoden 2022 keskeiset muutokset

Vuodesta 2015 alkaen Parkanon kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelut on hankittu Pihlajalinna-ryhmittymältä lukuun ottamatta terveyden- ja sosiaalihuollon viranomaistoimintaa ja Sastamalan kaupungin tuottamaa ympäristöterveydenhuoltoa. Kihniön kunta liittyi Parkano-Kihniö sote-yhteistoiminta-alueeseen 1.5.2015 alkaen. Parkanon kaupungilla on sopimuksen mukaisesti järjestämisvastuu Kihniön sote-palveluista ml. Kuntakokeilun työllisyyspalvelut. Parkanon kaupunki vastaa viranomaistoiminnasta ja Pihlajalinna-ryhmittymä vastaa Kihniön muista sote-palveluista (ympäristöterveydenhuoltoa lukuun ottamatta).

Kertomusvuonna 2022:

- Vammaispalvelun asiantuntijatyö siirrettiin Kolmostien Terveys Oy:ltä Parkanon kaupungin vastuulle ja perustettiin vammaispalvelun asiantuntijan virka
- Kotouttamisohjelma, Mielenterveys- ja päihdeohjelma sekä valvontasuunnitelma valmistuivat
- Osallistuttiin PirSOTE- (Tulevaisuuden sote-keskus) ja KOMAS (Kohti maakunnallista sotea) -hankkeisiin sekä PirKATI- (Kotona asumisen teknologiat ikäihmisille) hankkeeseen
- Haettiin yhdessä Pirkanmaan kuntien kanssa iäkkäiden kotona asumista tukevien palvelujen (PirKOTI-hanke) -erillisrahoitusta
- Työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi 1.3.2021 ja se jatkuu 30.6.2023 saakka. Noin 60 % työttömistä työnhakijoista Parkanossa ja Kihniössä on siirtynyt työllisyyden kuntakokeilun asiakkaiksi ja noin 40 % työttömistä jäi Pirkanmaan TE-toimistoon. 1.9.2022 alkaen työllisyyden kuntakokeilu siirtyi hallinnon tukipalveluihin.
- Osallistuttiin Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla (KUPPI) -hankkeeseen, jonka tavoitteena on kulttuurihyvinvointipalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden edistäminen 19 Pirkanmaan kunnassa sekä Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä. Parkanossa KUPPI-hankkeen kohderyhmäksi ovat valikoituneet kotona asuvat ikäihmiset.

Kihniön kunnan lisäys keskeisiin muutoksiin

Hammaslääkäripalvelut ovat vähentyneet sopimuksen alkamisajankohtaan nähden. Hammaslääkäri on ollut keskimäärin 1-4 päivänä viikossa. Ennen ulkoistusta hammaslääkäri toimi viitenä päivänä viikossa. Tilanne on ollut paranemaan päin vuoden aikana, mutta heikkeni loppuvuodesta

Kolmostien Terveys ilmoitti lopettavansa Kihniön vuodeosaston toiminnan 30.9.2019 jälkeen. Näin tapahtui, vaikka Kihniön kunta reklamoi asiasta Parkanon kaupungille sekä Kolmostien Terveys Oy:lle. Terveyskeskuksen asiakkaat siirrettiin muihin toimipisteisiin ja terveyskeskuksen entisen vuodeosaston tilat jäivät tyhjilleen. Vapaana olevien tilojen käytöstä on käyty keskustelua palveluntuottajan sekä Parkanon kaupungin kanssa tuloksetta.

Kihniön yksikön sosiaaliohjaajan paikka vapautui kesäkuussa 2018 eikä paikkaa ole täytetty Kihniössä olevaksi. Parkanon työntekijät tulevat tarvittaessa myös Kihniöön, joten kuntalaisten ei ole velvollisuus lähteä asioimaan Parkanoon. Parkanon työntekijä on ollut Kihniön toimistolla yhtenä päivänä viikossa muutaman tunnin. Ikääntyvien palveluohjaaja on ollut tavattavissa ajanvarauksella.

Kihniön kunta nosti 29.11.19 kanteen Pirkanmaan käräjäoikeudessa Parkanon kaupunkia vastaan. Kihniön kunta katsoo, ettei se ole saanut palvelusopimuksen mukaisia palveluja lähipalveluna Kihniössä siinä laajuudessa mitä olisi pitänyt sopimuksen perusteella saada. Riita koskee sitä, että Pihlajalinna ja Kolmostien Terveys Oy ovat vähin erin ryhtyneet heikentämään Kihniölle sopimusten mukaan kuuluvia palveluja, vaikka Kihniön niistä maksama hinta on pysynyt entisellään.

Palvelujen toteutuminen (Parkanon perusturvalautakunta yta)

Perusturvan hallinto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Perusturvapalveluiden hallinnon tehtävänä on ohjata ja seurata perusturvan toimintoja, ml. sote –ulkoistuksen toteuttamista.

Palvelutuotanto perustuu hyväksytyihin säädöksiin, toimintaohjeisiin ja palvelutarvekartoituksiin kuntalaisien tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus huomioiden. Perusturvan asiakirjahallinnon, laskutuksen ja perinnän sekä muiden toimistotehtävien palvelut tuottaa keskushallinnon tukipalvelut sekä Monetra Pirkanmaa

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Perusturvan hallinnon henkilöstöressurssina on terveys- ja hyvinvointijohtaja, suunnittelija sekä ma. toimistosihteeri.

Sote-palvelut

Sote-palvelut sisältävät kaupungin viranomaistoiminnan ja Pihlajalinna-ryhmittymältä hankittavat muut sosiaali- ja terveysterveystoiminnat. Pihlajalinna vastaa perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon, erikoissairanhoidon, perhe- ja kasvatusneuvolan, osasta vammaispalveluiden, osasta päihdepalveluiden, mielenterveyspalveluiden, ikäihmisten palveluiden, kotihoidon, ravintohuollon ja pesulapalveluiden tuottamisesta.

Kihniön kunta ja Parkanon kaupunki muodostavat sosiaali- ja terveystoiminta-alueen yhteistoiminta-alueen. Vastuukuntana ko. yhteistoiminta-alueella toimii Parkanon kaupunki. Kihniön sosiaali- ja terveystoiminnat järjestämisen perustana on palvelusopimus. (Kihniön kunnan muotoilu)

[Kihniön kunnan sote-palvelut siirtyivät yhteistoimintasopimuksella vastuukuntana toimivan Parkanon hoitettavaksi 1.5.2015 alkaen. Yhteistoiminta-alueen palvelut tuottaa viranomaistoimintaa lukuun ottamatta Pihlajalinna-ryhmittymä.] Yta Parkano

Kokonaisulkoistuksen keskeiset tavoitteet:

1. Asiakaslähtöisten, vaikuttavien ja kustannustehokkaiden sosiaali- ja terveystoiminnat tuottaminen Parkanossa hyödyntämällä muualla toimiviksi havaittuja toimintatapoja ja hyviä käytäntöjä sekä täysin uusia innovaatioita
2. Palvelurakenteen tasapainoinen ylläpito ja kehittäminen julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä
3. Lähipalvelujen säilyminen ja saatavuus Parkanossa *
4. Korkean palvelun laadun säilyminen nykytasolla
5. Kustannuskehityksen ennakoitavuus ja hallinta
6. Hyvillä palveluilla tuetaan alueen elinvoimaisuutta
7. Hankintasopimuksen mukaisilla ohjausryhmäkokoonpanoilla seurattiin palvelutuotantoja sekä niiden kehittämistä ja laadun säilymistä.

* **Kihniön kunnan lisäys sopimuksen mukainen kirjaus kuuluu ” turvata lähipalveluiden säilyminen sopijaosapuolina olevien kuntien alueilla vähintään sen tasoisena kuin ne ovat voimassa sopimuksen voimaan tullessa”**

Sosiaalitoimi, viranomaistoiminta

Tehtävälueen toiminnan kuvaus

Kunnan tuottamia ja virkavastuulla suoritettavia tehtäviä ovat sosiaalihuoltolain ja lastensuojelun palvelut, lastenvalvojan palvelut ja toimeentulotuki sekä työelämän palvelukeskuksen palvelut. Näiden kokonaisuuksien lisäksi viranhaltijapäätös tehdään kunnassa vammaispalvelun palveluista, kehitysvammahuollon erityis- huollosta, päihdehuollon laitoshoidosta, omaishoidontuesta, kotihoidon palvelusta ja maksusta, asumis- palvelusta ja maksusta (ikäihmiset, päihdehuolto, kehitysvammahuolto, vammaispalvelu, psykiatrisen asumis- palvelu).

Näiden viranomaistehtävien lisäksi kaupungin vastuulla on tulojen laskutus ja perintä.

Sosiaalipalvelut tuottavat palveluita yksilön, perheen ja yhteisön hyväksi päämääränä vaikuttava ja kustannus- tehokas työ, jota toteuttavat työstään innostuneet sosiaalihuollon asiantuntijat. Kuntalaiset pääsevät sosiaali- huollon palvelujen piiriin sekä saavat päätökset hakemuksiinsa lain määräajoissa.

Vuonna 2022 jatkettiin tiivistä osallistumista sote-uudistuksen valmisteluun. Vuonna 2022 jatkettiin palveluiden kehittämistä osana maakunnallisia PirSOTE ja KOMAS-hankkeita. PirSOTE-hankkeen tarkoituksena on perustaa Suomeen laaja-alaisia sosiaali- ja terveyskeskuksia, joista ihminen saa palvelunsa sujuvasti ja avunyksilöllisiin tarpeisiin. Tarkoituksena on myös vahvistaa ihmisten luottamusta julkisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Ohjelmalla parannetaan sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakaslähtöisyyttä ottamalla käyttöön digi- ja mobiilipalveluja ja laajentamalla viikonloppu- ja iltavastanottoa toimintaa sekä matalan kynnyksen palvelupisteitä. Palvelujen painopistettä siirretään erikoissairaanhoidosta perustasolle ja ehkäisevään työhön. Sosiaalihuollon roolia painotetaan aiempaa vahvemmin. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden työn- jakoa kehitetään siten, että asiakasta palvelevat moniammatilliset tiimit. Sosiaali- ja terveyskeskuksessa työ- kentelevien tukena ovat erikoistason konsultaatiot sekä digitalisaatiota hyödyntävät uudet toimintamallit.

Talousarviovuonna toteutettiin myös Työllisyyden kuntakokeiluhanketta 31.8. asti perusturvassa ja 1.9.2022 palvelut siirtyivät hallinnon tukipalveluiden toiminnaksi. Työllisyyden kuntakokeilussa osa työnhakijoista siirtyi oman kotikuntansa työllisyyspalvelujen asiakkaiksi. Kokeilussa kotikunta vastaa TE-palveluiden eli julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta asiakkailleen. Kuntouttavassa työtoiminnassa ns. Vanhalla Keskustan koululla jatkettiin syksyllä 2021 alkanutta käytäntöä aamupalan ja lounaan tarjoamisesta työtoiminnassa oleville asiakkaille. Lautakunta päätti toiminnan jatkosta vuoden 2022 loppuun asti.

Volyymitiedot ja kehitys 2022

Sosiaalityön päällikkö, sosiaalityöntekijä 4, sosiaaliohjaaja 3, vanhustyön asiantuntija 2, perhetyön asiantun- tija, vammaispalvelun asiantuntija, työllisyyskoordinaattori, ma. palveluohjaaja, ma. omavalmentaja, työval- mentaja, ma työvalmentaja, työnsuunnittelija, 2 ma. työnsuunnittelijaa sekä kotityöpalvelutyöntekijä. 1.9. alkaen työllisyyden kuntakokeilun henkilöstö siirtyi hallinnon tukipalveluihin.

Kokoaikaisten viran- ja toimenhaltijoiden lisäksi kaupungilla ovat seuraavat prosentiosuuksilla toimivat vi- ranhaltijat: Koulutuksesta vastaava lääkäri 50 %, vastaava sairaanhoitaja lääkkeenmääräämisoikeus 10 %. Hallintoylilääkärin palvelut ostettiin Mänttä-Vilppulan kaupungilta

Lapsi- ja perhepalvelut

Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämistyötä jatkettiin edelleen vuonna 2022. Pirkanmaan sote-keskuksen ke- hittämishjelma jakautui viiteen toiminnalliseen muutosprosessiin, joista kolmannessa keskityttiin lasten, nuorten ja perheiden palvelut (perhekeskus) ottamiseen osaksi sote-keskusten toimintaa. Pirkanmaan sote-kehittämish- ohjelma vuosille 2020–2022 on linjannut lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämistä. Ohjelma on ohjannut lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia tukevan palveluverkoston yhteensovittamista yhtenäiseksi

kokonaisuudeksi. Tavoitteena oli paitsi koota yhteen tälle asiakasryhmälle tarjolla olevat palvelut, myös vahvistaa ja luoda uudenlaisia toimintatapoja, joilla nämä palvelut saadaan entistä yhteensopivimmiksi ja joustavasti tavoitettaviksi. Käytännössä tämä tarkoitti ammattilaisten työskentelyotteen yhtenäistämistä, monialaisuuden lisääntymistä, erilaisten vaikuttavuutta painottavien työvälineiden käyttöönottamista, työskentelyn joustavoittamista ja erilaisten digitaalisten palveluiden kehittämistä.

Parkano-Kihniö yhteistoiminta-alueella keskityttiin vuonna 2022 kehittämään sähköistä perhekeskusta. Pirkanmaan yhteinen maakunnallinen tavoite on sähköisen perhekeskuksen mallintaminen ja aikaansaaminen. Sähköinen perhekeskus toimii paitsi sähköisenä palvelutarjottimena, myös palveluita tai tietoa etsivää kunta-laista

ohjaavana välineenä. Lisäksi neljä kehittämistiimiä kokoontuivat nimettyjen teemojen ympärille. Kertomusvuonna 2022 kehitettiin myös paikallista monialaista toimijuutta monialaisten palveluprosessien kautta

Ikäihmisten palvelut

Ikäihmisten palveluissa yhteinen, maakunnallinen kehittäminen jatkui laajassa mittakaavassa koko vuoden 2022. Yhteistoiminta-alueella otettiin askelia kohtia yhdenmukaisia palveluja muun muassa käynnistämällä Ikätori-toiminta sekä Parkanossa että Kihniössä. Vuoden aikana palvelu on vakiinnuttanut paikkansa ja saavuttanut asiakaskuntansa. Ikätori-toiminta tulee säilymään ja sen kehittäminen jatkuu edelleen hyvinvointialueelle siirryttäessä.

Vuoden 2022 aikana yhteistoiminta-alueelta oltiin mukana suunnittelemassa ja kehittämässä Pirkanmaan yhteisiä ikäihmisten palvelujen myöntämisen perusteita sekä toiminnan periaatteita kaikkien ikäihmisten palvelujen osalta.

Vuonna 2022 osallistuttiin edelleen Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla (KUPPI) -hankkeeseen,

jonka tavoitteena on kulttuurihyvinvointipalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden edistäminen 19 Pirkanmaan kunnassa sekä Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä. Parkanossa KUPPI-hankkeen kohderyhmäksi ovat valikoituneet kotona asuvat ikäihmiset. Hanke saa sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää valtionavustusta terveyden edistämisen määrärahasta, ja se kestää loppuvuoteen 2023 saakka.

Pihlajalinna-ryhmittymä irtisanoi alkuvuodesta 17 ikäihmisen tehostetun palveluasumisen ostopalvelupaikat. Kaupunki vastasi näiden asumispalveluiden kustannuksista vuonna 2022.

Vammaispalvelut

Vammais- ja kehitysvamma palveluissa kehitettiin yhdessä Pirkanmaan kuntien kanssa palveluiden järjestämisen tapoja tulevaa hyvinvointialuetta varten. Maakunnallinen apuvälineyksikkö aloitti toimintansa vuoden alussa vastaten esimerkiksi asunnon muutostöiden toteuttamisesta maakunnan alueella. Maakunnallinen apuvälineyksikkö yhteensovittaa alueen apuvälinepalvelutoiminnan ja asunnon muutostyöt yhdeksi kokonaisuudeksi sekä järjestää maakunnallisen ohjauksen, neuvonnan ja konsultoinnin.

PirSote-hankkeen kautta kehitettiin palveluiden digitaalista saatavuutta ottamalla käyttöön Omaolo-palveluarvio henkilökohtaiseen apuun, liikkumiseen kodin ulkopuolella ja omaishoittoon.

Työikäisten palvelut

Työikäisten palveluissa kehitettiin vuonna 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon monialaista yhteistyötä PirSote-hankkeen edellyttämällä tavalla. Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiseen asiakasrajapintaan kehitettiin Soster-työryhmä, joka koostuu nimetyistä sotealan asiantuntijoista. Työskentely kohdentuu paljon palveluita tarvitseviin asiakkaisiin. Lisäksi kehitettiin terveyssoviaaliohjausta edistämään sosiaali- ja terveydenhuollon sujuvaa

yhteistyötä niin ammattilaisten välillä kuin asiakkaisiin kohdentuen.

Parkanon kaupungin kotouttamisohjelma on päivitetty vuosille 2022–2025. Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma on hyväksytty 14.3.2022 kaupunginhallituksessa.

Vuoden 2022 keskeisten tavoitteiden toteutuminen

1 Palvelujen saatavuus

Eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja turvallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen oikea-aikaisesti sekä tarvittavan palvelun saaminen lakisääteisessä määräajassa.

Mittarina aikarajojen toteutumiseksi käytetään yhteistoiminta-alueella

- Lastensuojeluilmoitusten käsittelyaika 7 arkipäivän kuluessa, toteutunut
- Lastensuojelutarpeen selvitys 3 kuukauden kuluessa asian vireille tulosta, toteutunut
- Vammaispalveluhakemuksen käsittelyaika 3 kuukautta hakemuksesta, toteutunut
- Vammaisten henkilöiden palvelutarpeen selvitys/arviointi 7 arkipäivän kuluessa yhteydenotosta, toteutunut
- Vammaisten henkilöiden palvelupäätös 3 kk:n kuluessa hakemuksesta, toteutunut
- Keskustelu sosiaaliviranomaisen kanssa täydentävää ja ennaltaehkäisevää toimeentulotukea koskevassa asiassa viimeistään 7. arkipäivänä pyynnöstä, toteutunut
- Ikäihmisten palvelutarpeen arviointi 7 päivän kuluessa yhteydenotosta, toteutunut
- Ikäihmisten sosiaalipalveluiden saamisen odotusaika viimeistään 3 kk:n kuluttua päätöksestä, toteutunut muissa sosiaalipalveluissa, asumispalveluiden osalta viivästystä.

2 Koulutettu, ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö yhteistoiminta-alueella

Sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvista tehtävistä vastaa sosiaalihuollon ammatillinen henkilöstö, jolla on kelpoisuuslain (272/2005) mukainen pätevyys tehtäviin. Virat ja työsuhteet täytetään pätevillä toistaiseksi voimassa olevilla palvelussuhteilla. Lisäksi huomioidaan riittävä toimistotyön asiantuntemus muun muassa kaupungin tulojen laskuttamiseksi ja perimiseksi.

Henkilöstön koulutustarve on kartoitettu kehityskeskustelujen yhteydessä ja henkilöstön ammattitaitoa ylläpidettiin sekä yksilö- että yhteiskoulutuksilla. Työyksikössä pidettiin säännölliset asiakastyön tiimit ja työpaikkakokoukset tukien henkilöstöä vahvaan vuorovaikutteiseen viestintään ja keskinäiseen vuoropuheluun. Koronapandemia vaikutti henkilöstön jaksamiseen, kun jokainen työntekijä joutui muuttamaan toimintatapojaan.

Siirtyminen etätyöhön ja erilaisten uusien työvälineiden käyttöönottoaminen on lisännyt työn kuormittavuutta.

Mittarina henkilöstön osalta käytetään: Osallistumisaktiivisuus koulutuksiin, kehittämishankkeisiin ja muihin työn kehittämistoimintoihin, esimerkiksi kehityskeskustelut, työnohjaus ja työpaikkakokoukset.

Kertomusvuonna lähes kaikki koulutukset ovat olleet pääosin etäyhteyksien avulla toteutettavia. Osallistumisaktiivisuus koulutuksiin on ollut hyvä. Koulutusta on järjestetty sisäisinä ja ulkoisina koulutuksina. Henkilöstö on ollut mukana työryhmissä maakunnallisesti ja kuntavetoisissa kehittämistyöryhmissä omien tehtäväkuvien mukaisesti. Ryhmämuotoiseen työnohjaukseen on ollut mahdollisuus osallistua. Työpaikkakokousten määrä oli kertomusvuonna sosiaalitoimiston ja työllisyyspalveluiden osalta yhteensä 42 kpl.

3 Yhteistyö sosiaali- ja terveystieteiden tuottajan kanssa

Parkanon kaupungin viranomaistoiminta tekee tiivistä yhteistyötä Parkano-Kihniö sote-yhteistoiminta-alueen muut sosiaali- ja terveystieteiden tuottavan Pihlajalinna-ryhmittymän kanssa. Tavoitteena on kustannustehokas palvelujärjestelmä, joka tuottaa palvelut asiakaslähtöisesti. Palvelujärjestelmä mahdollistaa henkilöstön erikoistumisen ja kehittymisen omassa työssään alan asiantuntijaksi. Kaupunki ja Pihlajalinna tekevät saumatonta yhteistyötä palvelujen järjestämiseksi kuntalaisille. Työntekijöiden vuoropuhelua ja työskentelyä rajapinnassa tuettiin järjestämällä säännöllisiä tapaamisia ja tarvittavia asiakasryhmittäisiä asiantuntijatiimejä.

Parkanossa ja Kihniössä toimivat sote-hankintasopimuksen mukaiset sote-ohjausryhmät, joiden tehtävänä on sosiaali- ja terveystalouden tuotannon ulkoistamista koskevan hankintasopimuksen johto, ohjaus ja valvonta. Ohjausryhmien työskentelyä yhtenäistetään talousarviovuonna.

Tiivistä yhteistyötä tehdään myös muiden sidosryhmien kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat olleet mm. muut hallinnonalat, järjestöt ja yksityiset tahot. Yhteistoiminnalla saavutetaan monialaisia hyötyjä. Toimivilla yhteistyörakenteilla mahdollistetaan yhteistyökäytänteiden siirtyminen arjen työhön.

Mittarina yhteistyön seuraamiseksi käytetään yhteistoiminta-alueella ohjausryhmien kokousten määrää, joita oli kertomusvuonna Parkanossa 2 ja yhteinen Parkanon ja Kihniön kanssa 1. Kihniön ohjausryhmän kokouksia 2.

Palvelujen määrällisinä mittareina käytetään (Kihniö):

Toimeentuloasiakkaiden määrä kotitalouksittain
Lastensuojeluilmoitusten määrä
Lastensuojelutarpeen selvitysten määrä
Isyys selvitysten määrä
Huolto-, asumis-, ja tapaamissopimusten määrä
Elatussopimusten määrä
Vammaispalvelun päätösten määrä
Palveluliikenteen käyttäjämäärä
Päihdehuollon päätösten määrä
Omaishoidontukipäätösten määrä ja saajat
Kotihoidon palvelupäätösten määrä ja asiakkaat
Asumispalvelupäätösten määrä
Käyntimäärät taulukossa mainituissa palveluissa

Palvelujen määrällisinä mittareina käytetään Kihniön palveluntuotannossa (31.12.tilanne)

Toiminta	2018	2019	2020	2021	2022
Toimeentulotukiasiakkaiden määrä kotitalouksittain	18	12	41	32	36
Lastensuojeluilmoitusten määrä	31	47	67	24	26
Lastensuojelutarpeen selvitysten määrä	19	22	32	10	7
Isyys selvityksien määrä	alle 5	alle 5	alle 5	6	alle 5
Huolto-, asumis- ja tapaamisso-pimusten määrä	alle 5	7	alle 5	5	alle 5
Elatussopimusten määrä	9	17	15	10	12
Vammaispalvelupäätösten määrä	83	32	30	22	22
Palveluliikenteen käyttäjä-määrä	alle 5	alle 5	alle 5	alle 5	alle 5
Päihdehuollon päätösten määrä	alle 5	alle 5	alle 5	alle 5	alle 5
Omaishoidontukipäätösten määrä	18	22	16	alle 5	44
Omaishoidontuensaajat yh-teensä	29	39	42	39	98
Kotihoidon palvelupäätösten määrä	88	75	95	88	80
Kotihoidon asiakkaiden määrä (säännöllinen)	72	72	74	88	80
Palveluasumisen päätösten määrä	34	34	30	34	29+2 kotikunta-muuttajaa + 1 palvelu-asuminen
				Voimassaole-vien päätös-ten määrä ikäihmisten osalta (sis-tehpa ja pal-veluasumi-nen)	
Lääkäri / käyntimäärät	4056	3670	3227	1645	2432
Sairaanhoitaja / käyntimäärät	3946*	2278	2075	2046	2919
Hammaslääkäri / käyntimäärät	1043	747	865	656	896
Suuhygienisti / käyntimäärät	710	767	442	912	625
Kouluterveydenhoitaja / käynti-määrät	575	1058	379	258	579
Aikuisneuvolan käyntimäärät			201	126	556
Lastenneuvolan käyntimäärät			61	70	158

*kolme hoitajaa, kaikki käynnit

Kihniöläisten asiakkaiden hoitopäivät 2020-2022 yhteistoiminta-alueella:

Parkanon vuodeosasto: 2020: 90 asiakasta, 1348 hoitopäivää, 2021: 86 asiakasta, 1169 pv, 2022: 108 asiakasta ja 1235 hoitopäivää

Tehostetun palveluasumisen yksiköt (sis. intervallit)

Rantakoto, Parkano: 2020: 4 asiakasta, 1609 hoitopäivää, 2021: 2 asiakasta, 730 pv, 2022: 3 asiakasta ja 791 hoitopäivää

Rauhala, Parkano: 2020: 14 asiakasta, 1001 hoitopäivää, 2021: 8 asiakasta, 997 pv, 2022: 25 asiakasta ja 2303 hoitopäivää

Suutarin Pihlaja: 2020: 40 asiakasta, 10.084 hoitopäivää, 2021: 55 asiakasta, 10203pv, 2022: 40 asiakasta 10308 hoitopäivää

Sosiaalipalvelujen toteutumisen seuranta Kihniö

Kiireellisissä tapauksissa sosiaalipalvelujen tarve on arvioitava viipymättä.

Muissa kuin kiireellisissä tapauksissa kunta on velvollinen järjestämään 75 vuotta täyttäneelle pääsyn sosiaalipalvelujen tarpeen arviointiin viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä siitä, kun hän taikka hänen laillinen edustajansa tai omaisensa taikka muu henkilö tai viranomaisen on ottanut yhteyttä sosiaalipalveluista vastaavaan kunnan viranomaiseen palvelujen saamiseksi. Vastaavasti kunnan on järjestettävä pääsy sosiaalipalvelujen tarpeen arviointiin vammaisuuksista annetun lain 9 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaista eläkettä saavan hoitotukea saavalle.

Seurattava asia	Mittari	Palvelutuotanto-yksikkö	Huhti-kuu 2022	Heinä-kuu 2022	Lokakuu 2022
<i>Lastensuojelu palvelutarpeen arviointi</i>	<i>Palvelutarpeen arvio on valmistunut 3 kk määräajassa</i>	Kihniö	1 (1.10.2021-31.3.2022)	1 (1.4.-31.7.2022)	1 (1.4.-31.10.2022)
<i>Lastensuojeluilmoitusten käsittely</i>	<i>Ilmoitusten määrä / käsittely 7 vrk kuluessa ilmoituksesta</i>	Kihniö	14 (1.10.2021-31.3.2022)	6 (1.4.-31.7.2022)	1 (1.4.-31.10.2022)
<i>Vammaisten henkilöiden palvelutarpeen selvitys</i>	<i>Arvioinnin toteutuminen viimeistään 7 arkipäivän kuluessa yhteydenotosta</i>	Kihniö	toteutuu	toteutuu	toteutuu
<i>Vammaisten henkilöiden palvelupäätös</i>	<i>Päätös 3 kk kuluessa hakemuksen tekemisestä</i>	Kihniö	toteutuu	toteutuu	toteutuu
<i>Toimeentulotukipäätös</i>	<i>Päätöksen tekeminen viimeistään 7. arkipäivänä hakemuksen saapumisesta</i>	Kihniö	toteutuu	toteutuu	toteutuu
<i>Keskustelu sosiaali-viranomaisen kanssa toimeentulotukiasiassa</i>	<i>Toteutuminen viimeistään 7. arkipäivänä pyynnöstä</i>	Kihniö	toteutuu	toteutuu	toteutuu

Odotusajat iäkkään henkilön sosiaalipalveluihin Kihniö

Seurattava asia	Mittari	Palvelutuotanto-yksikkö	1.1.- 30.6.2022	1.7.- 31.12.2022
Ikäihmisten palvelutarpeen arviointi	Toteutuminen viimeistään 7 vrk kuluttua yhteydenotosta	Kihniö	toteutuu	toteutuu

Ikäihmisten sosiaalipalveluiden saamisen odotusaika	Toteutuminen viimeistään 3 kk kuluttua päätöksestä	Kihniö	toteutuu	toteutuu
--	---	--------	----------	----------

	1.1.-30.6.2022	1.7.-31.12.2022
Palvelu	Keskimääräinen odotusaika hakemuksesta palvelun saamiseen	Keskimääräinen odotusaika hakemuksesta palvelun saamiseen
Palvelutarpeen arviointi	alle 7 vrk / tarpeen mukaan	alle 7 vrk/tarpeen mukaan
Omaishoidontuki	0-1 kk /määrähasidonnainen	n. 14 vrk-2 kk/määrärahasidonnainen
Turvapuhelin	tarpeen mukaan / laite alle 1 vk	n. 1-7 vrk
Tukipalvelut / ateriat	tarpeen mukaan	n. 1 vrk/tarpeen mukaan
Kauppa-asiointipalvelu	tarpeen mukaan	n. 1 vrk/tarpeen mukaan
Kotihoito	tarpeen mukaan	n. 1-3 vrk/tarpeen mukaan
Ympäri vuorokautinen hoito (laitoshoito ja tehostettu palveluasuminen)	0-3 kk / tarpeen mukaan	1-5 kk* / Kiireellinen sijoitus tehdään välittömästi. *Yksilökohtaisella harkinnalla jonotukset toteutettu intervallipaikoilla ja jonottajille tarjottu asumispalvelun järjestymistä ostopalveluna Kihniön ulkopuolelta. Kihniöllä jonottaminen ollut enimmillään 5 kk.

Avosairaanhoito: lääkärinvastaanotto Kihniö

Tiedot hoitotakuun toteutumisesta päivitetään kolme kertaa vuodessa, huhtikuussa, elokuussa ja joulukuussa

Seurattava asia	Mittari	Yksikkö	Huhtikuu 2022	Elokuu 2022	Joulukuu 2022
Yhteydensaanti terveyskeskukseen puhelimitse (8-16 vä- lillä) omahoitajalle Vastausprosentti	Tavoite 80 %	Kihniön terveys- keskus		Yhteydensaanti puhelimella 78 % Callback 100 %	Yhteyden- saanti puheli- mella 74 % Callback 100 %
Kiireellinen yhteyden- saanti arkisin, virka-ai- kana				100%	100 %
Hoidon tarpeen arvi- ointi	Arvioinnin toteutuminen 3 vrk sisällä yhteydenotosta	Kihniön terveys- keskus		100%	100 %
Odotusaika lääkärin vastaanotolle Hoidon järjestyminen	Ajansaaminen viimeistään 3 kk sisällä yhteydenotosta lä- hetteen saapumisesta	Kihniön terveyskeskus		100% 1-2vk	100 % 1-2 vk
Kolmas vapaa aika lääkärin vastaanotolle (T3)		Kihniön terveyskeskus		8	9
Kolmas vapaa aika sairaanhoitajan vas- taanotolle (T3)		Kihniön terveyskeskus		6	2
Kolmas vapaa aika hammaslääkärin vas- taanotolle (T3)		Kihniön terveyskeskus		80	66

Tehostetun palveluasumisen käyttöaste

Avainmittaristo / Tilanne / Yksi- köt						
Jakson arvot						
	Hoitotaso	Max. Paikat	Henki- löstö- mitoitus	Yhtäaikais- ten asiakkaiden lkm	Yksilöityjen asiakkaiden lkm	Käyttö- aste
Pihlajalinna Parkano / Vuode- osasto, Kihniö	Terveyskeskus	0	0	0	0	0
Pihlajalinna Parkano / Suutarin Pihlaja Kihniö	Tehostettu palve- luusuminen	30	0,66	30	83	98,7
Pihlajalinna Parkano/Kotipihlaja Kihniö	Tehostettu palve- luusuminen	11	0,84	11	12	87,9

Tehostettu palveluasuminen

Suutarin Pihlajan tehostetun palveluasumisen yksikkö, jossa on 30 paikkaa. Kihniön kunta maksaa vuokraa (välivuokraus) Kiinteistö Oy Artun Hoiva-asunnoille ja laskuttaa asukkaiden vuokran. Vuokraustoiminta siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023. Kunta hoitaa virka-apuna laskutusta elokuuhun 2023 saakka.

Ympäristöterveydenhuolto

Sastamalan sosiaali- ja terveystoimen palvelut tuottaa Sastamalan, Punkalaitumen, Ikaalisten, Parkanon ja Kihniön alueilla ympäristöterveydenhuollon yleisen terveystoimen, eläinlääkintähuollon ja eläinsuojelun osalta.

Eläinlääkintähuollon menot olivat 130 556 € (137.976 € /2021) ja yleinen terveystoimen 1 450 € (6.830 €/2021).

Löytöeläimet

Eläinsuojelulain (247/1996) 15§:n mukaan kunnan on huolehdittava alueen irrallaan tavattujen ja talteen otettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä. Toiminta ostetaan Kujalan tilalta. Kustannukset olivat 915 euroa vuonna 2022.

Pandemiat

Tälle kustannuspaikalle on kirjattu pandemian hoitamisen kustannuksia koko kunnan osalta. Kustannukset yhteensä 144.535 euroa. Erillistä koronatukea saatiin 125.557 euroa.

Muu sosiaali- ja terveystoimi

Tähän kustannuspaikkaan on varattu Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön eläkemenomaksut 30.4.2015 saakka eli henkilöt, jotka ovat jääneet eläkkeelle em. ajanjaksoa aiemmin. Sairaanhoidopiiriin alijäämälasku 43.502 euroa on kirjattu tänne (siirtovelka).

Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä

Toiminnan tavoitteiden täyttymisestä vallitsee erilaiset käsitykset tilaaja- ja tuottajakunnan välillä. Kihniön kunta on vähentänyt Parkanon kaupungin sote-laskuista kuluneen vuoden aikana 66 184,40 ja edellisenä vuonna 52.126,52 euroa. Kuittaukset yhteensä vuodesta 2015 alkaen -344 587,73.

Parkanon kaupunki on esittänyt lisävaatimuksia palvelun tuottamisesta Kihniön kunnalle vuosilta 2020-2022. Neuvottelut ovat tältä osin vielä kesken. Mahdollisia lisäkustannuksia varten tehtiin varaus 197.465 euroa.

Sairaanhoidopiiriin omaisuuden siirrettyä hyvinvointialueelle 1.1.2023 kunnilta perittiin toimeenpanolain mukaisesti alijäämän kattamisesta maksu peruspääoman suhteessa. Kihniön osalta se on 43 502,52 euroa. Laskua ei ole vielä maksettu. Siirtovelka.

Määräraha ylittyi lisämäärärahasta huolimatta 341.466 euroa (toimintakate). Ylitys johtui pandemian kuluista, eläkemenoperusteisista maksuista, sairaanhoidopiiriin alijäämälaskutuksesta sekä pakollisesta varauksesta. Terveystoimen rakennuksen sisäistä vuokraa jaettiin -255.645 € sote-ulkoistuksen kustannuspaikalle. Ei vaikuta koko kunnan tulokseen, mutta näkyy tulona teknisellä toimella.

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	174.254,97	531.858,54	183.600	300.757,35	-117.157,35	163,8
Menot	-8.794.904,52	-9.337.835,12	-9.033.644	-9.492.267,70	458.623,70	105,1
Netto	-8.620.649,56	-8.805.976,58	-8.850.044	-9.191.510,35	341.466,35	103,9
Poistot	-10.214,64	-6.086,40	-6.030	-18.285,32	12.255,32	303,2
Tulos	-8.630.864,20	-8.812.062,98	-8.856.074	-9.209.795,67	353.721,67	104,0

9.1.7 Elinkeinoelämän yleinen edistäminen

Kehitys-Parkki Oy on Parkanon kaupungin ja Kihniön kunnan omistama kehitysyritys, joka tuottaa kuntien elinkeino- ja matkailupalvelut. Kehitysyritys vastaa yritystoiminnan perustamiseen ja toimivien yritysten kehittämiseen liittyvästä neuvonnasta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kihniön kunta omistaa elinkeino-yhtiön osakkeista 25 % ja Parkanon kaupunki 75 %. Kehitys-Parkki Oy:n kanssa on ostopalvelusopimus elinkeinopalvelujen tuottamisesta Kihniön kunnalle. Näistä palveluista maksettiin Kehitys-Parkki Oy:lle kertomusvuonna 12 kk:n osuus 60 840 euroa.

Yhtiön palveluksessa on vuoden 2022 aikana työskennellyt yritysneuvojana Jari Pihlajamäki, kehityskoordinaattorina Elina Korttesmaa. Työllisyyden hoidossa Johanna Kaitaranta, SEUTUKAUPUNKIrekry -Kansainvälisten rekrytointien tukeminen ja yritysten rekrytointivalmiuksien kehittäminen-hankkeessa alueasiantuntijana. Anniina Leppihalme on sijaistanut sairauslomaa 50 % työajalla hankkeessa.

Yrityskäyntien sekä erilaisten tietoisuuksien, yrittäjätapaamisten ja muun yhteistyön avulla tuotetaan yritysten käyttöön informaatiota ajankohtaisista asioista. Yrityksille järjestettiin 33 erilaista koulutus-, info- ja yritysverkostotilaisuutta, osa tilaisuuksista järjestettiin yhteistyössä yrittäjähdistyksen kanssa.

Kehitys-Parkki Oy:n yksi perustehtävistä on avustaa alkavia yrittäjiä erilaisissa yrityksen perustamiseen liittyvissä kysymyksissä. Vuoden 2022 loppuun mennessä on uusia yrityksiä perustettu Kihniöön kolme kappaletta. Koronan jälkimainingit sekä yleisesti kasvaneet kustannukset ovat vaikuttaneet negatiivisesti uusien yritysten perustamiseen.

Perustetut yritykset 2014–2022 vertailu

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kihniö	7	7	6	12	9	4	13	14	3
Parkano	32	25	32	33	48	33	34	28	34

Vuonna 2022 Leader-hankkeita haettiin Kihniössä 13 kappaletta ja tukea myönnettiin yhteensä 23030 euroa. Näistä neljä oli Nuorisoleadereita, kolme Startti-Leadereitä ja kaksi yleishyödyllistä hanketta. Hankkeiden vähäinen määrä johtuu määrärahojen loppumisesta uuden ohjelmakauden vaihtuessa. Elyn myöntämiä maaseudun yritystukia myönnettiin Kihniöön vuonna 2022 kolme kappaletta ja yhteissumma oli 35043 euroa ja kokonaiskustannukset olivat 175215 euroa.

Strategiassa painotetaan toimialojen ja strategisten klustereiden (mm. metalli, puu, muovi) kehittämistä ja osaamisen tason nostamista, tämä tapahtuu yhteistyössä toimijaverkoston kanssa erilaisten projektien ja hankkeiden kautta. Kehitysyritys osallistuu tiiviisti elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämistoimenpiteisiin. Kehitys-Parkki kehittää jatkuvasti yritysten toimintaympäristöä tiiviissä yhteistyössä kunnan, yritysten ja muiden yhteistyökumppanien kanssa. Yhtiö toimii kuntaorganisaatiossa rajapintana elinkeinoelämään mm. tontti- ja toimitila-asioissa sekä markkinoi Kihniön aluetta yritysten sijoittumispaikkana ja luonnonläheisenä asuinpaikkana alueelle muuttajille.

Kehitys-Parkin henkilöstö on osallistunut aktiivisesti Kihniön elinvoimatoimikunnan kokouksiin. Toimikunnassa on pohdittu Kihniön elinkeinoelämän, asumisen ja yleisen viihtyvyyden kehittämismahdollisuuksia.

Kihniön kunta on mukana myös SEUTUKAUPUNKIrekry-hankkeessa. Kehitys-Parkin toimesta on kokoonnutun toisen asteen koulutuksen kehittämistyöryhmä, johon kuuluu molempien kuntien yritysedustajia sekä Kihniön kunnanjohtaja ja Parkanon kaupunginjohtaja. Työryhmä kokoontui useaan kertaan pyrkien vaikuttamaan ja turvaamaan 2. asteen koulutuksen jatkuminen. Koulutuksen jatkuminen ja kehittyminen ovat merkittäviä elinkeinotoiminnalle Kihniö-Parkano alueella.

Työllisyys- ja elinkeinoasioihin pyritään vaikuttamaan myös Pirkanmaan Läntisen työllisyys- ja elinkeinoryhmän puitteissa. Läntiseen alueeseen kuuluvat Kihniön lisäksi Sastamala, Punkalaidun, Hämeenkyrö, Ikaalinen, ja Parkano. Työryhmässä haetaan toteutettavaksi konkreettisia toimenpiteitä alueemme elinkeino- ja työllisyysasioiden kehittämiseksi. Kihniöltä toimikunnassa on mukana kunnanjohtaja ja Kehitys-Parkista toimitusjohtaja sekä yritysneuvoja.

Kesäasukkaisiin pidetään yhteyttä elinkeinoyhtiöstä lähtevien kausiasukaskirjeiden (2-3kpl/vuosi) muodossa ja tehdään tiivistä yhteistyötä Kihniön kausiasukasyhdistyksen kanssa. Kehitys-Parkista lähtee myös yritysten uutiskirje neljä kertaa vuodessa, jossa tiedotetaan ajankohtaisista asioista.

Kehitys-Parkki pitää ajan tasalla toimitilasivustoa, koskien myös Kihniössä vapaina olevia teollisuus- ja liiketiloja. Yrityksiä neuvotaan toimitila-asioissa Kehitys-Parkin avustuksella.

Kihniön työttömyysaste oli 12/2022 7,7 % ja 12/2021 7,5 %. Parkanon luvut olivat 12/2022 9,7 % ja 12/2021 9,3 %. Pirkanmaan luvut vastaavasti 12/2022 8,7 % ja 12/2021 9,6 %.

Kihniön suurimmat työnantajat 12/2022

Kolmostien terveys	98
Kihniön kunta	62
Kankarin Kaluste Oy	70
Nerkoon Höyläämö Oy	45
Riikonen Group Oy	36

Luvuissa mukana myös vuokratyöntekijät.

Elinkeinoelämän edistämisen hankkeet

Valokuituhanke ja Aitonevan kehittämishanke käynnistyivät toiminta vuonna. Aitonevan hankkeeseen myönnettiin OPH:n tukea 30.000 €. Aitonevahanke jatkuu vielä vuodelle 2023. Valokuituhanke päättyi.

Elinkeinoelämän edistäminen yhteensä

Tavoitteiden toteutuminen:

Elinkeinoelämän edistämisen tehtäväalueella tavoitteet toteutuivat kertomusvuonna.

Kehitämme alueen elinvoimaa (kuntastrategia edellinen)

Kuntamme tavoittelee uusia kuntalaisia, yrityksiä ja matkailijoita

- Pirkanmaan elinvoimakilpailun kunniamaininta elinvoimaansa eniten parantaneena kuntana
- Kuntaan perustettu elinvoimatoimikunta kokoontui 5 kertaa
- Pyhäniemen master plan –hanketta vietiin eteenpäin
- Maastoliikuntareitin ja Käskyvuoren alueen kehittämishanke valmistui
- Yhteistyö Kehitys-Parkin kanssa on tiivistä
- Teollisuustonttien kaavoitus valmistui pääosin
- Teollisuusalueen kaavaprosessin jatkaminen Pyhäniementien varressa.
- Ojaniemen alueen ulkoliikuntapaikka valmistui
- Tuulivoimahankkeet etenivät

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	6.166,78	120	2.000,00	15.822,02	-13.621,46	781,0
Menot	-95.922,59	-84.584,49	-129.974,00	-103.487,19	-26.486,81	79,6
Netto	-89.755,81	-84.464,49	-127.974,00	-87.665,17	-40.308,83	68,5

9.1.8 Maaseututoimen hallinto

Lain mukaan kunta vastaa alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuiksi Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla.

Maaseututoimen tehtäviin kuuluvat mm. EU:n kokonaan tai osittain rahoittamien ja kansallisten tukien hallinnointi, muu maatalouteen liittyvä opastus ja neuvonta sekä vahinkoarvioinnit. Maaseutuhallinnon järjestämistä uudistettiin kunnissa muodostamalla yhteistoiminta-alueita, jotka aloittivat toimintansa 1.1.2013 lukien. Yhteistoiminta-alueen muodostamisen vähimmäisvaatimuksena oli vähintään viisi työntekijää ja 800 tilaa. Kankaanpään kaupungin (Honkajoki liittyi Kankaanpäähän 1.1.2021) hallinnoimalla yhteistoiminta-alueella, johon lisäksi kuuluvat Parkano, Jämijärvi, Pomarkku ja Kihniö, taataan lainmukaisten maaseututoimen tehtävien hoitaminen Kihniön maaseutuyrittäjille. Aktiivitulojen määrä oli kertomusvuonna Kihniössä maaseutuhallinnon antamien tietojen mukaan 67 kappaletta.

Euroopan unionin kokonaan tai osittain maksamien sekä kansallisten eri tukien hakemuksia jätettiin kertomusvuonna 349 kappaletta (349 kpl vuonna 2021). Niiden perusteella myönnettiin erilaisia tukia viljelijöille 1.670.567 euroa (1.678.586 euroa vuonna 2021).

Asetetut tavoitteet toteutuivat. Tallennukset ja tukivalvonnat saatiin suoritettua annettuihin määräaikoihin mennessä ja maksatukset hoituivat viivytyksittä.

Lomituspalvelun osalta eläkemenoperusteisia maksuja laskutettu MELA:lta, mikä vaikuttaa tulokseen.

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot						
Menot	-25.573,75	-32.219,48	-43.133	-34.185,92	-8.947,08	79,3
Netto	-25.573,75	-32.219,48	-43.133	-34.185,92	-8.947,08	79,3

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet kunnanhallituksen tulosalueelle

- **Edistämme kuntalaisten hyvinvointia**
Seuraamme kuntalaisten hyvinvoinnin kehittymistä mm. hyvinvointikertomuksen kautta
- **Kuntalaisemme vaikuttaa ja osallistuu**
Lisätä kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia ja tiedonsaantia. Sähköisiä toimintatapoja ja päätöksenteon avoimuutta kehitetään. Merkittävistä asioista järjestetään kuulemistilaisuuksia
- **Kehitämme alueen elinvoimaa**
Kuntamme tavoittelee uusia kuntalaisia, yrityksiä ja matkailijoita

Kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia

- Uusi hyvinvointikertomus ja –suunnitelma hyväksyttiin.
- Yhdistyksille on myönnetty vuosiavustuksia
- Asiointiliikenne toimii kaksi kertaa viikossa sivukyliltä keskustaan
- Maastoliikuntareitin ja Käskyvuoren alueen kehittämishanke päättyi
- Ojaniemen lähiliikuntapaikka valmistui
- Kuntosali aloitti uusissa tiloissa
- Liikuntaneuvoja toimi osan vuotta

Kehitämme alueen elinvoimaa

- Pirkanmaan elinvoimakilpailun kunniamaininta, eniten elinvoima-asemaansa parantanut kunta
- Pyhäniemen master plan –hanke etenee
- Maastoliikuntareitin ja Käskyvuoren alueen kehittämishanke päättyi
- Yhteistyö Kehitys-Parkin kanssa on tiivistä
- Teollisuusalueen kaava valmistui pääosin
- Teollisuusalueen kaavaprosessin jatkaminen Pyhäniementien varressa
- Ojaniemen alueen lähiliikuntapaikan toteutus alkanut
- Valokuituhankkeet etenevät
- Aitonevan turvemuseon kehittäminen jatkuu (Euroopan teollisuusperintöreitien kohde)
- Tuulivoimahankkeet etenevät

Kuntalaisemme vaikuttaa ja osallistuu

- Kunnalla on käytössä Facebook- ja instagram-sivut
- Pöytäkirjat ja esityslistat on pyritty saamaan verkkoon nopeasti, samoin muut tiedotusasiat
- Nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto toimivat

Muut talousarviossa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet /mittari	tilanne 31.12.
Luottamushenkilöiden koulutus ja seminaarit	2 tilaisuutta	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä	3
Kuntalaisille järjestetyt tiedotus/kuulemistilaisuudet	1 tilaisuus	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä	2
Yhteydenpito kausiasukkaitiin Tapaamiset / tilaisuudet	1-2 tilaisuutta	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä	2
Taloushallinto-ohjelman päivittäminen JHS, sähköinen laskuarkisto	Toteutuu	Toteutuminen	osittain toteutunut
Tavoitteena on tukea yrittäjiä toiminnan eri vaiheissa sekä lisätä kunnan elinvoimaa	2 tilaisuutta	Yrityksille järjestettävät koulutus- ja aktivointi-tilaisuudet	yli 2
Tukea nuorten kesätyömahdollisuuksiin	Toteutuu	Kesätyötuen maksaminen, toteutuminen	toteutunut
Hyvinvointisuunnitelman laatiminen tulevalle valtuustokaudelle	Toteutuu	Toteutuminen hyvinvointisuunnitelman mukaisesti	toteutunut
Kuntastrategian päivittäminen	Toteutuu	Toteutuminen	toteutunut
Sote-sopimuksen seuranta	Sopimuksen mukaisten palvelujen toteutuminen	Tarkempi raportointi palveluista ja nopea reagointi puutteisiin. Toteutuminen	osittain toteutunut

Hyvinvointia edistävät toimenpiteet

Terveystieteiden lain 12 § mukaan: ”Kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.

Hyvinvointia tukevia toimenpiteitä kertomusvuonna ovat olleet:

- Lastensuojeluperheiden harrastusten tukeminen kihniöläisille perheille.
- Käskyvuori-maastoliikuntareitin kehittämishanke päättyi, esteetön reitti näkötorilla
- Ojanimen alueen lähiliikuntapaikka valmistui
- Kuntosali aloitti uusissa tiloissa
- Liikuntaneuvoja liikuttaa kuntalaisia
- Muistikahvila-toiminnan jatkuminen (kerran kuussa)
- Lähitori ikääntyneille
- Tiedotuksen parantaminen; Facebook- ja instagram-palvelu ja pöytäkirjojen julkaisua verkkosivuilla

Yleishallinnon päävastuualue yhteensä

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	321.045,78	928.345,24	593.881	728.307,10	-134.426,10	122,6
Menot	-9.570.622,35	-10.298.126,65	-10.114.884	-10.612.030,20	497.146,20	104,9
Netto	-9.249.576,57	- 9.369.781,41	-9.521.003	-9.883.723,10	362.720,10	103,8
Poistot	-34.133,25	-12.830,91	-41.054	-40.513,11	-540,89	98,7
Tulos	-9.283.709,82	-9.382.612,32	-9.562.057	-9.924.236,21	362.179,21	103,8

Investointien toteutuminen – Kunnanhallitus**KIINTEÄ OMAISUUS**

Kunta osti 1,86 ha kiinteistön Kihniön keskustasta. Hankintaan tehtiin lisämäärärahapäätös (KV 13.6.23 § 11) 20.000 euroa. Kustannukset ylittyivät 260 euroa lohkomiskustannusten vuoksi. Ylitykseen ei ole haettu lisämäärärahaa.

Kunta myi määräalan (noin 1257,69 m²) Haukkakorpi –nimisestä tilasta. Hinta 1.767 euroa.

IRTAIN OMAISUUS

Pyhäniemen kehittämiseen (investoripaketti) varattiin 10.000 euroa. Vuoden 2022 helmikuussa syttynyt sota, on tuonut epävakaa tilanteen sijoitustoimintaan, joten hankinta on siirtynyt.

Valokuituyhteyksien rakentamiseen varattiin 200.000 euroa. Toteutui 54.957,44 euroa, mikä on kunnan omarahoitusosuus Pohjois-Kihniön valokuitu-hankkeeseen. Hankkeelle saatiin Traficom in tuki. Hanketta toteuttaa IPP Oy.

ARVOPAPERIT

Kihniön kunta lunasti Salomaan perinnöltä Metsäliiton osakkeita yhteensä 431 eurolla Salomaan perinnön käyttösuunnitelman mukaisesti. Hankintaa ei ole varattu määrärahaa talousarviossa.

9.2 Sivistystoimen päävastuualue

Sivistystoimen päävastuualueen kokonaismenot olivat kertomusvuonna 3.879.805,44 euroa. Nettomenot eli toimintakate oli 3.073.868,55 euroa.

9.2.1 Varhaiskasvatuksen (päivähoidon) tehtävääalue

Lain velvoitteen mukaisesti taataan kaikille päivähoidon tarvitseville alle kouluikäisille lapsille sekä erityistä tukea tarvitseville lapsille kunnallinen päivähoidonpaikka.

Kihniön kuntaan on laadittu oma varhaiskasvatussuunnitelma, josta tuli varhaiskasvatuksen järjestäjää velvoittava asiakirja. Vuoden 2018 aikana varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön työkaluksi jokaiseen yksikköön. Pitkän tähtäimen työskentelyä turvallisen, esteettömän, kehittävän ja viihtyisän varhaiskasvatusympäristön kehittämiseksi jatketaan.

Vakinaisessa työsuhteessa olevaa varhaiskasvatuksen henkilöstöä oli 31.12.2022 yhteensä 6. 1 päiväkodinjohtaja, joka toimii myös varhaiskasvatuksen opettajana ja vastaa koko kunnan varhaiskasvatuksesta. Kettukallion päiväkodissa on Ketunkolossa 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja 1 varhaiskasvatuksen opettaja (toimii myös päiväkodinjohtajana), Pöllönpiirtissä 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja 1 varhaiskasvatuksen opettajaa. Lisäksi päiväkodissa työskentelee 0,8 siistijää ja laajennetussa varhaiskasvatuksessa 0,3 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Päiväkodin työntekijöiden nimikkeet on vaihdettu vuoden 2019 aikana varhaiskasvatustilain mukaisiin nimikkeisiin. Kunnallinen perhepäivähoito loppui 31.07.2020.

Kihniön kuntaan on laadittu varhaiskasvatussuunnitelma valtakunnallisen varhaiskasvatus-suunnitelman perusteiden ja varhaiskasvatustilain mukaisesti ja se on otettu käyttöön sivistyslautakunnan hyväksymänä 1.8.2017. Kihniön varhaiskasvatussuunnitelman laadinnassa on otettu huomioon kuntastrategia, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, esiopetuksen opetussuunnitelma sekä perusopetuksen opetussuunnitelma. Varhaiskasvatuksen henkilöstölle, huoltajille sekä lapsille on annettu mahdollisuus osallistua paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen, ja he ovat mukana sitä arvioimassa ja kehittämässä. Varhaiskasvatustilain on päivitetty vuonna 2019 ja uusi nyt valmisteltavana oleva varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön vuoden 2022 elokuussa.

Varhaiskasvatussuunnitelma on velvoittava. Se määrittelee, ohjaa ja tukee varhaiskasvatuksen järjestämistä ja sitä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Jokaiselle varhaiskasvatuksen piirissä olevalle lapselle on laadittu oma henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma, josta vastaa lastentarhanopettaja. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on dokumentti, johon kirjataan lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevat tavoitteet ja toimenpiteet.

Erityisvarhaiskasvatus on keskitetty päiväkotiin, jossa lasten varhaiskasvatussuunnitelmissa määritellyt tavoitteet on mahdollista saavuttaa käyttämällä päiväkodin monipuolista fyysistä oppimisympäristöä ja hyödyntämällä varhaiskasvatuksen opettajien, vammaispalvelun henkilöstön ja terapeuttien tekemää tiivistä yhteistyötä. Erityisvarhaiskasvatuksen opettajana toimii perusopetuksen puolelta tarvittaessa erityisluokanopettaja.

Varhaiskasvatus toimii tiiviissä yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Yhtenäiskoulun tiloja, välineistöä sekä opettajien ammattitaitoa on päivittäin hyödynnetty eri hankkeissa sekä musiikin ja liikunnan opetuksessa.

Varhaiskasvatuksen piirissä oli 31.12.2022 yhteensä 45 (48 / 2021) lasta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Kihniön kunnan varhaiskasvatukseen avustuksia vuoden 2022 aikana

- Tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen, 21.000 euroa (80 %)
- Koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja alkuopetuksessa, 27.000 euroa (95 %)
- Varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen, 20.000 euroa (80%)

Päiväkodin ja perhepäivähoidon nettokustannukset olivat 428.913 euroa kertomusvuoden aikana.

Pienten lasten kotihoidontuen myöntämisedellytykset täyttäviä perheitä on ollut vuoden 2022 aikana keskimäärin 16 perhettä (lapsia 22). Yksityistä kotihoidontukea on käyttänyt yksi perhe ja osittaista tai joustavaa hoitorahaa 2-8 perhettä. Kotihoidontuen kustannukset olivat kertomusvuonna 40.223 euroa.

Varhaiskasvatus on järjestetty lain velvoitteiden mukaisesti ja taattu kaikille alle kouluikäisille lapsille kunnallinen päivähoitopaikka.

Varhaiskasvatus yhteensä

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma, %
Tulot	69.034,53	107.485,24	67.400	57.508,18	9.891,82	85,3
Menot	-510.045,54	-607.500,39	-603.063	-619.626,94	16.563,94	102,7
Netto	-441.011,01	-500.015,15	-535.663	-562.118,76	26.455,76	104,9
Poistot		-1.138,16				

9.2.2 Esi- ja perusopetuksen tehtäväalue

Perusopetuksen keskeisenä tavoitteena on luoda oppilaalle turvallinen ja yhtenäinen polku varhaiskasvatuksen jälkeen Kihniön yhtenäiskoulun ala- ja yläkoulun kautta laadukkaaseen perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin. Lisäksi oppilaiden kolmiportaisen tuen vakiinnuttaminen ja oppilas-huollollisen moniammatillisen työn kehittäminen ovat keskeisinä tavoitteina. Vuoden 2022 tavoitteena on edelleen lasten tunnetaitojen kehittäminen.

Koulukuljetukset pyritään järjestämään mahdollisimman edullisesti ja kuljetettavia palvelten.

Tavoitteena on jatkaa 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa syksyllä 2022. Vuosiluokkien 7 – 9 oppilaanohjausta ja työelämään tutustumista kehitetään sekä nykyaikaistetaan. Vuoden 2022 aikana on edelleen tavoitteena esi- ja perusopetuksen rakenteiden, toimintamuotojen ja menetelmien kehittäminen ja hyvien käytäntöjen vakiinnuttaminen siten, että oppilaat saavat tarvittavan tuen riittävänä ja oikea-aikaisena

Oppilasmäärät ja -ennusteet 20.09.2022:

	22 - 23	23 – 24	24 - 25	25-26	26-27	27 – 28	28-29
Kihniön yhtenäiskoulu							
Luokat 1-5	92	80	68	63	54	46	47
Luokat 6-9	63	66	74	73	75	70	59
YHTEENSÄ	155	146	142	136	129	116	106
Esiopeus	11	9	9	9	9	11	11
Erityisopetuksen pienr.	12	12	11	8	7	6	5
Valmistava opetus	3						
KOKO KOULU	181	167	162	153	145	133	122

Kihniön yhtenäiskoulu jatkoi toimintaansa yläkoulun käytännöllisissä ja uusituissa tiloissa sekä alakoulun uusissa tiloissa. Alakoulun vuosiluokka 5 piti omaa kotiluokkaa yläkoulun puolella ja tiloja on käytetty ahkerasti kaikkien vuosiluokkien opetukseen. Myös henkilöstön yhteiskäyttö on toimivaa

ja tuonut merkittävää taloudellista säästöä. Ulkopuolisten sijaisten käyttö on ollut melko vähäistä. Henkilökunta on motivoitunutta ja työhön sitoutunutta, jolloin käytännön järjestelyissä ei ole ollut ongelmia.

Laaja-alainen erityisopettaja, jonka palveluja syyslukukaudelle saatiin vain osa-aikaisesti on keskitynyt nuorimpien oppilaiden opetukseen, mutta hän auttaa myös vuosiluokkien 6 – 9 oppilaita tarpeen mukaan. Erityisopettaja järjestää riittävän tuen saannin sitä tarvitseville oppilaille.

Opetusministeriö myönsi vuonna 2021 opetusryhmien pienentämiseen 24.000 euron avustuksen vuodelle 2022 ja vuonna 2022 edelleen opetusryhmien pienentämiseen 38.000 euron avustuksen vuodelle 2023. Käytännössä avustusta on vuonna 2022 käytetty koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen.

8.luokan oppilaista muodostunut ryhmä on jatkanut A2-kielen opiskelua. Alemmista ikäryhmistä ei ole löytynyt halukkaita saksan tai muun kielen lukijoita niin paljon, että se olisi riittänyt ryhmän perustamiseen. Ryhmän perustaminen on paikallisen opetussuunnitelman mukaan mahdollista 4. luokasta lähtien.

Syksyllä 2022 koulunkäynninohjaajia sama määrä kuin edelliskeväänä. Osan ohjaajien palkan maksaa oppilaan lähettäjäkunta. Koulukuljetusten kustannukset kohosivat vuoden 2022 aikana ja ylittivät talousarvion määrärahan korkeiden polttoaineen hintojen vuoksi. Uusi vuonna 2021 kilpailutettu sopimus on voimassa 31.07.2024 saakka, jonka jälkeen sopimusta on mahdollista jatkaa 1+1 vuoden optioilla. Uusi kilpailutus nosti kuljetusten hintoja jonkin verran. Lisäksi vuoden 2022 aikana koulukuljetukset on maksettu 6 % korotettuna. Vuosiluokkien 7 – 9 oppilaanohjausta on kehitetty nyky päivää vastaavaksi. Koulussa aloitti lukuvuoden 2017-2018 alussa koulukuraattori, joka toimii noin puolet työajastaan etsivässä nuorisotyössä. Koulukuraattorin toimi vakinaistettiin 1.1.2018 lukien. Koulukuraattori on osallistunut Lapset puheeksi – koulutukseen ja kouluttamiseen sekä IPC-koulutukseen. Koulukuraattori siirtyi marraskuussa 2022 muihin tehtäviin koulukuraattorin tehtävien siirtymässä vuoden 2023 alussa hyvinvointialueen tehtäviksi.

Koronapandemia on vaikuttanut esi-, erityis- ja perusopetuksen toimintaan vuonna 2022. Koronapandemian seurauksena on tehostettu siivousta, käytetty käsineitä, porrastettu ruokailuita, rajoitettu oppilasryhmien kokoa, jätetty tekemättä vierailuita ja ottamatta vastaan vierailijoita. Alkuvuonna käytettiin maskeja yläkoululaisilla. Kevätlukukauden 2022 aikana palattiin vähitellen normaaliin.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta jatkui syksyllä 2022, sillä toimintaan ilmoittautui 16 lasta. Aamutoiminta on käytännössä järjestetty päivähoitossa ja iltapäivätoiminta yläkoulun käsityösiiven päässä olevissa tiloissa, jossa ohjaajina ovat koulunkäynnin ohjaajat. Aamu- ja iltapäivätoiminnan nettomenot olivat kertomusvuonna 75.602 euroa.

Vuosille 2022-2023 Opetushallitus myönsi kerhotoiminnan kehittämiseen uuden 6.500 euron määrärahan, jonka turvin kerhotoimintaa voitiin jatkaa ja monipuolistaa. Kerhoja pidettiin kaikenikäisille oppilaille aiheina mm. liikunta, tekninen työ, kuvataide, tanssi ja tukioppilas. Kerhotoiminnan nettokustannukset olivat 7.997 euroa kertomusvuonna.

Opetushallitus ja Opetus- ja kulttuuriministeriö ovat myöntäneet Kihniön kunnan esi- ja perusopetukseen avustuksia vuoden 2022 aikana

- Koulun kerhotoiminnan tukeminen 2023 4.500 euroa (70 %)
- Koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen, 27.000 euroa (95 %)
- Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet 38.000 euroa (80%)

Esi-, perus- ja erityisopetus yhteensä

Laaja-alaisen erityisopettajan työaika on jaettu vuosiluokkien 0 – 9 kesken ja hän on keskittynyt nuorimpien oppilaiden puheopetuksen ja oppimisvaikeuksien hoitamiseen. Esi- ja perusopetuksen rakenteita, toimintamuotoja ja menetelmiä on kehitetty ja hyviä käytäntöjä vakiinnutettu siten, että oppilaat saavat tarvittavan tuen riittävänä ja oikea-aikaisena. Erityisopetuksen pienryhmät jatkavat toimintaansa kahden erityisluokanopettajan ja neljän koulunkäynninohjaajan vetämänä.

Tieto- ja viestintätekninen opetussuunnitelma toimii pohjana oppilaiden tietojenkäsittelytaitojen opetuksessa.

1. ja 2. vuosiluokan oppilaille tarkoitettu aamu- ja iltapäivätoiminta jatkui elokuussa 2022 yläkoulun käsi-työsiiven päädyn tiloissa. Aamu- ja iltapäivätoimintaan on osallistunut 16 lasta ja ohjaajina ovat toimineet koulunkäynnin ohjaajat. Oppilaanohjausta on tavoitteiden mukaisesti kehitetty.

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma, %
Tulot	226.366,23	161.116,60	131.050	198.712,48	67.662,48	151,6
Menot	-1.955.522,22	-2.179.408,01	- 2.263.406	-2.297.941,75	34.535,75	101,5
Netto	-1.729.155,99	-2.018.291,41	-2.132.356	-2.099.229,27	-33.126,73	98,4

9.2.3 Sivistystoimen tukipalvelut

Sivistystoimen hallinnon tehtäväalue

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida sivistysosaston toimintaa sekä kunnan yhteistoimintaa, jotta palveluja voidaan tuottaa tehokkaasti ja joustavasti.

Elokuun alusta 2017 alkaen kunnan sivistystoimenjohtajan ja rehtorin tehtävät on yhdistetty. Sivistystoimenjohtajan kustannukset kirjataan sivistystoimen hallintoon, josta ne jyvitetään sisäisillä erillä eri momenteille. Sivistystoimella ja hallinto-osastolla on yhteinen toimistosihteerin, jonka työaika sivistystoimen hallinnossa on 40 % kokonaistyöajasta. Tavoitteena on pitää työaika edelleen sen suuruisena. Toimistosihteerin palkkausmenot (40 %) kirjataan hallinnon kohdasta.

Sivistyslautakunnan kokouspalkkioita ja matkakorvauksia varten on määräraha hallinnon kohdassa. Kunnan sivistystoimen johto ja valvonta kuuluu sivistyslautakunnalle, jossa on yhdeksän (9) jäsentä.

Nuorisovaltuuston toimintaa jatketaan. Nuorisovaltuustolla on mahdollisuus nimetä edustajansa valtuustoon ja lautakuntiin. Nuorisovaltuuston kustannukset kirjataan luottamushenkilöhallinnon kuluihin.

Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimen hallinto on johtanut, ohjannut ja koordinoitunut sivistysosaston toimintaa sekä kunnan yhteistoimintaa, jotta palveluja on voitu tuottaa tehokkaasti ja joustavasti. Yhtenäiskoulun rehtori on hoitanut myös sivistystoimenjohtajan tehtävät. Rehtorin viran kustannukset kirjattiin sivistystoimen hallintoon. Sivistystoimen toimistosihteerinä toimii koulunkäynninohjaaja, jonka työajasta 30 % on sivistystoimen hallinnon käytössä. Lisäksi kunnantoimiston toimistosihteerin työajasta 10 % on kohdennettu sivistystoimen hallintoon. Sivistyslautakunnan kokouspalkkiot ja matkakorvaukset maksettiin sivistystoimen hallinnon menokohdasta. Sivistystoimen hallinnon kulut jyvitetään eri momenteille.

Sivistystoimenjohtajan tehtäviä hoitanut yhtenäiskoulun rehtori siirrettiin elokuun alusta oman toivomuksensa takaisin omaan matematiikan lehtorin virkaansa. Syyslomasta lähtien tehtävää on hoidettu sijais- ja oto-järjestelyin. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 12.09.2022 eriyttää sivistystoimenjohtajan tehtävät yhtenäiskoulun rehtorin tehtävistä. Yhtenäiskoulun rehtorin viran lisäksi kuntaan perustettiin hyvinvointijohtajan virka, jolle kuuluu pääosin nykyiset sivistystoimenjohtajan tehtävät. Uusi hyvinvointijohtaja aloittaa virassaan 13.03.2023 ja uusi yhtenäiskoulun rehtori 01.05.2023

Vuoden 2022 kevätpuolella haastetta aiheutti koronapandemia, jonka vaikutukset hiljalleen hiipuivat kevään koittaessa.

Sivistyslautakunta piti kertomusvuonna yhdeksän (10) kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 91 asiaa. Nuorisovaltuuston edustaja on osallistunut pääosaan (6/10) sivistyslautakunnan kokouksista.

Ruokahuolto

Yhtenäiskoulun keittiö toimii kunnan ainoana omana keittiönä tuottaen päivittäin n. 260 ruoka-annosta päiväkotiin, esiopetukseen sekä perusopetukseen. Keittiössä työskentelee emännän lisäksi yksi keittiöapulainen. Lasten uudet ruokasuositukset on käyty läpi terveydenhoitajien ja yhtenäiskoulun keittiön emännän kanssa, lasten ja nuorten lihavuuden ehkäisyn palveluverkon tarkistuslista on käytössä terveydenhoitajilla hyvinvointisuunnitelman linjausten mukaisesti. Aamupalatarjoilu aloitettiin lokakuussa 2019 Hyvinvoiva koululainen – hankkeen puitteissa jatkuen vuodet 2020-2022. Kunnanvaltuusto myönsi myös vuodelle 2023 määrärahan aamupalatarjoiluun

Siivous ja puhtaanapito

Sivistysosastolla on yhteensä neljä siistijää, jotka vastaavat osaston tilojen siistimisestä päiväkodista kuntosaaliin ja kirjastoon saakka.

Tukipalveluiden kustannukset jaetaan muille tehtäväalueille käytön mukaisesti.

Sivistystoimen tukipalvelut yhteensä

Talous: Talousarvioasetelmaa muutettu v. 2021, ei aiempia vertailutietoja.

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma, %
Tulot	xxx	435.596,62	433.389	461.550,55	-28.161,55	106,5
Menot	xxx	-435.596,62	-433.389	-461.550,55	28.161,55	106,5
Netto	xxx	0	0	0	0	0

9.2.4 Toisen asteen koulutus

Lukio

Kihniöläiset käyvät lukiossa pääasiassa Parkanossa. Syksyllä 2022 Parkanon lukiossa oli 16 kihniöläistä opiskelijaa. Lisäksi viisi opiskelijaa opiskeli Tampereen lukioissa.

Ammattioppilaitokset

Kunta kuuluu jäsenenä Satakunnan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymään (Sataedu) sekä Sastamalan koulutuskuntayhtymään (Sasky). Kihniöläiset opiskelijat olivat jakaantuneet syksyllä 2022 seuraavasti kuntien ja kuntayhtymien ylläpitämiin oppilaitoksiin:

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä (Sedu)	13
Tampereen kaupunki (Tredu)	6
Sastamalan koulutuskuntayhtymä (Sasky)	2
Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi	1
Kiipulan ammattiopisto, Hämeenlinna	1

yht. 23

Tämän tehtäväalueen menot koostuvat eläkemenoperusteisista JuEL – maksuosuuksista sekä toisen asteen koulutuksen opiskelijaterveydenhuollon kuluista. Eläkemenoperusteiset maksuosuudet pysyivät suunnilleen ennakkoidussa. Toisen asteen terveydenhuollon kuluja toteutui 837 euroa.

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma%
Tulot	-	-	-	-	-	-
Menot	-22.392,29	-19.488,21	-18.000	- 20.035,64	2.035,64	111,3
Netto	-22.392,99	-19.488,21	-18.000	- 20.035,64	2.035,64	111,3

9.2.5 Kirjastopalvelut

Kunnankirjasto tarjoaa kirjastopalveluita tasapuolisesti kaikille. Kirjaston asiakkaiden käytössä on ilmainen pääsy tietoverkkoihin internetin välityksellä ja kirjasto edistää näin vapaata tiedon saantavuutta. Ajantasainen kirja- ja lehtikokoelma, mukaan lukien verkon kautta käytössä olevat kokoelmat, mahdollistaa tiedonhankintaa ja edistää lukemiskulttuuria sekä monipuolista lukutaitoa. E-aineistoja tarjotaan asiakkaille aktiivisesti Pirkanmaan laajuisena yhteistyönä. Henkilökunta antaa opastusta kokoelmien ja verkkokirjaston käytössä sekä markkinoi palveluita aktiivisesti. Kirjaston tehtävä on myös edistää demokratiaa ja aktiivista kansalaisuutta tarjoamalla tiloja ja sisältöjä erilaisiin tapahtumiin, keskusteluihin ja näyttelyihin.

Yhdistyksille ja yhteisöille jaetaan avustuksia. Uima- ja urheilukouluja pyritään järjestämään.

Kirjastopalvelut

Kihniön omatoimikirjasto oli käytössä koko vuoden 2022 ja sai paljon myönteistä palautetta. Koronastakin oli suunnilleen selviydytty ja aukioloajat voitiin normalistaa. Kirjaston valaistusta parannettiin vuoden 2022 aikana uusilla led-valaisimilla, jotka antavat entistä paremmin valoa hyllyjen väliin.

Henkilökunta

Kirjastonjohtajan palvelut on ostettu Parkanon kaupungilta 25 % johtajan kokonaistyöajasta. Lisäksi kirjastossa työskenteli alkuvuoden 1,5 kirjastovirkailijaa., 1.9.2022 alkaen 1 kirjastonhoitaja ja 0,5 kirjastovirkailijaa. Siistijä tekee työtä kirjastossa 30 % kokonaistyöajasta.

Henkilökunta osallistui täydennyskoulutuksiin, jotka toteutettiin etäyhteydellä. Yhteensä koulutuspäiviä kertyi 12.

Toimintaa ja tapahtumia

Uutena hankkeena aloitettiin Peli- ja mediakasvatusta Kihniössä-hanke, johon saatiin LSSAVI:lta avustusta 3350 euroa. Pelikasvattaja Tommi Tossavainen kävi hankkeen tuella pitämässä yhtenäiskoulun vanhemmille vanhempainillan, johon osallistui 10 aikuista. Hän antoi myös aiheesta tekemänsä videon jaettavaksi Wilman kautta vanhemmille, kun osallistujia oli noinkin vähän. Hanke jatkuu v.2023.

Kirjasto sai vuonna 2021 LSSAVI:lta avustusta Koti, koulu ja kirjasto –hankkeeseen 6100 €. Hankkeen pääideana oli luoda koulun ja kirjaston yhteistyösopimus, jonka mukaan kirjaston käyttöä ja lukemista edistetään tulevaisuudessa johdonmukaisesti. Kirjastovirkailija Liisa Leponiemi laati ohjausryhmän tuella sopimuksen vuoden 2021 aikana. Varhaiskasvatuksen osuus sopimuksesta tehtiin valmiiksi vuoden 2022 keväällä ja se saatiin osaksi uudistettua vaka-suunnitelmaa.

Kirjaston kokonaislainaus lisääntyi vuonna 2022 edellisvuodesta noin 11 %. Jokaista kuntalaista kohti lainattiin 13 lainaa. Jokainen kuntalainen kävi kirjastossa 9,5 kertaa, kävijöitä yhteensä 17200, muutosta edelliseen

vuoteen 26,6 %. Lisäksi asiakkaat asioivat verkkokirjastossa 16800 kertaa, missä oli nousua edellisvuoteen 8 %.

Poistoja kokoelmasta tehtiin 782 kpl ja hankintoja 876 kpl. Kokoelman ajantasaisuuden varmistamiseksi vanhan aineiston poistolla on suuri merkitys.

PIKI-kirjastoihin hankittiin yhteiskäyttöön 6155 e-kirjaa ja e-äänikirjaa, joita lainattiin koko PIKI:ssä 169570 kertaa vuonna 2022. Nämä ovat myös kihniöläisten asiakkaiden käytettävissä verkkokirjaston kautta, kihniöläisten asiakkaiden osuudeksi lasketaan asukaslukuun suhteutettuna 593 lainaa.

Satutuokioita pidettiin kirjastossa 10 kertaa, osallistujia oli 146. Nuorisovaltuuston kanssa yhteistyössä järjestettiin 2 elokuvailtaa, lisäksi järjestettiin mm. talvitapahtuma ja koko perhe leikkii – tapahtuma yhteistyössä vapaa-aikatoimen, oppilashuollon ja koulun kanssa.

Kirjastossa toimi aikuisten lukupiiri, joka kokoontui 11 kertaa. Osallistujia yhteensä 57. Paikallishistoriaailoissa (2) puhui Lasse Paulamäki kirkonkylän taloista ja Marjo Heikkilä esitteli Juho Patomäen vanhoja valokuvia Kihniöstä. Kirjailijavieraana kävi Veera Nieminen.

Marraskuussa järjestettiin tilaisuus, jossa Kihniön kunta muisti vuonna 2021 syntyneitä uusia kuntalaisia.

Vuoden lukuteko-palkinnon sai äidinkielen opettaja Riitta Kalliokoski antaumuksellisesta työstään nuorten lukuinnon ja kirjallisen ilmaisun edistämiseksi.

Koulun ja kirjaston välistä uutta yhteistyösuunnitelmaa päästiin aloittamaan syksyllä. Kirjastossa annettiin v. 2022 koululaisille kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetusta ja tutustuttiin kirjaston toimintaan ja asiointiin verkkokirjastossa. Lukemiseen innostettiin mm. lukudiplomien voimin. 19 ohjatulle tunnille osallistui 334 koululaista. Lasten ja nuorten kirjallisuuden hankintaan panostettiin.

Asiakasinternetpäätteitä oli käytössä 3. Lisäksi oli asiakaskäytössä langaton verkko ja yksi pääte PIKI-tietokannan selaukseen.

Yhteistyötä

Olemme osa Pirkanmaan kirjastoyhteistyötä. Kuljetusliike Liuttu Logistiikka kuljettaa seutulainoja kirjastosta toiseen ja käy Kihniössä kerran viikossa. Lukuina tämä tarkoittaa mm. sitä, että kihniöläisille tuli v. 2022 muualta Pirkanmaalta 2133 lainaa (Parkanosta 917) ja Kihniöstä lähti muualle Pirkanmaalle 2031 lainaa (Parkanon 1213). Kihniön osuus Pirkanmaasta on asukasluvun suhteessa 0,35 %. Kirjastonjohtaja osallistuu Piki-ohjausryhmän toimintaan.

AKEPIKE (Keski-Suomen ja Pirkanmaan alueellinen kehittämiskirjasto) -toiminnan kautta saamme runsaasti infoa ja koulutuksia ilman kustannuksia. Kehittämiskirjaston henkilökunta ja LSSAVI:n tarkastaja kävivät kirjastossamme vierailulla ja keskustelemassa Kihniön kirjaston valopilkuista ja haasteista.

Kirjastonjohtajapalvelut ostettiin edelleen Parkanosta ja aineistokuljetukset Parkanon ja Kihniön välillä hoidettiin edelleen irrallaan PIKI-kuljetuksista eikä siitä peritty palvelumaksua asiakkailta.

Kirjojen hankintapaikka vaihtui, kun osallistuimme Sarastian järjestämään kilpailutukseen, jossa kilpailutettiin kirjastojen kirja-aineiston hankintaa tilattavaksi hankintaportaalien kautta. Marraskuusta 2022 lähtien on kirjoja portaalien kautta tilattu ja toimittajina ovat olleet Suomen Kirjastopalvelu Oy ja Kirjavälitys Oy. Hankintaportaalit kilpailuttaa jokaisen yksittäisen hankinnan erikseen. Aikakauslehdet toimittaa Prenax.

Aukioloajat

Ympärivuotisten aukioloaikojen mahdollistaminen on Kihniön kaltaisessa mökkikunnassa erityisen tärkeää. Kirjasto on kesällä pitkään kunnan ainoa avoinna oleva toimipaikka. Kirjasto onkin toiminut jo parin vuoden ajan kunnan virallisena matkailuinfona.

Kirjasto oli avoinna v. 2022 kaikkiaan 4728 tuntia, josta asiakaspalvelu oli avoinna 1352 tuntia. Vuorokaudessa aukioloaikaa oli siis keskimäärin lähes 13 tuntia.

Talous

Kirjastopalveluiden kokonaismenot olivat 190.381 euroa, niistä aineistomenojen osuus oli 25.973 euroa. Toimintatuotot olivat 3.799 euroa. Parkanon kaupungilta ostettavan palvelun osuus oli 12.529 euroa.

Kirjaston näyttelyt

Kirjaston näyttelyt v. 2022:

Kihniön taidepiiri, Lastenkirjainstituutin Ensikirjat-näyttely, Petäjä-opiston aikuisten kuvataidepiiri, Petäjä-opiston käsityöpiiri, Ulla Havunen, Jorma Matikainen, Geoparkin luontokohteet, Kirsti Koivisto, Neulanhaltija Satu Itäpää, Petäjä-opiston Luovat-taidepiiri.

9.2.6 Vapaa-aikapalvelut

Urheilu- ja nuorisotoimi

Vakinainen vapaa-aikaohjaaja vastasi kunnan nuoriso- ja urheilutyöstä sekä kunnan kulttuuriasioista 31.07.2022 saakka. Uusi vakinainen vapaa-aikaohjaaja aloitti 01.08.2022 ja vastaa kunnan nuoriso- ja urheilutyöstä.

Sivistyslautakunta jakoi avustuksia kaikkiaan 21.000 euroa, josta 4H-yhdistyksen saama palkkausavustus oli kunnanvaltuuston talousarviopäätöksen mukaisesti 6.500 euroa.

Ohjaus- ja kilpailutoiminta

Korona vielä osaltaan vaikeutti kokoontumista. Salibandyharjoituksia pidettiin lapsille kolmessa eri ikäryhmässä. Keväällä pidettiin katujuoksuja ja kesällä muutamia yleisurheilukisat. Lisäksi syksyllä oli vaihtelevasti erilaisia liikuntaryhmiä.

Kihniön Urheilijat järjesti kesäkuussa kahden viikon mittaisen uimakoulun Jalasjärvellä. Uimakoulussa oli osallistujia yhteensä 26. Lisäksi Harrastamisen Suomen malli – hankkeella järjestettiin useita erilaisia kerhoja.

Leiritoiminta, retket ja matkat

Liikuntaleirejä järjestettiin vuoden aikana kaksi viikkoa koululaisten kesäloman alussa. Leirit toteutettiin yhdessä Parkanon kanssa. Leirit täyttyivät hetkessä ja niihin osallistui 91 lasta

Aluehallintovirasto on myöntänyt Kihniön kunnalle avustuksia vuoden 2022 aikana

- Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen 18.000 euroa

Ottelumatkoja järjestettiin pesäpalloon (1 kpl), salibandyyn (1 kpl), lentopalloon (2 kpl) ja jääkiekkoon (2 kpl).

Kuntien välinen ja muu yhteistyö

Yhteistyötä on tehty sosiaali- ja terveystoimen, koulutoimen, Kihniön Urheilijoiden, Kihniön Nuorisoseuran, Kihniön seurakuntien, 4H-yhdistyksen, MLL:n ja kylätoimikuntien kanssa.

Kuntoliikuntasarjat

Puulaakisarjat ovat olleet tauolla, mutta joulun jälkeen pidettiin Kinkunsulattelu – sählyturnaus. Satakunnan haastepyöräilyyn osallistuttiin alle 5000 asukkaan sarjassa, jossa sijoituttiin toiseksi. Haastepyöräilyssä järjes-

tettiin myös kaksi tapahtumaa. Parkanoa vastaan järjestettyyn kuntaotteluun osallistui 86 kihniöläistä pyöräilijää. Kuntaottelu voitettiin yhdennentoista kerran peräkkäin. Karviaa vastaan poljettiin myös, mutta se kisa hävittiin. Parkanon kiekonnakelijoiden toimesta järjestettiin frisbeegolf-kilpailuja. Pidettiin 14 viikkokisat ja mestaruuskilpailut.

Liikuntatilojen käyttö

Erilaiset ryhmät, seurat ja kylätoimikunnat ovat varanneet vuoroja liikuntatiloista eri pallopeleihin sekä muuhun liikkumiseen. Viikonlopun salivuoroista on tullut myönteistä palautetta. Kihniön uusi kuntosali avattiin maaliskuussa 2022 ja sen käyttö on ollut runsasta. Kuntosalin käyttäjämäärä on yli tuplaantunut vanhaan saliin verrattuna. Parhaina viikkoina salilla on ollut yli 170 käyntiä.

Uima-altaan käyttö

Terveyskeskuksen uima-altaan käyttövuorot kuntalaisille otettiin käyttöön vuoden 2018 lopussa. Vuoroja on ollut kaksi viikossa ja ne ovat keränneet hyvin osallistujia. Parhaimmillaan kolmen tunnin aikana on käynyt 25 uimaria. Valvontoja ovat suorittaneet pääasiassa vapaa-ajan ohjaaja sekä liikuntaneuvoja. Altaalle hankittiin vesijumppanäyttö marraskuussa 2022, joka on lisännyt entisestään altaan käyttöä.

Etsivä nuorisotyö

Kihniön etsivässä nuorisotyössä periaatteena on olla helposti tavoitettavissa ja lähellä. Etsivän nuorisotyön piiriin voi nuori itse hakeutua missä asiassa tahansa ja milloin tahansa. Etsivä itse pyrkii tavoittamaan kunnassa ne nuoret, jotka jäävät opintojen ja työelämän ulkopuolelle tai joista omaisille tai muille toimijoille on noussut huoli. Yhteistyötä etsivä tekee mm. TE- toimiston, sosiaalitoimen, oppilaitosten ja puolustusvoimien ja opinto-ohjaajien kanssa.

Kuluneena vuonna etsivä nuorisotyö on peruskoulun lisäksi ollut esillä kutsunnoissa, kuntouttavassa työtoiminnassa ja nuorten Starttipajalla. Yhtenäiskoulun ysiluokkalaisille järjestettiin keväällä etsivän nuorisotyön oppitunti, jossa paitsi tehtiin palvelua tutuksi, pohdittiin itsenäistymistä ja sen mukanaan tuomia asioita. Työtä on tehty tutuksi myös järjestämällä ohjelmaa yhtenäiskoululla esim. ennaltaehkäisevän päihdetyön merkeissä. Covid- epidemian vaikutus näkyy myös etsivän työssä estämällä laajempia kontaktointeja ja tapahtumien järjestämistä/osallistumista.

Vuoden 2021 lopussa etsivässä otettiin käyttöön valtakunnallinen yhteysetsivaan.fi - palvelu. Etsivän nuorisotyön tilastointia toimitetaan neljännesvuosittain AVI:lle, joka seuraa etsivän asiakasmääriä ja muuta toimintaa. Lisäksi etsivässä otettiin käyttöön valtakunnallinen sovari- kysely, jonka tarkoituksena on kerätä asiakastietoa palvelun vaikuttavuudesta.

Nuorten palvelujärjestelmän suunnittelu, kehittäminen ja toteuttaminen on tärkeä osa työtä ja sitä toteutetaan mm. Kihniö Parkano perhekeskuksen ohjausryhmässä toimimalla sekä tuottamalla tietoa alueen nuorista eri toimijoille. Etsivä toteuttaa myös aikalisä- ohjauksen kutsunnoissa. Työhön kuuluu jonkin verran myös alueellista yhteistyötä ja työn kehittämistä alueellisen etsivätyön koordinaattorin ohjauksessa sekä raportointia Aluehallintovirastolle. Etsivä nuorisotyö osallistuu myös alueella toteutettavaan muuhun kehitystyöhön aktiivisesti.

Etsivällä oli vuoden 2022 aikana asiakkuudessa eri pituisia jaksoja yhteensä 4.

Perusopetuksen koulukuraattori toimi n. 60 % työajalla etsivänä nuorisotyöntekijänä marraskuun loppuun saakka. Loppuvuoden etsivänä nuorisotyöntekijänä toimi liikuntaneuvoja soveltuvien osin.

Aluehallintovirasto on myöntänyt Kihniön kunnalle avustuksen vuoden 2022 aikana

- Kihniön etsivä nuorisotyö, 18.000 euroa (50 %)

9.2.7 Muut sivistyspalvelut

Esinemuseo pidetään avoimna kesäaikaan arkipäivisin. Aukioloaika pyritään laajentamaan viikonloppuun. Kirjaston tiloissa jatketaan näyttelytoimintaa, lisäksi järjestetään Kihniö –päivä. Yhteistyössä seurakunnan kanssa järjestetään veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhla. Varaudutaan tukemaan Art Festivon tilaisuuksien järjestelyjä Kihniössä. Tavoitteena on jatkaa yhteistoimintaa Kihniö-seuran kanssa kesäajan oppaan palkkaamiseksi Puumilan vanhan tuvan ja Hietasen kotimuseon esittelyä varten.

Kulttuuritoimen koronalla ei ollut enää vaikutusta järjestelyihin. Kunta osallistui Veteraanipäivän järjestelyihin huhtikuussa. Lokakuussa järjestettiin konsertti, jossa esiintyi Tenorissimo.

Vuosi päätettiin Itsenäisyyspäivän juhlaan. Juhlapuhujana oli sivistyslautakunnan puheenjohtaja Leila Törmä ja musiikista vastasi Takametsien miehet.

Vapaa-ajan ohjaaja hoiti myös kunnan kulttuuriasiat heinäkuun loppuun saakka. Siitä lähtien niistä on vastannut sivistystoimenjohtaja. Kulttuuritoimen kokonaismenot kertomusvuonna olivat 11.375 euroa.

Vapaa-aikapalveluiden kokonaismenot kertomusvuonna olivat 221.646 euroa. Toimintatuotot olivat 75.315 euroa.

Musiikkiopisto

SASKY koulutuskuntayhtymän alaisuudessa toimivassa Ylä-Satakunnan musiikkiopistossa on oppilaspaikkoja seuraavista kunnista/kaupungeista tuleville oppilaille: Ikaalinen, Parkano ja Kihniö.

Kihniöläisiä oppilaita oli musiikkiopistossa 1.1.2021 31 (tyttöjä 21). Musiikkileikkikoululaisia 1.1.2021 6 (tyttöjä 3). Opetusta annettiin seuraavissa aineissa: piano, harmonikka, huilu, kitara, viulu, sähkökitara, sello, laulu, lyömäsoittimet ja musiikin hahmotusaineet. Musiikkiopiston kustannukset kunnalle olivat 2.209 euroa kertomusvuonna.

Kansalaisopisto

Petäjä-opisto on Sastamalan koulutuskuntayhtymän alaisena toimiva seudullinen kansalaisopisto Länsi-Pirkanmaalla ja Pohjois-Satakunnassa. Petäjä-opisto antaa opetusta Parkanon, Kihniön, Kankaanpään, Honkajoen, Pomarkun, Hämeenkyrön ja Karvian kunnissa.

Kihniössä opetusta annettiin kertomusvuoden aikana seuraavilla koulutusaloilla: kädentaide, kuvataide, tietotekniikka, teatteri ja tanssi, jooga sekä liikunta. Opiskelijoiden määrä oli koko vuonna 322 (miehiä 72). Toteutuneita kursseja oli kaikkiaan 40.

Kansalaisopiston kustannukset kunnalle olivat 30.848 euroa kertomusvuonna.

Muu sivistystoimi yhteensä

Kirjaston toimintaa kehitettiin tavoitteiden mukaisesti. Koronapandemian jälkeen vähitellen palattiin normaaliin.

Esinemuseon esittely toteutettiin kunnan toimintana. Samalla esineitten luettelointia digitointiin. Siiri-tietojärjestelmä hankittiin. Joulunavaus järjestettiin Pyhäniemessä ja itsenäisyyspäivän juhla seurakuntatalolla. Puumilan vanhaan tupaan ja Hietasen kotimuseoon palkattiin kesäopas kuuden viikon ajaksi. Puumilan vanhan tuvan opas järjesti myös pari konserttia vanhaan tupaan. Yhteensä Puumilan vanhassa tuvassa kävin kesän aukiolojen aikana 683 kävijää.

Sivistyslautakunta jakoi avustuksia yhdistysten ja yhteisöjen toimintaan 21.000 euroa. Tavoitteiden mukaisesti on uimakoulun järjestäminen ostettu yhdistykseltä. Vapaa-aikaohjaaja on järjestänyt runsaasti toimintaa lapsille ja nuorille.

Museovirasto on myöntänyt Kihniön kunnan museotoimeen avustuksia vuoden 2022 aikana

- Paikallismuseoiden hankeavustukset esineistön läpikäymiseen ja digitointiin sekä käytettävyyden parantamiseen, 7.500 euroa (80 %)

Riskien arviointi

Sivistystoimen hallinnossa suurimpana riskinä on asioiden keskittyminen yhdelle viranhaltijalle. Sivistystoimenjohtajan tehtävien erottaminen rehtorin tehtävistä on oikeansuuntainen askel riskien hallinnassa.

Muualla sivistystoimessa riskejä ovat turvallisuus ja työntekijöiden jaksaminen vaatimusten kiristyessä sekä määrärahojen vähentyessä. Perusopetuksessa riskinä on erityisesti erityisopetuksen tarpeen lisääntyminen tulevina vuosina integrointien ja inklusion myötä.

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueelle

- Oikein mitoitettut palvelut ja niihin sopiva palvelurakenne
 - Tavoite toteutunut, kaikille lapsille järjestyy nopeasti paikka varhaiskasvatukseen, esiopetukseen ja perusopetukseen. Kirjasto ja vapaa-aikatoimi tarjoavat aktiivisesti palveluja kuntalaisille.
- Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut pidetään kunnassa
 - Tavoite toteutunut. Myös erityisopetusta tarvitsevat lapset saavat opetuksen omassa kunnassa
- Nuorisovaltuusto perustetaan kunnan omana tai yhdessä muiden kuntien kanssa
 - Tavoite toteutunut. Kunnan ensimmäinen nuorisovaltuusto nimettiin 19.02.2018 ja sen jälkeen nuorisovaltuusto on nimetty joka vuosi erikseen vuosina 2019-2023
- Nuorisolle omia tiloja
 - Tavoite toteutunut osittain. Perjantaisin nuorisotila Base 55 on ollut auki vapaaseurakunnan toimesta siltä osin kuin koronapandemia on antanut mahdollisuuden.
- Lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa erityisesti nuorten harrastusmahdollisuuksien parantamiseksi
 - Tavoite toteutunut, yhteistyö kunnan ja kolmannen sektorin kanssa aktiivista ja hyvin toimivaa

Hyvinvointia edistävät toimenpiteet sivistystoimessa

Kihniön kunnan hallintosäännön 36 §:n mukaan sivistystoimen päävastuualueen tehtävänä on kehittää ja vastata sivistyspalvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Sivistyslautakunnan tehtävänä on säädettyjen ja muualla määrättyjen tehtävien lisäksi huolehtia kunnan sivistystoimeen kuuluvien koulutuksien ym. toimintojen järjestämisestä sen mukaan kuin jäljempänä määrätään. Lisäksi lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnittelemiseen ja kehittämiseen.

Sivistystoimen erityisiä toimenpiteitä toteumavuonna, jotka vaikuttavat suoraan kuntalaisten hyvinvointiin:

- Kehitetty erityisluokanopettajan ja erityisopetuksen pienryhmän toimintaa. Tavoitteena ollut, että kaikki kunnan oppivelvollisuusikäiset voisivat käydä koulun omalla paikkakunnalla. Tavoite toteutunut.

- Jatkettiin lasten uuden ruokasuosituksen käyttöä sekä tarkistettu terveydenhoitajilla käytössä oleva lasten ja nuorten lihavuuden ehkäisyn palveluverkon tarkastuslista hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.
- Jatkettu vakituisen kokoaikaisen koulukuraattorin palkkausta oppilaiden hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Nyt vastuu siirtyy hyvinvointialueelle ja resurssit tältä osin huomattavasti pienenevät
- Toteutettu koululaisten lomilla liikuntaleirejä Aluehallintoviraston avustuksen turvin
- Avustettu kihniöläisiä yhdistyksiä n. 20.000 eurolla toiminnan tukemiseen
- Järjestetty urheilutoimintaa, puulaakipelisarjoja sekä matkoja niin urheilutapahtumiin. Toimittu yhdessä kolmannen sektorin yhdistysten sekä seurakuntien kanssa.
- Organisoitu kunnan liikuntasalien käyttö kuntalaisten liikuntaharrastuksen tukemiseksi ja mahdollistamiseksi.
- Kuntosali on siirretty esteettömiin tiloihin.
- Uusi lähiliikuntapaikka valmistui, maastoliikuntareitin ja Käskyvuoren kehittämishanke paransi liikuntamahdollisuuksia
-

Muut talousarviossa kirjatut tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueella

Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet/mittari	Toteutuminen	tilanne 30.06.	tilanne 31.12.
Toiminnan sopeuttaminen asetettujen taloudellisten tavoitteiden mukaiseksi	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	kyllä
Sivistystoimen pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön työpaikkojen turvaaminen	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	kyllä
Henkilöstön kouluttamisen ylläpitäminen	koulutuspäivien lukumäärä	vähintään 1 kpl / hlö / vuosi	koulu 5 opphuol 1 kirjasto 5 vap-aika 3	koulu 10 opphuol 4 kirjasto 10 vap-aika 8
Henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitäminen	kysely	kyllä / ei	ei	ei
Kaikille päivähoitoa tarvitseville lapsille taataan oikeus varhaiskasvatukseen	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	kyllä
Tietoteknisen välineistön ajantasaisena pitäminen koko sivistystoimessa	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	kyllä
Tieto- ja viestintäteknisen opetussuunnitelman käyttö	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	kyllä
Koululaiskuljetusten järjestäminen kuluja kasvattamatta	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	ei
Kaikki oppivelvollisuusikäiset käyvät koulua omassa kunnassa	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	kyllä
Aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	kyllä

Kerhoja järjestetään lukuvuoden aikana	toteutuminen	vähintään 5 kerhoa / vuosi	5	11
Koululaisten ohjatut kirjastotunnit	toteutuminen	vähintään 1/oppilas/lukuvuosi	1,18	1,8
Kirjaston lasten ja nuorten aineiston hankinta	toteutuminen	vähintään 1 kpl/alle 15-vuotias	0,97	1,69
Kirjaston tapahtumat	toteutuminen	vähintään 2/kk	2/kk	2,8 / kk
Kirjaston aukiolotunnit	toteutuminen	vähintään 1340 h/v	palveluaika 660 h omatoimikaika 1313 h	palveluaika 1352h omatoimikaika 3376 h
Lainaus kirjastosta	toteutuminen	vähintään 16 kpl/as.	6,4 / as	13,3 / as
Lapsille ja nuorille järjestetään monipuolisia liikuntaharrastuksia.	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	kyllä
Järjestetään peli-iltoja yhdistysten ja seurojen kanssa Ihantolassa.	toteutuminen	vähintään 10 kpl / vuosi	ei	ei
Järjestetään viikkokisoja eri lajeissa.	toteutuminen, määrä	vähintään 10 kpl / vuosi	8 kpl	14 kpl
Järjestetään uimakoulu yhteistyössä Kihniön urheilijoiden kanssa.	toteutuminen, osallistuneiden määrä	vähintään 15 kpl	kyllä, 26 kpl	kyllä, 26 kpl
Järjestetään mahdollisuuksia jäähallivuoroihin lähialueen jäähalleihin.	toteutuminen, määrä	vähintään 4 kpl / vuosi	ei	kyllä, 2 kpl
Järjestetään matkoja urheilutapahtumiin.	toteutuneiden matkojen määrä	vähintään 5 kpl	2 kpl	6 kpl
Järjestetään matkoja kulttuuritapahtumiin.	toteutuneiden matkojen määrä	vähintään 2 kpl	0 kpl	0 kpl
Palkataan Puumilaan, sekä esinemuseoon esittelijä kesäksi.	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	kyllä
Esinemuseon aukioloja laajennetaan.	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	kyllä
Esinemuseon esineiden kirjaukset ja esillepano uusitaan.	toteutuminen	kyllä / ei	kyllä	kyllä

Sivistystoimen päävastuualue yhteensä

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma%
Tulot	332.292,55	747.559,86	661.039	805.936,89	-144.897,89	121,9
Menot	-2.852.374,64	-3.624.802,59	-3.744.771	-3.879.805,44	135.034,44	103,6
Netto	-2.520.082,09	-2.877.242,73	-3.083.732	-3.073.868,55	- 9.863,45	99,7
Poistot	-35.839,19	-35.965,13	-13.641	- 21.046,89	7.405,89	154,3
Tulos	-2.555.921,28	-2.913.208,04	-3.097.373	-3.094.998,45	-2.374,55	99,9

9.3 Teknisen toimen päävastuualue

Teknisen hallinnon päävastuualueen kokonaismenot olivat 2.100.731 euroa. Nettomenot olivat -482.774 euroa, eli 3,6 % koko kunnan käyttötalouden nettomenoista.

9.3.1 Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelun kustannukset muodostuvat kaavoituksesta ja rakennusvalvonnasta. Rakennustarkastajan palvelut ostetaan Parkanon kaupungilta ja sen vuosikustannus on n. 12.500 euroa.

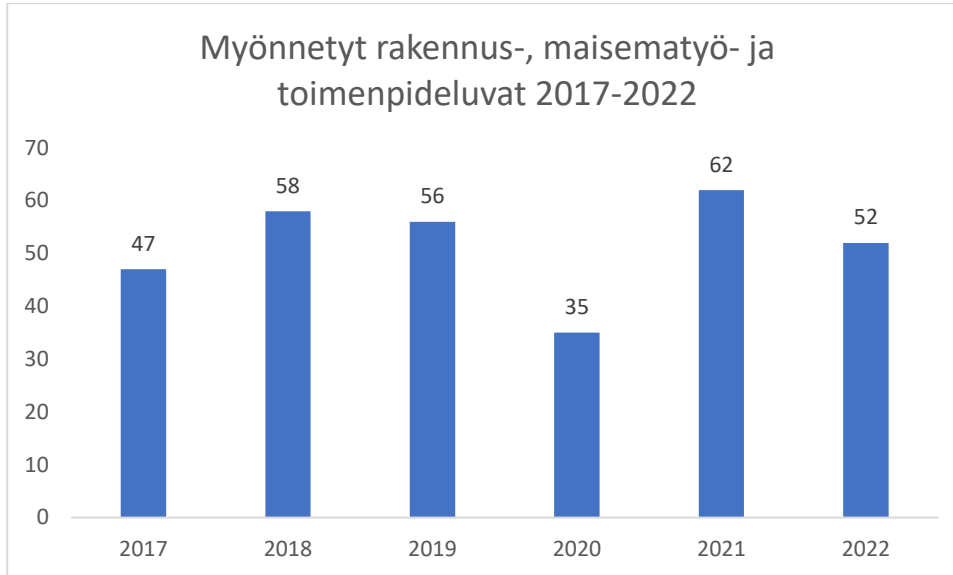
Kertomusvuonna on ollut käynnissä yksi kunnan oma kaavoitushanke Pyhäniementien varrella sekä kolme tuulivoiman osayleiskaavahanketta; Mäntyperä, Lylyharju ja Myyränkangas.

Toteutuminen

Rakennus, maisema- ja toimenpidelupia myönnettiin toteumavuonna yhteensä 52 kappaletta.

- vapaa-ajan asuinrakennukset 2 kpl
- vapaa-ajan asunnon laajennus/muutos 6 kpl
- asuinrakennuksen peruskorjaus ja/tai laajennus 1 kpl
- saunarakennukset 9 kpl
- poikkeamispäätökset 3 kpl
- muut 31 kpl

Rakennustarkastaja suoritti katselmuksia ja tarkastuksia katselmuspöytäkirjojen mukaan 45 kappaletta. Tekninen lautakunta antoi kolme lausuntoa poikkeuslupahakemuksista.

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	14.297	28.368	22.000	28.674	-6.674	130,3
Menot	-61.525	-99.395	-105.015	-105.347	- 332	100,3
Netto	-47.229	-71.027	-83.015	- 76.673	-6.342	92,4

9.3.2 Ympäristönsuojelu

Kihniön kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii tekninen lautakunta. Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluvat ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain lupa- ja valvonta-asiat sekä vesi- ja vesihuoltolaissa ympäristönsuojeluviranomaiselle määrättyt tehtävät. Lisäksi tehtäviin kuuluvat mm. jätehuollon valvonta sekä kunnalle maasto- ja vesiliikenneläissa ja luonnonsuojelulaissa määrättyt tehtävät. Viranhaltijapalvelut hoidetaan Parkanon kaupungin kanssa tehdyllä yhteistyösopimuksella, jonka mukaan kunta ostaa ympäristötarkastajan palveluita yhden päivän viikossa. Ympäristötarkastajan vuosikustannus on n. 12 000 euroa.

Ympäristönsuojelun valvontaa jatkettiin lautakunnan hyväksymän valvontaohjelman mukaisesti. Lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintivelvollisia yrityksiä on kunnassa noin 10 kohdetta. Vuonna 2022 pääpaino valvonnassa oli jätteenkäsittelylaitosten ja maa-ainoslupien valvonnassa. Lupa-asiaina käsiteltiin yksi ympäristölupahakemus ampumaradalle ja yksi maa-ainosluvan muutoshakemus. Ympäristönsuojelun rekisteri (YLVA-tietojärjestelmä) saatettiin ajan tasalle Kihniön kohteiden osalta. Valvontaohjelman lisäksi keskeisiä valvontakohteita olivat jätehuollon valvontaan liittyvät toimet. Jätehuoltoon liittyvät viranomaistehtävät Kihniön kunnan alueella hoitaa Lakeuden jätelautakunta ja varsinaisen jätehuollon hoitaa Lakeuden Etappi Oy.

Ympäristönsuojelu yhteensä

Kunnan ympäristönsuojelumääräykset vastaavat nykyainsäädännön vaatimuksia. Ympäristötarkastaja käsitteli toteumavuonna 3 auma ilmoitusta.

Ympäristönsuojelumääräysten uusimisen valmistelu aloitettiin määräysten saattamiseksi nykyainsäädännön mukaisiksi.

Voimassa olevat maa-ainosluvat ovat nähtävillä Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämästä avoimesta Maa-ainestenottoluvat ja kiviainesvarannot - karttapalvelusta.

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma %
Tulot	3.110	1.200	2.000	995	1.005	49,8
Menot	-10.849	-23.059	-27.607	-26.442	-1.165	95,8
Netto	-7.739	-21.859	-25.607	-25.447	-160	99,4

9.3.3 Palo ja pelastustoimi

Osuutemme Pirkanmaan pelastuslaitoksen kustannuksista on 143.700 euroa (pelastuslaitoksen arvio 2021).

Palo - ja pelastustoimi yhteensä

Pirkanmaan pelastuslaitos, yhdessä 50 sopimuspalokunnan kanssa, huolehtii onnettomuuksien ennaltaehkäisystä, pelastustoiminnasta ja varautumisesta poikkeusoloihin kaikkiaan 22 kunnan alueella. Vuoden 2023 alusta palo- ja pelastustoimi siirtyy Pirkanmaan hyvinvointialueen hoidettavaksi.

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot			-	-	-	-
Menot	-149.286	-158.553	-157.200	-162.903	5.703	103,6
Netto	-149.286	-158.553	-157.200	-162.903	5.703	103,6

9.3.4 Liikenneväylät ja yleiset alueet

Katujen ja yleisten alueiden kunnossapitoon on varattu 48.000,00 euroa, liikuntapaikkojen hoitoon 63.718,00 euroa. Liikuntapaikkoihin kuuluvat urheilukenttä, maastoliikuntareitti, pururata, kuntosali sekä uutena syksyllä valmistunut liikuntapuisto. Puistojen ja viheralueiden hoitoon on varattu 61.655,00 euroa. Tievalaistuksen osuus on 36.100,00 euroa. Lisäksi yksityistiet kuuluvat tähän kohtaan ja siihen on varattu 56.000,00 euroa sekä hulevesi 35.000,00 euroa.

Viheralueiden hoito on ollut ulkoistettuna Kihniön 4H-yhdistykselle ja sopimusneuvottelut on käyty alkuvuodesta 2021 ja sopimus on kattanut kaudet 2021-2022. Talousarviossa on viheralueiden ylläpitoon varattu 29 500,00 euroa.

Yksityistieavustuksiin varattu määräraha tullaan pitämään samalla tasolla kuin edellisinä vuosina. Yksityistieavustusta pitää vuosittain hakea tekniseltä lautakunnalta.

Yksityisteiden investointeihin ei talousarviossa ole varattu rahoitusta.

Yksityistieavustushakemuksia tuli määräaikaan 31.3.2022 mennessä 48 kappaletta. Tekninen toimi kävi hakemukset läpi ja vertasi niitä teknisen lautakunnan määrittämiin avustusehtoihin sekä yksityistielain säännöksiin. Avustukset maksettiin teiden kunnossapitoluokkien mukaan euroa/metri-mukaisesti.

Liikenneväylät ja yleiset alueet yhteensä

4H-yhdistyksen kanssa tehtiin sopimus viherylläpidosta kaudelle 2021-2022.

Liikuntareitin ja katujen ylläpitoon meni arvioitua enemmän rahaa runsaslumisen talven vuoksi. Latuverkostoa pidettiin yllä pitkälle kevääseen.

Tievalaistuksen menot kasvoivat Kihniöntien valaisinpylväiden oikaisemisesta ja kunnostuksesta johtuen.

Viheralueiden hoitoa jatkettiin suunniteltua pidempään. Hulevesikustannus on budjettiin arvioitu edellisen vuoden menon mukaan ja se toteutui ennakoitua suurempana, koska Parkanon Vesi Oy:n ja Kihniön kunnan välisestä riidanalaisena olleista kustannuksista päästiin sopuun syksyllä (lasku 40.723,10). Hulevesiasiaan kiinnitetään erityistä huomiota ja kartoitetaan mahdollisia ongelmakohtia edelleen.

Tulosalueen menot jakaantuivat toimintavuonna seuraavasti nettomeno ja toteuma % vrt. TA:

•	kadut ja yleiset alueet	65.665,00 euroa	116,4 %
•	liikuntapaikat	75.528,00 euroa	85,5 %
•	tievalaistus	48.536,00 euroa	120,6 %
•	puistot ja viheralueet	73.817,00 euroa	115,7 %
•	yksityistiet	52.832,00 euroa	94,3 %
•	hulevesi	87.062,00 euroa	248,7 %

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	2.035	2.440	2.200	5.581	-3.381	253,7
Menot	-121.912	-323.446	-300.473	-392.376	91.903	130,6
Netto	-119.877	-321.006	-298.273	-386.795	88.522	129,7

9.3.5 Kiinteistöt

Kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti kunnan omistamat kiinteistöt luokitellaan ("salkutus"). Luokittelussa kiinteistöt tarkastellaan kokonaisvaltaisesti niin, että kunkin kiinteistön vahvuudet ja heikkoudet kirjataan, jolloin jatkotoimenpiteenä voidaan miettiä kiinteistön kehittämisen toimenpiteet. Osa huonokuntoisemmista

kiinteistöistä on poistettu asumiskäytöstä.

Kiinteistöjen hoitomenot koostuvat alueiden ja rakennusten kunnossapidosta, jonka osuus on 137.597 euroa ja LVS-kustannuksista, joiden osuus on 471.075 euroa. Lämmityskustannukset kallistuivat vuoden aikana n. 15% ja myös sähkön hinnassa oli huomattava korotus.

Asuntojen vuokratuotot ovat 516.363 euroa, jonka lisäksi sisäisiä vuokratuloja on 681.074 euroa. Teollisuus-tiloja kunnalla ei ole.

Metsänhoitotoimenpiteitä ei tänä vuonna ollut, hallinnollisiin menoihin oli varattu määrärahaa.

Kiinteistöt yhteensä

Tavoitteiden toteutuminen:

Kiinteistöjen luokitus on tehty ja jatkotoimenpiteitä mietitään.

Kiinteistöjen hoitoon meni hieman arvioitua enemmän kuluja johtuen kohonneista lämmitys- ja sähkökuluista. Vuokratuotot oli myös arvioitua enemmän.

Asuttavissa olevia asuntoja oli 108 kpl ja niiden käyttöaste oli noin 82 %.

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma%
Tulot	729.049	1.064.056	861.057	1.238.477	-377.420	143,8
Menot	-694.050	-890.104	-857.676	-1.073.314	215.638	125,1
Netto	34.999	173.951	-3.381	165.163	-161.782	4885,0

9.3.6 Tekniset palvelut

Teknisiin palveluihin kuuluvat teknisen toimen hallinto, laitosmiespalvelut ja konekeskus muodostavat teknisen toimen tukipalvelut.

Teknisen hallinnon tehtävänä on johtaa ja koordinoita teknisen osaston toimintaa ja koko kunnan yhteistoimintaa. Tämän myötä palvelujen tuottaminen voidaan hoitaa tehokkaasti ja joustavasti. Teknisen toimen toiminnasta ilmoitellaan sosiaalisessa mediassa sekä kunnan kotisivuilla.

Teknisten palveluiden kustannukset jaetaan sisäisinä vuokramenoina eri kohteiden kesken. Kunta myy laitosmiespalvelua kolmelle kunnan omistamalle asuntoyhtiölle sekä Kihniön vanhustentaloyhdistys ry:lle.

Hallinnon kustannuspaikalle kuuluvat tekninen johtaja, toimistoinsinööri sekä lautakunnan menot.

Laitosmiespalveluissa on toiminut kolme vakituista työntekijää ja yksi määräaikainen työntekijä. Riittävän ammattitaitoisen, ja määrältään riittävän henkilöstön rekrytoinnista tulee huolehtia ajoissa, jotta toiminnan muutoksiin voidaan varautua. Myös työyhteisön hyvinvoinnista huolehtiminen on osa riskien hallintaa, joka vielä korostuu pienessä työyhteisössä. Yhdessä hallinnon kanssa pidetty työhyvinvointipäivä. Työhyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota jatkossakin koko teknisellä toimialalla.

Konekeskus käsittää kunnan teknisen puolen koneiden mm. traktorin, latukoneen ja ruohonleikkurin käyttö- ja kunnossapitomenot. Konekeskuksen vuosikustannukset arvioidaan olevan 21 000,00 euroa.

Latukoneen korjauksesta aiheutui konekeskuksen menoihin ylitystä.

Tekninen lautakunta piti kolmetoista kokousta ja käsitteli 112 asiaa

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma%
Tulot	259.553	310.317	328.123	344.230	-16.107	104,9
Menot	- 302.484	-302.637	-328.123	-340.350	12.227	103,7
Netto	-42.931	-7.680		3.880	-3.880	-100,0

Jätehuoltoon liittyvät viranomaistehtävät Kihniön kunnan alueella hoitaa Lakeuden jätelautakunta ja varsinaisen jätehuollon hoitaa Lakeuden Etappi Oy.

Teknisen toimen päävastuualue yhteensä

Talous:

	TP 2020	TP 2021	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma%
Tulot	1.206.822	1.406.380	1.215.380	1.617.957	-402.577	133,1
Menot	-1.656.242	-1.797.194	-1.776.094	-2.100.731	324.637	118,3
Netto	-449.420	-390.814	-560.714	-482.774	-77.940	86,1

Riskien arviointi

Tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä

Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan kunnan toimintakertomuksessa ”on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä”.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 8.11.2014 Kihniön kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Perusteissa johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Tilaajavastuuselvitykset

Tilaajavastuulain mukaisia selvitykset on tehty eri urakoiden yhteydessä ennen urakkasopimuksen allekirjoittamista. Niissä ei ole ollut huomautettavaa.

Koronapandemia ei varsinaisesti vaikuttanut toimintaan. Turvallisuusohjeita noudattamalla pystyttiin asiat hoitamaan ja palvelemaan kuntalaisia.

Helmikuussa Venäjä hyökkäsi Ukrainaan ja syttyi sota, jonka vaikutukset ovat olleet kauaskantoisia. Kaasun tuonnin loppuminen Venäjältä vaikutti meillä lämmitys- ja sähkökustannusten nousuun. Myös muut kustannukset ovat nousseet ja tämä näkyy budjetin ylityksissä joissakin kustannuspaikoissa

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet teknisen lautakunnan tulosalueelle

- Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö on meille erityisen tärkeää
 - ➔ Liikenneväylien ja yleisten alueiden ylläpitoon kiinnitetään erityistä huomiota
- Kunnan tiedotus ja viestintä on ennakoivaa ja selkeää
 - ➔ Tekninen toimi käyttää tiedotuskanavina kunnan kotisivuja sekä sosiaalista mediaa, näin tiedotus on avointa kaikille

- Maanhankinta toimivien liikenneyhteyksien varrelta
 - ➔ talousarviossa on varauduttu maanhankintaan ja jatkoprosessina tehtävään uusien teollisuustonttien kaavoittamiseen
- Kiinteistöomaisuuden luokittelu päivitetään vuosittain talousarvion yhteydessä
 - ➔ Kiinteistöt luokitellaan eli ”salkutetaan”
- Työhyvinvointi on meille tärkeää ja seuraamme aktiivisesti sen kehittymistä
 - ➔ Työhyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota jatkossakin koko teknisellä toimialalla

Hyvinvointia edistävät toimenpiteet teknisessä toimessa

Kihniön kunnan hallintosäännön 36 §:n mukaan teknisen hallinnon ja kehittämistoimintojen päävastuualueen tehtävänä on luoda puitteet asumiselle ja yrittämiselle sekä erilaisille kunnallisille toiminoille. Lisäksi sen tehtävänä on huolehtia ihmisten elinympäristöstä ja ympäristön laadun parantamisesta. Päävastuualue vastaa mm. kunnan rakennusomaisuuden kehittämisestä, suunnittelusta, rakentamisesta sekä kunnossapidosta. Lisäksi se vastaa maankäytön suunnittelusta, kadunpidosta, yleisten alueiden hoidosta sekä kunnan maa- ja metsäomaisuudesta

Palo- ja pelastustoimeen, jätehuoltoon ja ympäristöterveydenhuoltoon liittyvät palvelut järjestetään alueellisena yhteistyönä.

- Kiinteistöjen kunnossapitoon ja myös yleisten alueiden kunnossapitoon on kiinnitetty erityistä huomiota.
- Koivikon rivitalojen peruskorjaus oli loppusuoralla, puolet B-talon asunnoista vuokrakäytössä.
- Maastoliikuntareitin ja Käskyvuoren alueen kehittämishanke saatiin päätökseen; mm. esteetön kulkuväylä näkötornin alueelle.
- Ojaniemen alueen lähiliikuntapaikka valmistui

Muut talousarviossa kirjatut tavoitteet teknisen lautakunnan tulosalueella

Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet/mittari	tilanne 30.06.	tilanne 31.12.
Toiminnan kehittäminen avoimemmaksi	toteutuminen	Toteutunut 50 %	Toteutunut 100%
Kiinteistökartoitusprojekti (jatko)	toteutuminen	Toteutunut 5 %	Toteutunut 35% (resurssipula)
Kunnan omistamien kiinteistöjen luokittelu ”salkutus”	toteutuminen	Toteutunut 5%	Toteutunut 70 % (resurssipula, odottaa toimenpiteitä)
Yleisten alueiden kehittäminen	toteutuminen	Toteutunut 60 %	Toteutunut 90 %
Liikuntapaikkojen kehittäminen	toteutuminen	Toteutunut 20 %	Toteutunut 95 %

Investointien toteutuminen

Suuremmat toteutuneet investoinnit olivat Koivikon rivitalon B peruskorjaus ja Ojaniemen alueen lähiliikuntapaikan rakentaminen. Museon ulkomaalaus siirtyi seuraavalle vuodelle samoin kiinteistöjen öljystä luopuminen.

Koivikon rivitalon peruskorjaukseen varattu rahamäärä ylittyi n. 38 000,00 euroa. Lisämääräraha-tarpeita arvioitaessa näytti siltä, että määräraha riittää, mutta joitakin suurempia hankintoja oli vielä tekemättä tässä vaiheessa (ovet, kalusteet, yms.) Ylitykselle ei ole esitetty lisämäärärahaa.

Paavontien rakentamien; suunnittelun kustannukset 26.774, 82 euroa. Tähän ei ole tehty määräraha-varausta talousarviossa. Määrärahaa oli varattu kaavamuutoksiin 20.000 euroa.

10 Käyttötalouden toteutuminen

10.1 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Tilinp. 2021	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteuma 2022 01-12	Poikkeama	%
KIHNIÖN KUNTA							
Tuloslaskelma							
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1.329.573,52	1.293.093		1.293.093,00	1.391.220,28	-98.127,28	107,6
Maksutuotot	63.964,85	49.000		49.000,00	52.006,03	-3.006,03	106,1
Tuet ja avustukset	470.858,44	98.500		98.500,00	304.320,98	-205.820,98	309,0
Muut toimintatuotot							
Vuokratuotot	1.192.953,52	1.026.157		1.026.157,00	1.392.536,61	-366.379,61	135,7
Muut tuotot	24.934,54	3.550		3.550,00	12.117,14	-8.567,14	341,3
Muut toimintatuotot	1.217.888,06	1.029.707		1.029.707,00	1.404.653,75	-374.946,75	136,4
Toimintatuotot	3.082.284,87	2.470.300		2.470.300,00	3.152.201,04	-681.901,04	127,6
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-2.206.737,91	-2.226.893		-2.226.893,00	-2.285.627,92	58.734,92	102,6
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-709.663,76	-673.174		-673.174,00	-708.575,29	35.401,29	105,3
Muut henkilösivukulut	-65.823,67	-51.222		-51.222,00	-65.908,39	14.686,39	128,7
Henkilösivukulut	-775.487,43	-724.396		-724.396,00	-774.483,68	50.087,68	106,9
Henkilöstökulut	-2.982.225,34	-2.951.289		-2.951.289,00	-3.060.111,60	108.822,60	103,7
Palvelujen ostot							
Asiakaspalvelujen ostot	-8.711.897,51	-8.383.200	-200.000	-8.583.200,00	-8.759.608,19	176.408,19	102,1
Muiden palvelujen ostot	-2.499.714,88	-2.646.713		-2.646.713,00	-2.861.599,30	214.886,30	108,1
Palvelujen ostot	-11.211.612,39	-11.029.913	-200.000	-11.229.913,00	-11.621.207,49	391.294,49	103,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-621.482,67	-592.580		-592.580,00	-702.236,14	109.656,14	118,5
Avustukset	-124.719,19	-147.100		-147.100,00	-169.327,50	22.227,50	115,1
Muut toimintakulut	-780.083,80	-714.867		-714.867,00	-1.039.683,74	324.816,74	145,4
Toimintakulut	-15.720.123,39	-15.435.749	-200.000	-15.635.749,00	-16.592.566,47	956.817,47	106,1
Toimintakate	-12.637.838,52	-12.965.449	-200.000	-13.165.449,00	-13.440.365,43	274.916,43	102,1
Verotulot	6.557.813,63	6.268.000		6.268.000,00	6.712.324,84	-444.324,84	107,1
Valtionosuudet	7.134.829,00	7.192.498		7.192.498,00	7.258.606,00	-66.108,00	100,9
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	1.248,00	11.030		11.030,00	864,00	10.166,00	7,8
Muut rahoitustuotot	58.260,81	57.590		57.590,00	52.585,75	5.004,25	91,3
Korkokulut	-96.087,55	-85.300		-85.300,00	-93.002,07	7.702,07	109,0
Muut rahoituskulut	-162,44	-200		-200,00	-262,59	62,59	131,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-36.741,18	-16.880		-16.880,00	-39.814,91	22.934,91	235,9
Vuosikate	1.018.062,93	478.169	-200.000	278.169,00	490.750,50	-212.581,50	176,4
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-397.298,06	-421.907		-421.907,00	-410.953,09	-10.953,91	97,4
Poistot ja arvonalentumiset	-397.298,06	-421.907		-421.907,00	-410.953,09	-10.953,91	97,4
Tilikauden tulos	620.764,87	56.262	-200.000	-143.738,00	79.797,41	-223.535,41	-55,5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	620.764,87	56.262	-200.000	-143.738,00	79.797,41	-223.535,41	-55,5

VEROTULOT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	4.942.000		4.942.000	5.000.494	-58.494
Osuus yhteisöveron tuotosta	794.000		794.000	1.153.824	-359.824
Kiinteistövero	532.000		532.000	558.006	-26.006

Veroprosentit ja muu informaatio verotuksesta on tilinpäätöskirjan sivulla 46

VALTIONOSUUDET JA VEROTULOMENETYSTEN KORVAUS

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	6.177.452		6.177.452	6.171.078	6.374
Opetus- ja kulttuuri- toimen muut valtionos.	-398.119		-398.119	-375.211	-22.908
Verotulomenetysten korvaus	1.413.165		1.413.165	1.462.739	-49.574
Valtionosuudet yhteensä	7.192.498		7.192.498	7.258.606	-66.108

10.2 Investointien toteutuminen

	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
911001 KIINTEÄ OMAISUUS					
INVESTOINTIMENOT		-20 000	-20 000	-20 260,00	260,00
INVESTOINTITULOT				423,17	-423,17
NETTOMENO		-20 000	-20 000	-19 836,83	-163,17
912113 PYHÄNIEMEN KEHITTÄMINEN					
INVESTOINTIMENOT	-10 000		-10 000		-10 000,00
NETTOMENO	-10 000		-10 000		-10 000,00
912115 LAAJAKAISTAN RAKENTAMINEN					
INVESTOINTIMENOT	-200 000		-200 000	-54 957,44	-145 042,56
NETTOMENO	-200 000		-200 000	-54 957,44	-145 042,56
913010 OSAKKEET JA OSUUDET					
INVESTOINTIMENOT				-431,00	431,00
NETTOMENO				-431,00	431,00
921011 KOIVIKON RIVITALO B					
INVESTOINTIMENOT	-226 000		-226 000	-264 284,82	38 284,82
NETTOMENO	-226 000		-226 000	-264 284,82	38 284,82
921013 RAJAKALLION RIVITALOT					
INVESTOINTIMENOT	-60 000		-60 000		-60 000,00
NETTOMENO	-60 000		-60 000		-60 000,00
921031 YHTENÄISKOULU					
INVESTOINTIMENOT	-60 000		-60 000		-60 000,00
NETTOMENO	-60 000		-60 000		-60 000,00
921032 KUNNANVIRASTOT					
INVESTOINTIMENOT	-15 000		-15 000		-15 000,00
NETTOMENO	-15 000		-15 000		-15 000,00
921033 MUUT KIINTEISTÖT, ÖLJYSTÄ LUOPUMINEN					
INVESTOINTIMENOT	-25 000		-25 000		-25 000,00
NETTOMENO	-25 000		-25 000		-25 000,00
921035 KIRJASTO	-12 000		-12 000	-9 889,49	-2 110,51
INVESTOINTIMENOT	-12 000		-12 000	-9 889,49	-2 110,51
NETTOMENO					
921050 MUSEO					
INVESTOINTIMENOT	-23 000		-23 000	-1 512,09	-21 487,91
NETTOMENO	-23 000		-23 000	-1 512,09	-21 487,91
923010 TEOLLISUUSTIEN JA KOIVIKON KAAVAMUUTOS					
INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000		-20 000,00
NETTOMENO	-20 000		-20 000		-20 000,00
923011 MUUT KAAVAMUUTOKSET					
INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000	-4 185,04	-25 814,96
NETTOMENO	-30 000		-30 000	-4 185,04	-25 814,96

	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
923012 PAAVONTIEN RAKENTAMINEN					
INVESTOINTIMENOT				-26 774,82	26 774,82
NETTOMENO				-26 774,82	26 774,82
924110 MAASTOLIIKUNTAREITTI / KÄSKYVUORI					
INVESTOINTIMENOT				-2 377,00	2 377,00
INVESTOINTITULOT				40 089,39	-40 089,39
NETTOMENO				37 712,39	-37 712,39
924310 OJANIEMEN ALUE					
INVESTOINTIMENOT	-346 000		-346 000	-311 087,27	-34 912,73
INVESTOINTITULOT	298 000		298 000	268 400,00	29 600,00
NETTOMENO	-48 000		-48 000	-42 687,27	-5 312,73
925010 HANKESUUNNITTELU					
INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000		-20 000
NETTOMENO	-20 000		-20 000		-20 000
 KIHNIÖN KUNTA INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
INVESTOINTIMENOT	-1 047 000	-20 000	-1 067 000	-695 758,97	-371 241,03
INVESTOINTITULOT	298 000		298 000	308 912,56	-10 912,56
NETTOMENO	-749 000	-20 000	-769 000	-386 846,41	-382 153,59

Hankkeiden tavoitteiden toteutuminen

	Uusinves- tointi	Korvausinvestointi	Laajennusinves- tointi	
Kiinteä omaisuus	19 836,83			
Irtain omaisuus	54 957,44			
Arvopaperit	431,00			
Talonrakennus hankkeittain		275 686,40		
Liikenneväylät	30 959,86			
Urheilu- ja virkistysalueet	42 687,27	-37 712,39		
	<u>148 872,40</u>	<u>237 974,01</u>	<u>0,00</u>	386 846,41

10.3. Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	478 169	-200 000	278 169	490 751	-212 582
Tulorahoituksen korjauserät				196 121	-196 121
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 047 000	-20 000	-1 067 000	-695 759	-371 241
Rahoitusosuudet investointime- noihin	298 000		298 000	308 489	-10 489
Pysyvien vastaavien hyöd. luo- vutustulot				1 767	-1 767
Toiminta ja investoinnit, netto	-270 831	-220 000	-490 831	301 369	-792 200
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille					
Antolainasaamisten väh. muilta	183 000		183 000	167 100	15 900
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-641 000		-641 000	-641 502	502
Muut maksuvalmiuden muutokset				-22 064	22 064
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-728 831	-220 000	-948 831	-195 097	-753 734

III Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma (ulkoinen)

Ulkoinen

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot		
Myyntituotot	218 783,54	224 688,74
Maksutuotot	52 006,03	63 964,85
Tuet ja avustukset	304 320,98	470 858,44
Muut toimintatuotot	723 579,45	734 587,19
Toimintatuotot	1 298 690,00	1 494 099,22
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 285 627,92	-2 206 737,91
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-708 575,29	-709 663,76
Muut henkilösivukulut	-65 908,39	-65 823,67
Henkilösivukulut	-774 483,68	-775 487,43
Henkilöstökulut	-3 060 111,60	-2 982 225,34
Palvelujen ostot	-10 448 770,75	-10 106 727,61
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-702 236,14	-621 482,67
Avustukset	-169 327,50	-124 719,19
Muut toimintakulut	-358 609,44	-296 782,93
Toimintakulut	-14 739 055,43	-14 131 937,74
Toimintakate	-13 440 365,43	-12 637 838,52
Verotulot	6 712 324,84	6 557 813,63
Valtionosuudet	7 258 606,00	7 134 829,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	864,00	1 248,00
Muut rahoitustuotot	52 585,75	58 260,81
Korkokulut	-93 002,07	-96 087,55
Muut rahoituskulut	-262,59	-162,44
Rahoitustuotot ja -kulut	-39 814,91	-36 741,18
Vuosikate	490 750,50	1 018 062,93
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-410 953,09	-397 298,06
Poistot ja arvonalentumiset	-410 953,09	-397 298,06
Tilikauden tulos	79 797,41	620 764,87
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	79 797,41	620 764,87

Rahoituslaskelma

Ulkoinen

	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	490 750,50	1 018 062,93
Tulorahoituksen korjaukset		
Tulorahoituksen korjaukset	-1 343,83	-15 530,67
Pakolliset varaukset	197 465,00	
Tulorahoituksen korjaukset	196 121,17	-15 530,67
Toiminnan rahavirta	686 871,67	1 002 532,26
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-695 758,97	-452 838,72
Rahoitusosuudet investointimenoi	308 489,39	34 828,50
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	1 767,00	22 000,00
Investointien rahavirta	-385 502,58	-396 010,22
Toiminnan ja investointien rahavirta	301 369,09	606 522,04
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-88 000,00
Antolainasaamisten vähennys	167 100,00	152 500,00
Antolainauksen muutokset	167 100,00	64 500,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-641 502,33	-641 026,05
Lainakannan muutokset	-641 502,33	-641 026,05
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääom	-150,00	117,59
Saamisten muutos	-29 327,25	50 689,24
Korottomien velkojen muutos	7 413,79	125 713,72
Muut maksuvalmiuden muutokset	-22 063,46	176 520,55
Rahoituksen rahavirta	-496 465,79	-400 005,50
Rahavarojen muutos	-195 096,70	206 516,54
Rahavarat 31.12.	1 822 539,24	2 017 635,94
Rahavarat 1.1.	2 017 635,94	1 811 119,40
Rahavarojen muutos	-195 096,70	206 516,54

Tase

Ulkoinen

31.12.2022**31.12.2021****VASTAAVAA****A PYSYVÄT VASTAAVAT**

I Aineettomat hyödykkeet

1. Aineettomat oikeudet	7 971,41	28 425,42
2. Muut pitkävaikutteiset menot	91 106,26	
I Aineettomat hyödykkeet	99 077,67	28 425,42

II Aineelliset hyödykkeet

1. Maa- ja vesialueet (sis. arv		
1.1 Maa- ja vesialueet (ilman	1 485 127,89	1 465 291,06
1. Maa- ja vesialueet (sis. arv	1 485 127,89	1 465 291,06
2. Rakennukset	6 784 084,97	7 074 976,49
3. Kiinteät rakenteet ja laitte	212 016,05	210 090,87
4. Koneet ja kalusto	10 310,64	50 718,36
6. Ennakkomaksut ja keskeneräis	668 423,75	454 076,45
II Aineelliset hyödykkeet	9 159 963,30	9 255 153,23

III Sijoitukset

1. Osakkeet ja osuudet	3 205 776,88	3 205 345,88
3. Muut lainasaamiset	2 890 520,20	3 057 620,20
4. Muut saamiset	19 600,01	19 600,01
III Sijoitukset	6 115 897,09	6 282 566,09
A PYSYVÄT VASTAAVAT	15 374 938,06	15 566 144,74

B TOIMEKSIANTOJEN VARAT

2. Lahjoitusrahastojen varat	32 492,80	185 300,20
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	32 492,80	185 300,20

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

II Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

3. Muut saamiset	167 870,74	167 870,74
------------------	------------	------------

Lyhytaikaiset saamiset

1. Myyntisaamiset	123 585,51	120 551,18
3. Muut saamiset	154 373,65	96 164,91
4. Siirtosaamiset	14 626,70	46 542,52
II Saamiset	460 456,60	431 129,35
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 822 539,24	2 017 635,94
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 282 995,84	2 448 765,29

VASTAAVAA**17 690 426,70****18 200 210,23**

	31.12.2022	31.12.2021
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	7 037 191,86	7 037 191,86
IV Edellisten tilikausien ylijää	2 445 520,26	1 824 755,39
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	79 797,41	620 764,87
A OMA PÄÄOMA	9 562 509,53	9 482 712,12
C PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset	197 465,00	
C PAKOLLISET VARAUKSET	197 465,00	
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	34 224,94	187 182,34
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	34 224,94	187 182,34
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen viera		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutu	6 085 034,00	6 704 330,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä		19 423,71
Pitkäaikainen (korollinen viera Pitkä-	6 085 034,00	6 723 753,71
aikainen (koroton vieras p		
7. Muut velat/Liittymismaksut	26 631,38	26 029,37
Pitkäaikainen (koroton vieras p	26 631,38	26 029,37
I Pitkäaikainen	6 111 665,38	6 749 783,08
II Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen viera Pit-		
käaikaisten lainojen seuraa	619 296,00	619 296,00
Pitkäaikaisten lainojen lyhenn	19 341,08	22 123,70
Lyhytaikainen (korollinen viera Ly-	638 637,08	641 419,70
hytaikainen (koroton vieras p		
5. Saadut ennakot	2 786,94	4 105,95
6. Ostovelat	420 838,88	462 946,33
7. Muut velat/Liittymismaksut	59 433,65	54 453,17
8. Siirtovelat	662 865,30	617 607,54
Lyhytaikainen (koroton vieras p	1 145 924,77	1 139 112,99
II Lyhytaikainen	1 784 561,85	1 780 532,69
E VIERAS PÄÄOMA	7 896 227,23	8 530 315,77
VASTATTAVAA	17 690 426,70	18 200 210,23

Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toimintatuotot	7 582 489,46	8 105 640,79
Toimintakulut	-21 138 700,19	-20 718 422,69
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	21 229,01	14 557,87
Toimintakate	-13 534 981,72	-12 598 224,03
Verotulot	6 708 212,54	6 553 752,13
Valtionosuudet	7 984 287,20	7 879 340,08
Rahoitustuotot ja -kulut	-78 740,95	-77 724,75
Korkotuotot	4 675,57	2 142,17
Muut rahoitustuotot	61 724,72	60 678,05
Korkokulut	-114 474,02	-127 033,01
Muut rahoituskulut	-30 667,22	-13 511,96
Vuosikate	1 078 777,07	1 757 143,43
Poistot ja arvonalentumiset	-884 582,98	-895 288,68
Suunnitelman mukaiset poistot	-884 582,98	-892 072,26
Arvonalentumiset		-3 216,42
Tilikauden tulos	194 194,09	861 854,75
Tilinpäätössiirrot	60,49	2 012,60
Tilikauden verot	-17 947,48	-41 567,52
Laskennalliset verot	-2 682,78	-4 824,59
Vähemmistöosuudet	-32 724,38	-81 189,51
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	140 899,94	736 285,73

Konsernin rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 078 777,07	1 757 143,43
Tilikauden verot	-17 947,48	-41 567,52
Tulorahoituksen korjauserät	162 650,22	-11 728,80
	<u>1 223 479,81</u>	<u>1 703 847,11</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 256 007,39	-926 640,85
Rahoitusosuudet investointimenoihin	308 489,39	37 550,87
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	68 059,75	18 103,60
	<u>-879 458,25</u>	<u>-870 986,38</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	344 021,56	832 860,73
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-88 000,00
Antolainasaamisten vähennys	167 805,19	81 101,56
	<u>167 805,19</u>	<u>-6 898,44</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	441 238,47	329 105,46
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 005 954,90	-761 125,85
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-11 257,12	-338,43
	<u>-575 973,55</u>	<u>-432 358,82</u>
Oman pääoman muutokset	7 836,68	-43 273,22
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 069,14	-374,02
Vaihto-omaisuuden muutos	-8 865,36	-2 685,81
Saamisten muutos	-139 091,74	-63 270,56
Korottomien velkojen muutos	-3 896,94	295 255,53
	<u>-152 923,18</u>	<u>228 925,14</u>
Rahoituksen rahavirta	-553 254,86	-253 605,34
Rahavarojen muutos	-209 233,30	579 255,39
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 119 408,27	3 328 641,57
Rahavarat 1.1.	3 328 641,57	2 749 386,18
	<u>-209 233,30</u>	<u>579 255,39</u>

Kihniön kunnan konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	15 836 008,03	16 115 717,19
Aineettomat hyödykkeet	232 460,07	246 012,16
Aineettomat oikeudet	62 062,79	49 396,68
Muut pitkävaikutteiset menot	169 422,91	172 361,09
Ennakkomaksut	974,37	24 254,39
Aineelliset hyödykkeet	14 896 565,29	15 061 844,63
Maa- ja vesialueet	1 636 356,77	1 611 832,74
Rakennukset	10 193 090,47	10 632 041,63
Kiinteät rakenteet ja laitteet	434 298,51	470 994,72
Koneet ja kalusto	328 911,21	386 243,09
Muut aineelliset hyödykkeet	1 077 701,39	1 160 205,52
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 226 206,94	800 526,93
Sijoitukset	706 982,67	807 860,40
Osakkuusyhteisöosuudet	155 379,30	70 991,60
Muut osakkeet ja osuudet	305 154,25	322 552,23
Muut lainasaamiset	220 450,82	388 152,41
Muut saamiset	25 998,30	26 164,16
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	66 949,31	227 410,81
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 514 501,30	4 655 184,06
Vaihto-omaisuus	71 001,51	85 725,93
Saamiset	1 324 091,52	1 240 816,56
Pitkäaikaiset saamiset	180 971,74	174 281,55
Lyhytaikaiset saamiset	1 143 119,78	1 066 535,01
Rahoitusarvopaperit	134 299,34	118 739,71
Rahat ja pankkisaamiset	2 985 108,93	3 209 901,86
VASTAAVAA YHTEENSÄ	20 417 458,64	20 998 312,06

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA	7 884 847,39	7 744 329,83
Peruspääoma	7 037 191,86	7 037 191,86
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	1 181,73	1 181,73
Arvonkorotusrahasto	1 763,55	1 736,90
Muut omat rahastot	28 932,85	29 341,88
Edellisten tilikausien alijäämä	674 877,46	-61 408,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	140 899,94	736 285,73
VÄHEMMISTÖOSUUDET	75 758,65	179 103,85
PAKOLLISET VARAUKSET	339 327,37	155 755,67
Muut pakolliset varaukset	339 327,37	155 755,67
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	82 305,71	244 034,40
VIERAS PÄÄOMA	12 035 219,52	12 675 088,31
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	8 571 780,24	9 146 443,10
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	92 755,15	98 310,40
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	857 571,39	862 763,13
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 513 112,74	2 567 571,68
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	20 417 458,64	20 998 312,06

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno- ja vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno- ja vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno- ja vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

2. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että kunta yhtiöitti vesi- ja jätevesi- sekä lämpölaitostoimintansa vuoden 2020 lopussa. Yhtiökaupassa kunta sai 1.115.181,64 euron myyntivoiton, joka kirjattiin satunnaisiin eriin. Tämä myyntivoitto paransi poikkeuksellisesti vuoden 2020 tilikauden tulosta. Tämä tytäryhtiölle myydyin omaisuuden myötä syntynyt myyntivoitto näkyy vuonna 2022 taseeseen edellisten kausiin ylijäämässä.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt, joissa kunnalla on määräämisvalta. Samoin on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero on konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisö

Osakkuusyhteisö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)

	2022	2021
Kunnanhallitus	332.885	536.255
Luottamushenkilöhallinto	8.826	2.171
Yleishallinto	281	111
Talouden ja hallinnon tukipalvelut	4.312	486
Yhteistoimintapalvelut	2.886	1.509
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	300.758	531.858
Elinkeinotoiminnan edistäminen	15.822	120
Sivistyslautakunta	346.863	314.214
Varhaiskasvatus	57.508	107.485
Esi- ja perusopetus	198.713	161.117
Sivistystoimen tukipalvelut	2.477	2.250
Kirjastopalvelut	3.799	7.724
Vapaa-aikapalvelut	75.315	35.638
Muut sivistyspalvelut	9.051	
Teknisen toimen lautakunta	618.942	643.630
Maankäytön suunnittelu	28.674	28.368
Ympäristönsuojelu	995	1.200
Liikenneväylät ja yleiset alueet	5.581	2.439
Kiinteistöt	557.403	580.755
Tekniset palvelut	26.289	30.868
TOIMINTATUOTOT JA LIIKETOIMINNAN MYYNTITUOTOT YHTEENSÄ	1.298.690	1.494.099

7. VEROTULOJEN ERITTELY

	2022	2021
Kunnan tulovero	5.000.494,25	4.861.236,28
Osuus yhteisöveron tuotosta	1.153.824,45	1.151.696,51
Kiinteistövero	558.006,14	544.880,84
Verotulot yhteensä	6.712.324,84	6.557.813,63

8. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6.171.078,00	6.237.135,00
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1.817.597,00	2.029.718,00
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	-	-
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	- 375.211,00	- 398.119,00
Verotulomenetysten korvaus	1.462.739,00	1.295.813,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	7.258.606,00	7.134.829,00

9. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	8.759.608,19	8.711.897,51
Muiden palvelujen ostot	1.689.162,56	1.394.830,10
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	10.448.770,75	10.106.727,61

10. VALTUUSTORYHMILLE ANNETUT TUET

Ei esitettävää

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

(11.)

Käyttöomaisuuden poistojen määrittelemisessä on 30.11.2013 saakka käytetty kunnanvaltuuston 12.12.2005 hyväksymää poistosuunnitelmaa, joka tuli voimaan 1.1.2005. 1.1.2013 alkaen on käytetty kunnanvaltuuston 11.11.2013 hyväksymää poistosuunnitelmaa.

Pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot ovat:

	Poistomenetelmä	30.11.2013 saakka hankitut	1.12.2013 al- kaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut	tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	ei poistoa	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	50 vuotta	20 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset, peruskorj.	tasapoisto	40 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset, peruskorj.	tasapoisto	25 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	tasapoisto	20 vuotta	10 vuotta
Talousrakennukset, peruskorjaukset	tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset, peruskorjaukset	tasapoisto	25 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto	50 vuotta	30 vuotta
Asuinrakennukset, peruskorjaukset	tasapoisto	40 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto	15 %	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto	10 %	25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	10 %	20 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	7 %	10 %
Viemäriverkko	menojäännöspoisto	7 %	10 %
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto		15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkoval.laitteet	menojäännöspoisto	15 %	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto		22 %
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto		15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto	15 %	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten koneet ja laitteet	menojäännöspoisto	15 %	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	menojäännöspoisto		20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	menojäännöspoisto		25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	menojäännöspoisto	20 %	25 %
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	tasapoisto		15 vuotta

Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto		8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	10 vuotta	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	10 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	10 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto	5 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	5 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan	käytön mukaan	käytön muk.
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	ei poistoa	ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	ei poistoa	ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	ei poistoa	ei poistoa
Poistolaskennan pienhankintaraja		8 409,40 €	10 000,00 €

Yllä olevasta poistosuunnitelmasta voidaan hyödykekohtaisesti poiketa erityisestä teknis-taloudellisesta syystä. Suunnitelmasta poikkeavaan poistoaikaan on tällöin haettava kunnanhallituksen päätös.

12. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	2022	2021
Sote-maksun ylitysvastuu 1.1.	-	-
Lisäykset tilikaudella	197.465,00	-
Vähennykset tilikaudella	-	-
Sote-maksun ylitysvastuu 31.12.	197.465,00	-

13. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA –TAPPIOT

	2022	2021
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	1.343,83	15.530,67
Rakennusten luovutusvoitot	-	-
Muut luovutusvoitot	-	-
Luovutusvoitot yhteensä	1.343,83	15.530,67
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	-	-
Rakennusten luovutustappiot	-	-
Muut luovutustappiot	-	-
Luovutustappiot yhteensä	-	-

14. SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

	2022	2021
Satunnaiset tuotot	-	-
Satunnaiset kulut	-	-

SIJOITUKSET

Pysyvien vastaavien sijoitukset								
	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytär- yhtiöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1	1 686 230,39	1 283 176,52	235 938,97	3 205 345,88	2 673 020,20		384 600,00	3 057 620,20
Lisäykset			431,00	431,00				
Vähennykset							167 100,00	167 100,00
Siirrot erien välillä								
Hankintameno 31.12.	1 686 230,39	1 283 176,52	236 369,97	3 205 776,88	2 673 020,20		217 500,00	2 890 520,20
Arvonlennukset								
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 686 230,39	1 283 176,52	236 369,97	3 205 776,88	2 673 020,20		217 500,00	2 890 520,20

Olellaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset						
	Tasearvo 1.1.2022	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset Tilikaudella	Tasearvo 31.12.2022	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	802 593,32			802 593,32	803 456,33	863,01
Satakunnan koulutuskuntayh- tymä	81 562,37			81 562,37	81 562,37	
Sastamalan koulutuskuntayh- tymä	395 389,16			395 389,16	395 389,16	
Pirkanmaan liitto	3 631,67			3 631,67	3 631,67	

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ero johtuu kuntayhtymien pysyvien vastaavien hyödykkeisiin saamasta valtionosuudesta.

20. - 22. OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Asunto Oy Kihniön Ohtolanpää	Kihniön kunta	100 %	100 %	597	3	-1
Asunto Oy Kihuna	Kihniön kunta	100 %	100 %	77	3	0
Kiinteistö Oy Kihniön Suutarinpiha	Kihniön kunta	100 %	100 %	105	90	0
Kihniön Vesi ja Lämpö Oy	Kihniön kunta	100 %	100 %	599	2935	-45
			Yhteensä	1378	3031	-46
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Tampere	0,53 %	0,53 %	1150	3601	4
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	Sastamala	1,35 %	1,35 %	764	116	20
Satakunnan koulutuskuntayhtymä	Kokemäki	0,75 %	0,75 %	136	48	1
Pirkanmaan liitto	Tampere	0,43 %	0,43 %	7	21	0
			Yhteensä	2057	3786	25
Osakkuusyhteisöt						
Kehitys-Parkki Oy	Parkano	25 %	25 %	7	15	3

Vähennys Sastamalan koulutuskuntayhtymässä johtuu Hämeenkyrön ja Kokemäen pääomalisäyksestä

23. PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ JA KUNTA-YHTYMITÄ, JOISSA KUNTA ON JÄSENEÄ

Saamisten erittely				
	2022		2021	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		7 085,16		10 540,00
Lainasaamiset	2 673 020,20		2 673 020,20	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	2 673 020,20	7 085,16	2 673 020,20	10 540,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		1 825,64		
Lainasaamiset				
Muut saamiset		43 285,45		46 253,97
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	45 111,09	0,00	46 253,97
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä	-	-	-	-
Saamiset yhteensä	2 673 020,20	52 196,25	2 673 020,20	56 793,97

24. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	2022	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	-	-
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, avustus covid-19-epidemiaan	-	34.325,00
Kela, korvaus työterveydenhuollosta	11.119,24	8.128,00
Pääomitetut asuntolainojen korot	709,99	1.462,69
Ennakkomaksut	-	2.160,33
Ruokaviraston tuet	498,56	466,50
KEHA-keskus, palkkatuki	2.143,51	-
Tampereen kaupunki, Piki-kirjastomaksut	155,40	-
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	14.626,70	46.542,52

25. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	7.037.191,86	7.037.191,86
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-	-
Peruspääoma 31.12.	7.037.191,86	7.037.191,86
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2.445.520,26	1.824.755,39
Siirto vahinkorahastoon	-	-
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	-	-
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2.445.520,26	1.824.755,39
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	79.797,41	620.764,87
Oma pääoma yhteensä	9.562.509,53	9.482.712,12

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	2022	2021
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2.445.520,26	1.824.755,39
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	79.797,41	620.764,87
Kertynyt poistoero 31.12.	-	-
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	2.525.317,67	2.445.520,26

26. ERITTELY POISTOEROSTA

	2022	2021
Poistoero yhteensä	-	-

27. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Yksityiskohtainen lainaerittely:

Lainanantaja	Lainasopimuksen Lainan viimeisen numero	31.12.2022	Lainan määrä erän maksupäivä
<u>Lainat julkisyhteisöiltä</u>			
Valtiokonttori	13000000003030	19.341,08	31.08.2023
	yhteensä	19.341,08	
<u>Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta</u>			
Kuntarahoitus Oyj	16201/12	233.340,00	16.11.2027
Kuntarahoitus Oyj	16202/12	200.000,00	16.11.2027
Kuntarahoitus Oyj	16517/13	682.500,00	24.01.2033
Kuntarahoitus Oyj	16518/13	630.000,00	24.01.2033
Kuntarahoitus Oyj	17137/14	632.500,00	17.01.2034
Kuntarahoitus Oyj	17251/14	632.500,00	17.04.2034
Kuntarahoitus Oyj	17758/15	875.000,00	27.03.2035
Kuntarahoitus Oyj	17818/15	875.000,00	26.05.2035
Kuntarahoitus Oyj	18679/17	393.750,00	23.10.2037
Kuntarahoitus Oyj	18846/17	393.750,00	23.10.2037
Kuntarahoitus Oyj	18680/17	380.625,00	07.03.2037
Kuntarahoitus Oyj	18681/17	380.625,00	07.03.2037
Kuntarahoitus Oyj	19955/20	394.740,00	30.03.2030
	yhteensä	6.704.330,00	
	Kaikki yhteensä	6.723.671,08	

VELAT JA VELKOJEN OSAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT 1.1.2028 TAI SEN JÄLKEEN

	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3.607.850	4.227.146
Yhteensä	3.607.850	4.227.146

28. LIIKKEESEEN LASKETUT JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Ei esitettävää

29. PAKOLLISET VARAUKSET

	2022	2021
Muut pakolliset varaukset		
Sote-kustannusten ylittyminen v. 2022	197.465,00	-
Muut pakolliset varaukset yhteensä	197.465,00	-

33. SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTYVÄT ERÄT

	2022	2021
Lomapalkkavelka	282.971,27	316.099,48
Lainojen korkojaksotus	31.641,72	24.720,03
Työnantajan työttömyys- ja eläkevak.maksut	66.100,63	68.457,84
Palkansaaajien lakisääteiset työttömyys- ja eläkevakuutusmaksut	23.812,57	21.990,31
Valtionkorvauseennakot	211.673,54	186.025,00
PSHP, osuus kuntayhtymän negatiivisesta tuloksesta	43.502,52	-
Muut	3.163,05	314,88
Yhteensä	662.865,30	617.607,54

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**Annetut takaukset:**

	2022	2021
Muiden velasta		
- Kihniön Vanhustentaloyhdistys ry / Op Kihniö	187.250	210.185
- Kiinteistö Oy Artun Hoiva-asunnot / Kuntarahoitus Oyj	2.846.461	2.876.859
- Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta	13.687.678	12.881.940
- Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus Kuntien takauskeskuksen rahastosta	7.915	8.438
Yhteensä	16.729.304	15.977.422

Vuokravastuiden yhteismäärä:

	2022	2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	-	69.469
Myöhemmin maksettavat	-	1.667.256
Yhteensä	-	1.736.725

Vuokravastuisiin ei sisälly palvelumaksun osuutta, joka on esitetty sopimusvastuissa.

Vuokravastuusopimus Kihniön Suutarin Pihlajan hoivakodista Kiinteistö Oy Artun Hoiva-asunnoille siirtyi Pirkanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

Leasingvastuiden yhteismäärä:

	2022	2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	33.236	33.236
Myöhemmin maksettavat	23.573	23.573
Yhteensä	56.809	56.809

Vastuu kuntayhtymän velasta:

Laskettu peruspääomaosuuden mukaisessa suhteessa vieraasta pääomasta

	2022	2021
- Sastamalan koulutuskuntayhtymä	115.921	117.938
- Satakunnan koulutuskuntayhtymä	48.410	50.315
- Pirkanmaan sairaanhoitopiiri Ky	3.601.072	3.639.371
- Pirkanmaan liitto	20.722	17.842
Yhteensä	3.786.125	3.825.466

Arvonlisäveron palautusvastuu:

Arvonlisäverolain mukaan uudisrakentamis- tai perusparantamismenoista vähennyksenä tai palautuksena käsiteltävien arvonlisäveron liittyy kymmenen vuoden oikaisuvelvollisuus, mikäli kiinteistön tai sen osan käyttötarkoitus muuttuu palautukseen tai vähennykseen oikeuttamattomaksi.

	2022	2021
Arvonlisän palautusvastuu yhteensä	110.852	185.187

Sopimusvastuut:

Kiinteistö Oy Artun Hoiva-asunnot, hoitomenovuokrasitoumukset

	2022	2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	-	87.500
Myöhemmin maksettavat	-	2.100.000
Yhteensä	-	2.187.500

Hoitomenovuokrasitoumus Kihniön Suutarin Pihlajan hoivakodista Kiinteistö Oy Artun Hoiva-asunnoille siirtyi Pirkanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

Konsernitilinpäätöstä koskevat liitetiedot

TOIMINTATUOTOT	2022	2021
Myyntituotot	6.066.088,42	6.659.835,85
Maksutuotot	219.259,68	232.333,16
Tuet ja avustukset	403.071,00	692.355,10
Muut toimintatuotot	894.070,36	521.116,68
Toimintatuotot yhteensä	7.582.489,46	8.105.640,79
SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	2022	2021
Siirtyvät korot	710	1.463
Kelan korvaus työterveyshuollon järjestämisestä	24.461	21.609
Tulojäämät	6.252	794
Koronatuki	-	34.325
Projektisaamiset	26.293	14.947
Ulkopuolisen rahoituksen jaksotus	17.621	17.189
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	7.037.191,86	7.037.191,86
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-	-
Peruspääoma 31.12.	7.037.191,86	7.037.191,86
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 1.1.	1.181,73	1.181,73
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-	-
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.12.	1.181,73	1.181,73
Arvonkorotusrahasato 1.1.	1.736,90	1.736,90
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-0,35	-
Arvonkorotusrahasato 31.12.	1.736,55	1.736,90
Muut omat rahastot 1.1.	29.341,88	31.531,30
Siirrot rahastoon	-	-
Siirrot rahastosta	-409,03	-2.189,42
Muut omat rahastot 31.12.	28.932,85	29.341,88
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	674.877,46	-61.408,27
Edellisten tilikausien ylijäämän muutos	-	-
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	674.877,46	-61.408,27
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	140.899,94	736.285,73
Oma pääoma yhteensä	7.884.847,39	7.744.329,83

PAKOLLISET VARAUKSET

	2022	2021
Potilasvahinkovastuuvaraus	141.524,96	154.131,50
Muut pakolliset varaukset	197.802,41	1.626,28

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	2022	2021
Pitkäaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	-	-
Muut velat	30.392,27	35.974,29
Pitkäaikaiset muut velat yhteensä	30.392,27	35.974,29
Lyhytaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	-	-
Muut velat	150.842,70	147.524,39
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	150.842,70	147.524,39

SIIRTOVELKIOIHIN SISÄLTYYVÄT OLENNAISET ERÄT

	2022	2021
Siirtyvät korot	37.761	24.974
Lomapalkkavelat	743.743	744.154
Palkkojen jaksotukset	66.036	132.962
Potilasvahinkovakuutuksen jaksotus	14.047	16.204
Jaksotetut tuet ja avustukset	59.637	50.088
Valtionavun jaksotus	218.647	194.387
Eläkevakuutusmaksut	96.435	84.311
Lääketieteellinen tutkimus	55.303	14.187

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

	2022	2021
Takaukset muiden puolesta	16.729.304	15.977.422
Arvonlisäveron palautusvastuu	124.330	201.077
Sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	-	2.187.500
Vuokravastuut	819.249	2.645.688
Leasingvastuiden yhteismäärä	121.356	132.942

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.2022

	Työntekijöitä	Vakinaiset	Määräaik.	Kokoaik.	Osa-aik.	Miehiä	Naisia
Yleishallinto	7	6	1	6	1	1	6
Sivistystoimi	48	34	14	37	11	9	39
Tekninen toimi	8	6	2	5	3	4	4
Kunta yhteensä	63	46	17	48	15	14	49

Työntekijöitä	2021	2020
Yleishallinto	9	6
Sivistystoimi	50	52
Tekninen toimi	10	7
Kunta yhteensä	69	65

HENKILÖSTÖKULUT

	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	3.060.111,60	2.982.225,34
Henkilöstökuluja aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin	43.879,55	48.741,30
Henkilöstökulut yhteensä	3.103.991,15	3.030.966,64

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	2022	2021
Kihniön Perussuomalaiset ry	2.243,10	1.579,60
Suomen Kristillisdemokraattien Kihniön paikallisosasto ry	793,30	675,90
Kyykystä ylös -puolue	-	144,76
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3.036,40	2.400,26

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	2022	2021
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	5.177,45	4.497,82
Tilintarkastajan lausunnot	175,20	-
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3.225,41	3.814,85
Palkkiot yhteensä	8.578,06	8.312,67

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välinen liiketoiminta

Kihniön kunta on myöntänyt kunnan omistamalle Kihniön Vesi- ja Lämpö Oy:lle perustamislainan 2.625.020,20 euroa (sisältää liittymämaksuvelkojen oikaisun). Lainat koostuvat: Bullet-laina 15 v. 1.280.857,00 ja Perustamislaina 30 v. tasalyhenteinen 1.344.163,20 (vuotuisena korkona on korkolain (633/1982) mukainen viitekorko mutta kuitenkin vähintään 0,38%).

Kunnanvaltuusto myönsi (14.11.22 § 26) Kihniön Vesi ja Lämpö Oy:lle myöntämänsä lainojen maksuohjelman ja ehtojen muutoksen siten, ettei lainan lyhennyksiä (tasalyhenteinen laina) peritä ajalla 1.1.2022-31.12.2026. Kunnan yhtiölle myöntämistä lainoista ei peritä korkoa ajalla 1.1. 2022- 31.12.2026.

Kihniön kunta myönsi Kihniön Vesi- ja Lämpö Oy:lle tasalyhenteisen rahoituslainan 60.000 euroa. Laina-aika 5 v. Korko 12 kk Euribor, vähintään 0 %. Lainaa jäljellä 48.000 euroa.

Kihniön Vesi- ja Lämpö Oy:n lainat yhteensä 2.673.020,20

Kihniön kunta on tehnyt johtajasopimuksen kunnanjohtajan kanssa (KH 5.11.2007 § 116). Mikäli kunnanjohtajan virkasuhde irtisanotaan työnantajan toimesta, maksetaan kunnanjohtajalle 12 kuukauden palkkaa vastaava siirtymäkorvaus.

Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:n perusteella julkisyhteisön on 1.1.2020 alkaen eriytettävä kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamansa taloudellinen toiminta kirjanpidossaan. Kihniön kunnan toimintaa on käyty läpi toiminnittain markkinoilla tapahtuvan toiminnan tunnistamiseksi. Markkinoilla tapahtuvaa toimintaa sisältyy seuraaviin toimintoihin: laitosmiespalvelut, kuntosalitoiminta, tilapalveluissa toimitilojen ja asuinhuoneistojen vuokraustoiminta. Vertailutiedot vuodelta 2021 puuttuvat, koska edellisessä tilinpäätöksessä muita eriyettyjä laskelmia ei esitetty.

Laitosmiespalvelut

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2022
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	21.034,19
TOIMINTATUOTOT	21.034,19
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	-18.156,04
Palvelujen ostot	-2.823,18
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-814,40
Muut toimintakulut	3,88
TOIMINTAKULUT	-21.789,75
TOIMINTAKATE	-755,56
VUOSIKATE	-755,56
Poistot	-153,23
TILIKAUDEN TULOS	-908,78

Laitosmiespalveluita myydään kunnan omille tytäryhtiöille; As Oy Ohtolanpäälle, As Oy Kihunalle, Kiinteistö Oy Kihniön Suutarinpihalle ja Kihniön Vesi ja Lämpö Oy:lle. Lisäksi myyntiä on Kihniön Vanhustentaloyhdistys Oy:lle sekä Kihniön sivukylien vesiosuuskunnille. Eriytetyssä laskelmassa toimintatuottona on ulkopuolisilta laskutettu myynti. Toimintakulut ja poistot on laskettu työaikaan käytetyn osuuden mukaan.

Kuntosalitoiminta

TUOSLASKELMA	1.1.-31.12.2022
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	20.174,56
TOIMINTATUOTOT	20.174,56
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	-935,22
Palvelujen ostot	-5.960,08
Muut toimintakulut	-21.600,84
TOIMINTAKULUT	-28.496,13
TOIMINTAKATE	-8.321,57
VUOSIKATE	-8.321,57
TILIKAUDEN TULOS	-8.321,57

Kuntosalitoiminta koostuu kuntalaisille myydyistä kuntosalin käyttöoikeuksista sekä kunnan omassa toiminnassaan käyttämästä kuntosalikäytöstä. Kunnan omassa toiminnassa kuntosalia käyttää opetustoimi sekä liikuntaneuvoja terveyden edistämisen opastustoiminnassa. Eriytetyssä laskelmassa toimintatuottona on ulkopuolisilta laskutettu myynti. Toimintakulut on laskettu kuntosalin käyttöosuuden mukaan. Liikuntatoimen selvityksen mukaan kunnan oma kuntosalin käyttöosuus on 10 % ja ulkopuolisille tapahtuva myynti 90 % koko kuntosalin toiminnasta.

Toimitilavuokraus

TUOSLASKELMA	1.1.-31.12.2022
TOIMINTATUOTOT	
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	21.887,74
TOIMINTATUOTOT	21.887,74
TOIMINTAKULUT	
Palvelujen ostot	-24.068,14
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30.540,79
TOIMINTAKULUT	-54.608,93
TOIMINTAKATE	-32.721,19
VUOSIKATE	-32.721,19
Poistot	-15.139,07
TILIKAUDEN TULOS	-47.860,26

Toimitilavuokraus koostuu liiketilöiden vuokrauksesta kunnassa toimiville yrityksille. Vuokrattavat liiketilat sijaitsevat Puumilan taitotalossa. Kiinteistöllä on myös kunnan omia toimintoja. Kunnan toimintojen osuus koko Puumilan kiinteistöstä on 12 % ja vuokrattavien liikekiinteistöjen osuus on 88 %. Prosenttiosuudet on laskettu käytettävien neliömäärien mukaan. Eriytetyssä laskelmassa toimintatuotot on yrityksiltä laskutetut vuokratulot. Toimintakulut ja poistot on laskettu kiinteistön käyttöosuuden mukaan eli 88 % koko kiinteistön toimintakuluista ja poistoista.

Asuntojen vuokraus

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2022
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	11.884,62
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	406.606,81
TOIMINTATUOTOT	418.491,43
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	-14.627,08
Palvelujen ostot	-93.051,96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-112.312,17
Muut toimintakulut	-108.509,00
TOIMINTAKULUT	-328.500,21
TOIMINTAKATE	89.991,22
VUOSIKATE	89.991,22
Poistot	-104.808,24
TILIKAUDEN TULOS	-14.817,02

Asuntojen vuokraus koostuu kunnan omistamien vuokra-asuntojen vuokrauksesta kuntalaisille. Erittelyyn sisältyvät kunnan kaikille vapaasti vuokrattavat asuinhuoneistot. Erittely ei sisällä ns. sosiaalisin perustein vuokrattavia asuntoja eikä ympärivuorokautisen hoivan asuntoja.

Allekirjoitukset

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kihniössä 30.3.2023

Kihniön Kunnanhallitus

-----	-----
-----	-----
-----	-----
-----	-----
-----	-----

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kihniössä ____/____2023
BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Vesa Keso
Tilintarkastaja JHTT

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

KÄYTÖSSÄ OLLEET KIRJANPITOKIRJAT JA NIIDEN SÄILYTYSTAVAT

Säilytys:

- Päiväkirjat	kuukausittain ajettuna atk-irtolehtinä kansiossa
- Päiväpääkirja tasetilit	kuukausittain ajettuna atk-irtolehtinä kansiossa
- Päiväpääkirja meno-tulotilit	kuukausittain ajettuna atk-irtolehtinä kansiossa
- Talousarvion toteutumisvertailu	kuukausittain ajettuna atk-irtolehtinä kansiossa
- Tasekirja	sidottuna

- Tositelajit:

- 19 Kassatositteet
- 20 Ostolaskut
- 25 Sähköiset ostolaskut
- 28 Ostoreskontra/suoritukset
- 30 Myyntilaskut
- 35 Myyntireskontra/suoritukset
- 50 Käyttöomaisuuden tapahtumat
- 60 Palkat
- 90 Muistiotositteet
- 91 Tilinpäätös simulointi
 - Liitetietositteet
 - Konsernitositteet